

INNHOOLD

DEN NORSKE TANNLEGEFORENING – REPRESENTANTSKAPSMØTET 2009

Presidenten har ordet: Nok å diskutere	2
Saksliste	3
Protokoll fra representantskapsmøtet 2008	4
Ordførerens beretning	4
Beretninger	5
NTFs pensjonskasse	22
Sykehjelpsordningen for tannleger	24
NTFs fond til videre- og etterutdanning av tannleger	29
Ny tannhelsepolitikk – nye utfordringer	30
Organisasjonssaker	31
Obligatorisk etterutdanning	40
IT i tannhelsetjenesten	41
Økonomiske saker	42
Valg	52

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted,
sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt
i teksten under den enkelte sak:

www.tannlegeforeningen.no

Velg: *Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.*

Nok å diskutere!

Det kan være at mange medlemmer ikke er opptatt av de politiske diskusjonene vi har i Tannlegeforeningen. Vi har få grunnleggende konflikter, og sterk konsensus preger foreningens indre liv. Kanskje er det valgkampen til stortinget som gjør at noen etterlyser større tydelighet fra de tillitsvalgte, særlig fra oss i sentrale posisjoner. Ledere med handlekraft og tæl ønskes av de fleste. Dette ønsket veier mot det å være pragmatisk for å finne tjenelige løsninger.

Som beretningen minner om, har det vært stor aktivitet også i den hovedstyreperioden som nå nærmer seg slutten. Etter at tannhelsepolitikk ble så høyt prioritert i innledningen til årets valgkamp, har vi hatt en intern prosess for å vurdere en revisjon av NTFs trygdepolitikk. Det skal debatteres på dette representantskapsmøtet. Jeg tror ikke det er så ulike syn på hva vi vil, men det er helt avgjørende å vite at vi har medlemmene i ryggen når vi skal fronte et viktig politisk område. En sterk intern uenighet i et så sentralt spørsmål vil ikke være bra for foreningen.

Jubileumsboken bekrefter at brytningen mellom ervervsgruppene har avtatt så langt i dette årtusenet. Det har bidratt til at foreningen har kunnet stå sterk og samlet utad i tannhelsepolitikken. Det råder ulike oppfatninger om hvordan man best kan løse tannhelse-tjenestens utfordringer. Og nå er vi nær partipolitiske spørsmål. Det er ikke lett å finne et ideelt system som tilgodeser de som har størst behov for offentlig støtte til tannbehandling. Må vi ha kostbare universelle ordninger for å nå dem og lage ordninger som ikke virker stigmatiserende, eller må vi forlate denne retningen rett og slett fordi universelle ordninger ikke treffer og dessuten blir for dyre?

En rapport fra England tyder på at gode tiltak for disse gruppene ikke får så mange flere til å oppsøke tannlege. Noen ønsker rett og slett ikke å besøke oss - til tross for gode økonomiske støtteordninger. Kanskje ender vi opp med en gradvis utbygging av dagens trygdesystem, noe som kan være en bra løsning både for bransjen og de som skal lage lover og forskrifter og bevilge pen-

ger. Det må være mulig å lage ordninger som tilgodeser personer med særlige behov innenfor et slikt system.

Det blåser en vind for obligatorisk etterutdanning. Det er bra. Imidlertid håper jeg medlemmene forstår at det er behov for et mer omfattende arbeid med kurstilbud, registreringssystem og en rekke andre forhold før et slikt system kan operasjonaliseres. Og at det vil være behov for overgangsordninger. Dette krever betydelig arbeid, og jeg ber om forståelse for at vi må ha tid på oss.

Det bør være grunnlag for friske diskusjoner i lokalforeningene om disse og andre spørsmål. Jeg påstår at sterk konsensus preger foreningens arbeid. Den som leser valgkomiteens innstilling, vil forstå at det er visse unntak som bekrefter regelen. Men det er jo det som er valg, nemlig å velge mellom flere.

Godt representantskapsmøte.

Grunnvalgsstyret

Representantskapsmøte

i Den norske tannlegeforening avholdes på Rica Helsefyr Hotell i Oslo fredag 20. november 2009 kl. 1100 med fortsettelse lørdag 21. november. NTFs medlemmer har adgang til møtet i den utstrekning plassen tillater det.

Til behandling foreligger:

Sak 1

Referat og meldinger

- a) Protokoll fra representantskapsmøtet 2008 (side 4)
- b) Orientering om aktuelle saker (side 4)
- c) Ordførerens beretning (side 4)
- d) Beretning fra NTFs hovedstyre 2007–2009 (side 5)
- e) Beretning fra Sentralt forhandlingsutvalg 2007–2009 (side 12)
- f) Beretning fra Sentralt næringsutvalg 2007–2009 (side 15)
- g) Beretning fra NTFs fagnemnd 2007–2008 (side 16)
- h) Beretning fra NTFs råd for tannlegeetikk 2007–2009 (side 19)
- i) Beretning fra redaksjonskomiteen for NTFs Tidende 2007–2009 (side 20)

Sak 2

NTFs pensjonskasse

- a) Beretning 2008 (side 22)
- b) Regnskap 2008 (side 23)
- c) Avviklingen av Pensjonskassen - statusrapport (side 23)

Sak 3

Sykehjelpsordningen for tannleger

- a) Beretning 2008 (side 24)
- b) Regnskap 2008 (side 24)
- c) Endringer i vedtektene (side 25)

Sak 4

NTFs fond til videre- og etterutdannelse av tannleger

- a) Beretning 2008 (side 29)
- b) Regnskap 2008 (side 29)

Sak 5

Ny tannhelsepolitikk – nye utfordringer (side 30)

Sak 6

Organisasjonssaker

- a) NTFs strategiplan – prolongering ut 2011 (side 31)
- b) Arbeidsprogram 2010-11 (side 31)

- c) Endringer i NTFs vedtekter (side 36)
- d) Rettelse i NTFs etiske regler § 13 (side 37)
- e) Endringer i NTFs etiske regler § 13 (side 37)
- f) Sted for NTFs landsmøte 2012 - 2015 (side 39)
- g) Sentrale opplæringstiltak for tillitsvalgte (side 39)

Sak 7

Obligatorisk etterutdanning (side 40)

Sak 8

IT i tannhelsetjenesten (side 41)

Sak 9

Økonomiske saker

- a) Konsernregnskap NTF 2008 (side 42)
- c) Budsjettforslag NTF 2010 og 2011 (side 47)

Sak 10

Valg

- a) Hovedstyre (side 52)
- b) Sentralt forhandlingsutvalg – godkjenning av representant og vararepresentant til NTFs hovedstyre (side 53)
- c) Sentralt næringsutvalg – godkjenning av representant og vararepresentant til NTFs hovedstyre (side 53)
- d) Representantskapets ordfører og varaordfører (side 54)
- e) NTFs valgkomité (side 54)
- f) NTFs fagnemnd (side 55)
- g) Redaksjonskomité for NTFs Tidende (side 56)
- h) NTFs kontrollkomité (side 56)
- i) NTFs råd for tannlegeetikk (side 56)
- j) NTFs ankenemnd for klagesaker (side 57)
- k) Leder av NTFs spesialistkomité (side 57)
- l) Sykehjelpsordningen for tannleger (side 57)
- m) Norske tannlegers fond til tannlegevitenskapens fremme (side 57)
- n) Tannlegeundervisningens fond (side 57)
- o) Revisor (side 58)

Oslo, 20. september 2009

Ivar Hoff (sign)
Representantskapets ordfører

Bjørn Røtnes (sign)
Generalsekretær

Referat og meldinger

Sak 1 a

Protokoll fra representantskapsmøtet 2008

Protokollen er forelagt medlemmene av representantskapet 2008 på foreskrevet måte.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Protokollen fra 2008 tas til etterretning.

Sak 1 c

Ordførerens beretning

Beretningen fra representantskapets ordfører finnes på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Ordførerens beretning tas til etterretning.

Sak 1 b

Orientering om aktuelle saker

Presidenten orienterer om aktuelle spørsmål av betydning for tannlegestanden og NTF.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Orienteringen tas til etterretning.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Beretning fra NTFs hovedstyre 2007–2009

Hovedstyrets beretning dekker tiden fra 1. august 2007 til 31. juli 2009. Beretningen inneholder omtale av saker fra det arbeidsprogrammet som ble vedtatt av representantskapet i 2007, og som bygget på strategiplanen for perioden 2007–10. Dessuten omtales andre viktige saker som hovedstyret har arbeidet med i beretningsperioden.

1. Hovedstyrets virksomhet

Sammensetning

Hovedstyret har fra 1. januar 2008 hatt følgende sammensetning:

Gunnar Lyngstad, Nord-Trøndelag TF (president), Inger-Lise Solum Mathiesen, Oslo TF (visepresident), Rolf Terje Alvær, Rogaland TF, Arnt Einar Andersen, Sør-Trøndelag TF, Linda Mortensen Hove, Finnmark TF, Jørn André Jørgensen, Telemark TF, Helle Nyhuus, Oslo TF, Hildur C. Søhoel, Bergen TF, og Jan Theien, SF/Oslo TF (medlemmer). Varamedlemmer (i valgt rekkefølge): Camilla Steinum, Østfold TF, Bernt Vidar Vagle, Rogaland TF, Sigrid Bruse Lund, Nordland TF, og Farshad Alamdari, SF/Hedmark TF. Hovedstyrets faste sekretærer har vært Bjørn N. Røtnes og Morten H. Rolstad.

Hovedstyrets sammensetning i den delen av beretningsperioden som tilhører kalenderåret 2007, framgår av beretningen for 2005–07.

Aktiviteter

Hovedstyret har i beretningsperioden holdt 14 møter hvorav 4 over to dager. Januarmøtet i 2009 var lagt til Tromsø og ble kombinert med møte med styret i Troms Tannlegeforening og omvisning i nybygget til Institutt for klinisk odontologi ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Tromsø.

Kontakt med lokalforeningene

Forum for tillitsvalgte har vært arrangert våren 2008 og våren 2009 med både sentrale og lokale tillitsvalgte som deltakere. Tema for møtet i 2008 var Stortingsmelding nr. 35 (2006–2007) om framtidens tannhelsetjenester, kriterier for nødvendig tannbehandling, etikk og informasjonsvirksomhet. I 2009 stod obligatorisk etterutdanning, etiske dilemmaer i kontakten med industrien og virksomheten i lokalforeningene på dagsorden. Disse møtene er tidligere omtalt i Tidende.

For å styrke forbindelsen mellom lokalforeningene og hovedforeningen, er det etablert en ordning med at hvert hovedstyremedlem har ansvar for å holde kontakt med et antall lokalforeninger. En spørreundersøkelse til lokalforeningenes ledere våren 2008 viste at det er behov for å videreutvikle og stimulere til økt bruk av denne ordningen.

2. Tannhelsepolitiske saker

Stortingsmelding om tannhelsetjenester

St.meld. nr. 35 (2006–2007) Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning. Framtidens tannhelsetjenester ble fremlagt av Helse- og

omsorgsministeren den 29. juni 2007. Den ble deretter behandlet av Stortingets helse- og omsorgskomite som avga innstilling i saken, Innst. S. nr. 155 (2007–2008), den 28. februar 2008. Den 7. mars ble meldingen debattert i et samlet Storting.

Meldingen konkluderte i hovedsak med at tannhelsetjenesten i fremtiden skal bygge på det som er etablert. Det ble fastlagt at det trengs en styrking av Den offentlige tannhelsetjenesten gjennom å gi den en sterkere samordningsrolle. En viktig satsing knyttet seg til sosial utjevning ved å gi mest «til dem som trenger det mest» og sikre en god geografisk tilgjengelighet til tannhelsetjenester. Det ble i meldingen for øvrig foreslått mer forskning og fagutvikling og styrking av forbrukerrettighetene innen tannhelsefeltet gjennom blant annet tiltak for bedret prisopplysning. Stortinget sluttet seg i stor grad til de linjer som meldingen trakk opp.

NTF har fulgt arbeidet med stortingsmeldingen tett for å sikre at foreningens syn ble kjent og ivarettatt både under utarbeidelse av meldingen og ved stortingsbehandlingen.

Valg 2009 – tannhelsereform på dagsorden

De fleste politiske partiene har satt tannhelsefinansiering på dagsordenen i forbindelse med stortingsvalget 2009. De største partiene, og en rekke av de mindre, har varslet at det skal gis større refusjoner til befolkningen i stortingsperioden 2009–13. Hvilken form dette vil få, og hvilke konsekvenser det får for tannlegene er ikke avklart.

Politisk arbeid for øvrig

NTFs politiske arbeid i perioden 2007–2009 har vært preget av St.meld. nr. 35 (2006–2007) som er omtalt ovenfor. Foreningen har imidlertid opprettholdt sitt løpende politiske arbeid, herunder de årlige kontaktmøter med Stortingets helse- og omsorgskomite. Temaene som ble tatt opp i 2008 var IT-utviklingen i tannhelsetjenesten, scenarier for fremtidens tannhelsetjenester og tannhelsetjenester over landegrensene. I 2009 presenterte NTF sitt syn på behovet for styrking av klinisk odontologisk forskning, trygdestøttet tannbehandling i utlandet og alternative modeller for fremtidig finansiering av tannhelsetjenester.

NTF har også jevnlig kontakt med den politiske ledelsen i Helsedepartementet, og får raskt kontakt med den politiske ledelsen når vi anmoder om det.

Nye policydokumenter

Hovedstyret utarbeidet i desember 2007 nye policydokumenter om følgende tema:

- Styrking av forbrukerrettigheter, prisportal mv
- Nødvendig tannbehandling
- Samhandling mellom privat og offentlig sektor
- Sosial utjevning – økt stønad og tjenester til de svakest stilte

NTFs standpunkter på disse områdene dannet grunnlag for den argumentasjon foreningen førte i forbindelse med behandlingen av

St.meld. nr. 35. Dokumentene er publisert på NTFs nettsted under valget «NTF mener».

Ifølge stortingsmelding nr. 35 bør statlige myndigheter utarbeide rettslige standarder som til enhver tid definerer hva som er «nødvendig tannbehandling». Det ble påpekt at det er behov for å sette nye grenser for i hvilken grad det offentlige skal finansiere tannbehandling utover det som har et rent funksjonelt siktemål. Ut fra dette nedsatte Helsedirektoratet en bredt sammensatt arbeidsgruppe som skulle legge fram forslag til retningslinjer. Fra NTF deltok visepresidenten Inger-Lise Mathiesen og hovedstyremedlemmene Linda Mortensen Hove og Arnt Einar Andersen. NTFs tidligere president Carl Christian Blich ledet gruppen. Arbeidsgruppens innstilling ble oversendt Helse- og omsorgsdepartementet i juni 2008, og arbeidet skal sannsynligvis sluttføres i løpet av 2009.

3. Drifts- og arbeidsvilkår

Egne beretninger fra henholdsvis Sentralt forhandlingsutvalg og Sentralt næringsutvalg tar for seg aktiviteter som særlig har vært rettet mot lønns- og arbeidsvilkår i offentlig sektor og inntekts- og driftsbetingelser i privat sektor. Disse beretningene finnes på side 12 og side 15 i dette heftet.

IT og datasikkerhet

For å bedre mulighetene for elektronisk kommunikasjon har NTF engasjert seg i prosjektet ELIN-T som er et samarbeidsprosjekt mellom NTF, Helsedirektoratet, KS og fylkestannlegene. Tidlig i arbeidet ble det også avdekket et betydelig behov for å bedre informasjonssikkerheten i tannlegebransjen. ELIN-T har to hensikter: 1) Etablere verktøy for informasjonssikkerhet for medlemmene, og 2) Etablere sikker datateknisk kommunikasjon via Norsk Helsenett. Det ble i 2007 etablert en prosjektgruppe, Samarbeid for IKT-utvikling i tannhelse-tjenesten (SITT), som hadde som mandat å utrede muligheter og hindringer, samt vurdere videre arbeid. ELIN-T er et resultat av arbeidet i SITT. Flere forberedende prosjekter ble gjennomført høst 2008/vår 2009, og trinn 1 av hovedprosjektet skal være fullført sommeren 2010. Prosjektet er forutsatt å skulle innebære tilbud om bred elektronisk kommunikasjon med helseinstitusjoner, kolleger, pasienter, tann teknikere, fastleger og HELFO som utbetaler trygdestønad. For å få på plass alt dette vil prosjektet sannsynligvis måtte ha 3 trinn.

Prisopplysning

Sommeren 2008 offentliggjorde Statens Institutt for Forbruksforskning (SIFO) en rapport om forbrukertilfredshet i Norge. Rapporten evaluerer hvor fornøyde forbrukerne er med 40 ulike bransjer, herunder tannlegebransjen. Dessverre kom ikke tannlegene spesielt godt ut totalt sett. Det var to hovedårsaker til den noe lave poengskåren: At pasientene ikke var tilstrekkelig kjent med hva det koster hos tannlegen, og at det mangler opplysninger om klagemuligheter. Nok en gang ble det altså pekt på at vi ikke er flinke nok til å gi publikum informasjon om priser.

I Tannhelsemeldingen konstateres det, med henvisning til forbrukerombudets erfaringer, at mange tannleger ikke etterlever kravene i forskrift om prisopplysning ved tannlegetjenester. Som et mulig tiltak for å bedre forholdene sier Regjeringen at de vil foreta en helhet-

lig vurdering av prisopplysningsforskriften. Regjeringen foreslår videre å opprette en internettbasert informasjonstjeneste, en elektronisk prisportal, som skal vise prisen på tannlegetjenester hos hver enkelt tjenestetilbyder. Tannlegene vil bli forpliktet gjennom forskrift til å oppgi sine priser til bruk i prisportalen. NTF har svart at foreningen ikke har noen innvendinger mot forslaget om å opprette en elektronisk prisportal for å styrke forbrukernes sammenligningsmulighet, men mener at arbeidet vil kreve mye ressurser i forbindelse med datainnhenting og kan bli teknisk krevende.

Parasitter i drikkevannet

I oktober 2007 slo smittevernoverlegen i Oslo alarm på grunn av funn av *Giardia lamblia*-parasitter i noen av byens drikkevannskilder. Alt vann ble anbefalt kokt, og tannlegepraksiser ble pålagt å legge ned virksomheten – hvis det ikke kunne etableres løsninger med kokt vann. Enkelte tannlegepraksiser var utstyrt med ultrafiolette filtre som effektivt drepte parasittene og kunne derfor fortsatt drive sin virksomhet, mens de fleste måtte stenge. Påbudet hadde fire dagers varighet.

NTF undersøkte markedet med hensyn til gode filterløsninger som kunne installeres raskt, og en del tannleger benyttet seg av mulighetene for å sikre fortsatt drift.

NTF undersøkte så muligheten for økonomisk kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste. Etter gjeldende kutyme i tilsvarende saker var slike muligheter ikke til stede. Saken ble avsluttet etter et vedtak i hovedstyret i juni 2008.

Norsk pasientskadeerstatning

Da pasientskadeloven ble vedtatt i 2003 var hensikten at den også skulle gjøres gjeldende for privat sektor. Saken ble utsatt i flere år, men i juli 2008 sendte Helse- og omsorgsdepartementet gjennomføringsforskriften på høring. I september 2008 avga foreningen høringsbrev. Sakens betydning for samtlige av foreningens privatpraktiserende medlemmer innebar at mye arbeid ble nedlagt for å oppnå praktiske løsninger ifm. overgangen fra kollektiv ansvarsforsikring gjennom Vital til dekning gjennom Norsk pasientskadeerstatning. I 2008 ble det avholdt en rekke møter med Norsk pasientskadeerstatning. Tannlegeforeningen ble forespurt om å ta på seg å administrere ordningen. På grunn av betydelige oppgaver som dette innebar og de økonomiske rammebetingelsene som forelå, besluttet hovedstyret å avslå dette. Det løpende samarbeidet med Norsk pasientskadeerstatning har bestått i å forebygge og avklare alle de spørsmål som måtte oppstå og sikre en så god informasjon og smidig overgang som mulig for medlemmene. I slutten av 2008 og begynnelsen av 2009 ble det gitt omfattende informasjon til medlemmene gjennom nettet, via direkte e-post til berørte medlemmer og gjennom Tidende. Foreningen har hatt en løpende dialog med Vital for å avklare om det er restforsikringsbehov det bør inngås avtale om. Hovedstyret besluttet at restforsikringsbehovene var så små at dette ikke var aktuelt.

4. Profesjon og fag

Etiske reglers § 13: Fra annonsering til markedsføring mv.

Denne paragrafen i de etiske reglene har blitt endret flere ganger i perioden. Representantskapet vedtok i 2007 en endring mht bestem-

melsene om praksisbetegnelse og lokalforeningenes innflytelse på navnevalget. I 2008 ble første ledd endret for å harmonisere regelverket med Council of European Dentists' (CED) etiske regler om bruk av internettsider i markedsføring av praksis. Samme år ble det dessuten vedtatt nytt 3. ledd om forbud for medlemmer mot å inngå reklameavtaler.

Klagesaksbehandlingen i NTF

Det ble gjennomført en intern evaluering av klageordningen i første halvår 2007. Den viste en allmenn tilslutning til klageordningen, men noen tilpasningsbehov ble avdekket. Nødvendige endringsforslag ble fremmet til representantskapsmøtet 2007 og vedtatt. Endringene innebar blant annet å formalisere at klagenemndene ikke lenger skal ha medlemmer fra forbrukermyndighetene, å gi mulighet til å gradere hvor lang tid medlemmet må tre ut av foreningen dersom vedkommende ikke etterkommer klagenemndens avgjørelse, at ankegebyr kan tilbakebetales også dersom tannlegen ikke får medhold, å formalisere at klagenemndene ikke skal vurdere honorarets størrelse og enkelte andre forhold.

Både i 2007 og 2009 er det avholdt ett endagsseminar for klagenemndene. Klagenemndsseminaret i 2009 tok sikte på å klarlegge grenseflater mellom klagenemndenes oppgave og offentlige organer. Helsetilsynet og Norsk pasientskadeerstatning var invitert for å orientere om sin rolle.

Stortingsmeldingen om tannhelsetjenesten ga klageordningen positiv omtale. Helse- og omsorgsdepartementet har bedt NTF vurdere hvorvidt ordningen kan utvides til å omfatte ikke-medlemmer.

Endringer i trygden, ny oppgjørsordning med NAV/HELFO

Fra første januar 2008 ble trygdelovgivningingen på tannhelseområdet endret radikalt. All trygdestønad ble ubetinget pliktmessige ytelser, og lovverket ble tilstandsrelatert, i den forstand at det nå er pasientens tilstand som utløser trygd. Tilstanden er inndelt i 14 innslagspunkter, søknader er ikke lenger nødvendig, og den enkelte tannlege er ansvarlig for riktig dokumentasjon av pasientenes trygderettigheter. NTF har deltatt i møter og høringsrunder i forkant av endringene, som nærmest må betegnes som en revolusjon. Denne revolusjonen hadde noen utilsiktede bivirkninger for enkelte pasientgrupper, og disse ble meldt inn fra NTF og andre observatører, slik at det ble foretatt en mindre revisjon ved årsskiftet 2008/2009.

NAV, som foresto trygdeutbetalingene, har gitt tilbud om direkte trygdeoppgjør, og mange tannlegespesialister har i lengre tid benyttet seg av dette. For mange allmennpraktiserende tannleger har volumet vært så lite at direkteoppgjør ikke har vært aktuelt. Etter en informasjonskampanje fra NAV har dette volumet økt, men på grunn av manglende mulighet for sending over beskyttet nett har oppgjøret hatt andre elektroniske former, og en del tannleger sender fortsatt krav på papirskjema. Fra januar 2009 heter oppgjørsenheten for trygdeytelser HELFO. Ny mønsteravtale for oppgjør er under utforming og vil foreligge høsten 2009.

Retningslinjer for implantatbehandling

Retningslinjene ble utarbeidet i 1987, revidert i 1994 og ble foreslått revidert igjen i 2007. Et forslag til nye retningslinjer ble sendt på høring til lokalforeningene, etisk råd, lærestedene og berørte spesialistforeninger, og et sammenfattet dokument ble presentert for hovedstyret og deretter for representantskapet som vedtok innholdet. I

korte trekk går endringene ut på at man fjerner en god del irrelevante prosedyredetaljer og forkortet dokumentet til en veileder for å kvalitetssikre vurderingene før, under og etter implantatbehandlingen.

Pasientnær odontologisk klinisk forskning

På initiativ fra Norges Forskningsråd ble det høsten 2007 nedsatt en prosjektgruppe for organisering av seminaret «Forskning i tannhelsetjenesten – Nå er det din tur!». Bakgrunnen var et ønske om å stimulere til pasientnær odontologisk klinisk forskning. NTF var representert i programkomiteen som sto som arrangør. Seminaret ble gjennomført i april 2008 med bred oppslutning fra læresteder, forskningsmiljøer, offentlig tannhelsetjeneste, spesialister og allmenn-tannleger. På bakgrunn av seminarets konklusjoner ble det nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter for fylkestannlegene, kompetansesentrene og forskningsmiljøene, der NTF var representert ved presidenten og fagsjefen. Det ble inngått en avtale om klinisk forskning mellom NTF og fylkestannlegene, og gruppen produserte et forskningsstrateginotat våren 2009. Arbeidet skal videreføres høsten 2009.

Spesialiteter og spesialistregler

Nye regler for spesialistutdanning av tannleger ble endelig fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. desember 2008, etter en forutgående toårsperiode med midlertidige spesialistregler. De nye reglene er i hovedsak identiske med de midlertidige reglene. Allerede i august 2006 fastsatte departementet en ny spesialiststruktur som innebar at videreutdanningene i endodonti, kjeve- og ansiktsradiologi og oral protetik skulle bli godkjente spesialiteter i odontologi. Nå er også reglene for godkjenning av disse spesialitetene på plass. I tillegg er det verd å merke seg at de nye spesialistreglene åpner for desentralisert utdanning i større grad enn tidligere.

I januar 2009 la Helse- og omsorgsdepartementet frem forslag om endring av helsepersonelloven § 53. Forslaget innebærer at adgangen til å delegerer spesialistgodkjenningsmyndighet til private yrkesorganisasjoner, herunder Den norske tannlegeforening, oppheves og at myndigheten overføres til Helsedirektoratet. Tannlegeforeningen deltok som høringsinstans i samråd med spesialistforeningene, og den 19. juni 2009 vedtok Stortinget lovendringen. Det er ikke vedtatt når loven skal tre i kraft.

Råd for spesialistutdanning

Rådet ble opprettet i 2003. Helsedirektoratet foreslo høsten 2008 at rådet, eventuelt et utvidet råd, kan fungere som referansegruppe for prosjektet for desentralisert spesialistutdanning av tannleger. Det er naturlig at direktoratet da overtar ledelsen av rådet. Dette ble vedtatt på møte i januar 2009. Helsedirektoratet orienterte om at direktoratet fremdeles vurderer å etablere et nytt tannlegeråd som er mer generelt enn dette rådet.

Ny planlagt spesialitet i klinisk odontologi

Spesialitet i klinisk odontologi er planlagt ved Universitetet i Tromsø, og planene ble forelagt råd for spesialistutdanning i januar 2009. Rådet – og Helsedirektoratet – ga som anbefaling at utdanningen igangsettes som en utprøving av spesialistutdanning i klinisk odontologi, men at prosjektleder foretar justeringer av studieplanen slik at den tilfredsstillende den generelle del av de vedtatte spesialistregler.

Faglige spørsmål

Kvikksølvforbud

Som følge av Statens forurensningstilsyns anbefalinger til Miljøverndepartementet ble kvikksølvholdig amalgam forbudt brukt av norske tannleger fra januar 2008, med to unntak: Pasienter med komposittallergi og pasienter behandlet i narkose. NTFs ønske om at unntakene også skulle omfatte munntørre og behandlingsvanskelige pasienter ble ikke etterkommet. Forbudet fra Miljøverndepartementet er ment å skulle sikre miljøet, ikke tannleger eller pasienter. Unntakene varer foreløpig ut 2010.

Kvikksølv og yrkesskade

Arbeidsmiljøundersøkelser med henblikk på mulige kvikksølvskader for tannhelsepersonell ble initiert av en gruppe ved St. Olavs hospital i 2005, og det forelå en prosjektrapport i 2007. Resultatet kunne tyde på at enkelte kan ha fått visse senskader som følge av yrkesmessig eksponering. Personer med antatt kognitiv skade ble utredet arbeidsmedisinsk for eventuell godkjenning av yrkessykdom. Det viste seg at det først og fremst var tannhelsesekretærer som oppviste mulige senskader.

NTF har deltatt i oppsummeringsmøter hos Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Statens arbeidsmedisinske institutt (STAMI) og Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV) der resultatene ble gjennomgått. Det skal initieres en ny undersøkelse høsten 2009 som gjelder misdannelser hos barn født av tannhelsepersonell.

Veileder om utredning av pasienter ved mistanke om bivirkninger fra odontologiske biomaterialer

Hesledirektoratet utga i 2008 retningslinjer for utredning og behandling ved mistanke om bivirkninger fra odontologiske biomaterialer. Veilederen skiller mellom amalgamrelaterte helseplager, helseplager som vedvarer etter skifting av amalgamfyllinger eller kan relateres til andre fyllingsmaterialer, samt pasienter med orale lichenoid reaksjoner eller kontakttlesjoner.

I kjølvannet av dette har Helse- og omsorgsdepartementet gitt Hesledirektoratet i oppdrag å forberede igangsettelse av et samarbeidsprosjekt mellom tannhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten om behandling ved mistanke om bivirkninger av odontologiske biomaterialer. Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av fem personer, og NTF er invitert til å delta i en referansegruppe.

Tobakk

NTF støtter helsemyndighetenes arbeid for å redusere bruken av tobakk, både gjennom tiltak som skal begrense rekrutteringen av nye brukere og ved sluttetiltak. I perioden har foreningen samarbeidet med Hesledirektoratets avdeling Tobakk og Norsk Tannpleierforening om nytt informasjonsmaterieill til tannhelsepersonell og om igangsettelse av et prosjekt for økt rekruttering av brukere til Røyketelefonen. NTF bidrar til markering av Verdens tobakksfrie dag 31. mai og er dessuten medlem av sammenslutningen Tobakksfritt, en koalisjon av organisasjoner som arbeider for å redusere bruken av tobakk.

5. Utdanning og kompetanse

Godkjenning av spesialister

Spesialistkomiteen har avholdt 4 møter i beretningsperioden. Etter anbefaling fra komiteen har hovedstyret godkjent følgende antall nye spesialister (antall godkjenninger i forrige periode i parentes):

Kjeveortopedi 6 (11), oral kirurgi og oral medisin 8 (6), pedodonti 3 (0), periodonti 5 (5), kjeve- og ansiktsradiologi 4 (3), endodonti 37 (22), oral protetik 29 (38).

I tillegg har sekretariatet, på bakgrunn av den nordiske avtalen og EØS-avtalen om felles arbeidsmarked for helsepersonell, administrativt godkjent følgende antall spesialister:

Kjeveortopedi 9 (6), oral kirurgi og oral medisin 5 (6), pedodonti 2 (1), periodonti 3 (0), kjeve- og ansiktsradiologi 1 (1), endodonti 0 (0), oral protetik 9 (3).

Obligatorisk etterutdanning

Spørsmålet om obligatorisk etterutdanning har vært debattert i mange omganger i løpet av de siste 20 årene, og på representantskapsmøtet i 2007 ble det vedtatt at hovedstyret skulle vurdere dette på nytt. På Forum for tillitsvalgte og Forum for etterutdanning våren 2009 ble temaet redegjort for og diskutert. Inntrykket var at de fleste var svært positive til at saken skulle utredes og konsekvensbeskrives, for så å bli tatt opp som sak på representantskapsmøtet 2009. Et høringsbrev ble sendt ut til alle lokalforeningene i mai 2009 med svarfrist 1. juli. Det kom 14 svar, og konklusjonene var at de fleste stilte seg positive til innføring av obligatorisk etterutdanning, at omfanget ikke burde være mer omfattende enn dagens anbefalte timetall og at det skulle tilstrebes positive sanksjoner som kan være et gode når kravet er oppnådd.

Ny TSE-modul

En ny modul 6: Kirurgi og radiologi har blitt utviklet og igangsatt i beretningsperioden. Rogaland var første lokalforening som gjennomførte modulen med svært positive tilbakemeldinger, og deltakerantallet for de til nå to gjennomførte modulene har vært meget bra.

Etterutdanning i regi av UiO

Det odontologiske fakultet i Oslo har ønsket å innlede et samarbeid med NTF om etterutdanning. Fakultetet ønsker å arrangere kliniske arbeidskurs i sine lokaler og ønsker bistand fra NTF til annonsering og kurspåmelding. Dette vil kunne utvide etterutdanningstilbudet med praktiske kurs, noe som stadig blir etterspurt av medlemmene.

Implantatbehandling for trygdens regning

Helse- og omsorgsdepartementet bestemte i 2006 at allmenntannleger kan erverve godkjenning for å utføre trygdestøttet behandling med implantatbåren protetik gjennom kurs og presentasjoner. Det ble etablert et kompetansekurs ved Haukeland universitetssykehus og en godkjenningsgruppe i Hesledirektoratet. Selve godkjenningsfunksjonen ble i 2007 delegert til Statens autorisasjonskontor for helsepersonell. Tannleger som fullfører kurset eller som leverer fem pasientkasus til godkjenningsgruppen, kan trygdegodkjennes som «implantatprotetikere». Hensikten er å spre denne kompetansen over hele landet. Opptak til kurset gjøres derfor på geografisk grunnlag.

I løpet av 2007 og 2008 har kurset vært holdt fire ganger, og 100

tannleger har fullført. Samtidig er 38 tannleger blitt godkjent gjennom kasuspresentasjoner. Så langt i 2009 er det gjennomført et kurs med 25 deltakere, og i tillegg er 6 tannleger godkjent på grunnlag av framlagte kasus.

Rekruttering, utdanning og etterutdanning av tannhelsesekretærer

Det ble i 2007 gjennomført en høring i lokalforeningene om rekruttering, utdanning og etterutdanning av tannhelsesekretærer. I høringssvarene kom det fram at i de områdene der tannhelsesekretæruddanning foregikk, var rekrutteringen tilfredsstillende. En del andre områder påpekte periodevis rekrutteringsvanskeligheter. Konklusjonen som ble trukket i saken var at etterutdanning for tannhelsesekretærer ikke er NTFs ansvar, men at et godt kurstilbud for sekretærer, blant annet under landsmøtene, skal opprettholdes.

6. Medlemsrettet virksomhet

Medlemsrekruttering – kontakt med studentene

Samarbeidet med studentene ved de odontologiske utdanningsstedene har vært videreført. Orienteringsmøter avholdes for nye studentkull, og kurs i praksisadministrasjon tilbys avgangskullene. I perioden er det dessuten avholdt arbeidslivsseminar for norske tannlegestudenter i henholdsvis Tsjekkia (2008) og Polen (2009). Nyhetsbrevet NTF-info er publisert jevnlig i studentbladene (Fasett UiB, Tidens Tann UiO) og dessuten distribuert elektronisk til Tromsøstudentene. Kontaktmøter med student/fagutvalgene holdes to ganger årlig. Videre støtter NTF studentene økonomisk, bl.a. med bidrag til drift av studentutvalgene og odontologforeningene samt til det årlige Geiloseminaret og internasjonalt studentarbeid. Målet er å rekruttere studentene som medlemmer av NTF så tidlig som mulig i studiet. Medlemskapet er gratis for studenter i 1.-3. studieår, mens 4. og 5. års studenter betaler 15% av ordinær avgift. Studentmedlemmer kan benytte seg av de fleste av foreningens medlemstilbud.

Hedersbevisninger og priser

I perioden er NTFs hederstegn tildelt Richard R. Næss (2007), Pål Barkvoll, Nina Wiencke Gerner, Kirsten Halonen og Svein Riiber (alle 2008).

NTFs pris for utdanning og forskning tilfalt i 2007 Jørn A. Aas og i 2008 Tine Merete Søland.

NTFs dobbeltkompetanses stipend ble utdelt for første gang i 2008. Stipendiet skal bidra til å stimulere tannleger til å gjennomføre både spesialistutdanning og ta doktorgrad. Stipendbeløpet på 150 000 kroner ble delt likt mellom Linda Zamoline Arvidsson og Tine Merete Søland.

Rådgivningstjenester

For å møte et økt behov for rådgivningstjenester er antall medlemsrådgivere i sekretariatet utvidet de siste årene. I slutten av 2007 ble det formalisert en egen avdeling for medlemsrådgivning. Foruten å ivareta en rekke av foreningens underutvalg og følge opp etablerte medlemstilbud, så bistår avdelingen medlemmene med å svare på juridiske spørsmål knyttet til yrkesutøvelsen. For offentlig ansatte tannleger gjelder det særlig spørsmål vedrørende lønns- og arbeidsvilkår og for privatpraktiserende medlemmer gjelder det særlig næringsjuridiske spørsmål.

Forsommeren 2008 ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant de privatpraktiserende medlemmene for å avklare om det er samsvar mellom det tilbud NTF gir og det behov medlemmene har. Det ble bl.a. stilt spørsmål knyttet til om rådgivningen fra NTF er kjent, hvilke andre kilder for rådgivning medlemmene benytter og i hvilken grad utvikling av egne kurs innen praksisadministrasjon var av interesse. På bakgrunn av tilbakemeldingene arbeides det med å utvikle rådgivningstilbudet blant annet ved å ha faste artikler om relevante emner i hver eneste ordinære utgave av Tidende samt å bedre informasjonen på nettet om juridiske emner. En del arbeid har vært lagt ned i å utvikle nettbaserte kurs i praksisadministrative juridiske emner. Dette arbeidet har egen omtale i beretningen.

I perioden er det arbeidet med en ny standardavtale for innleie av tannleger til praksis og ferdigstilt en ny standardkontrakt for kjøp av praksis.

Kollegahjelp

Våren 2008 ble det inngått formell avtale med Villa Sana (Modum Bad) slik at tannleger som er medlemmer av NTF kan få individuell rådgivning. Avtalen er et supplement til kollegahjelpsordningen med sikte på å fremme medlemmenes helse og livskvalitet, styrke yrkesidentiteten og forebygge utbrenthet. Formålet med rådgivningen er å gi rom for refleksjon på områdene arbeid, helse, samliv, familie, fritid. Tilbudet er ikke diagnostisk eller terapeutisk. Våren 2009 ble det avholdt samling for kollegahjelpere, denne gang lagt til Trondheim.

Retts hjelpfondet

Det er i perioden kommet flere søknader om økonomisk støtte fra fondet. Hovedstyret har innvilget søknader helt eller delvis i saker av prinsipiell interesse.

Nettbaserte kurs i praksisadministrasjon

Hovedstyret har iverksatt et prosjekt med den hensikt at NTF skal tilby medlemmene nettbaserte kurs innen praksisadministrasjon. Prosjektplan ble vedtatt av hovedstyret i januar 2009 med sikte på å kunne tilby et utvalg kurs fra januar 2010. Nødvendige prioriteringer av arbeidsoppgavene i sekretariatet har medført at denne fristen vil bli noe utsatt.

Bank- og forsikringsavtaler

NTF har i samarbeid med de øvrige organisasjoner i Akademikerne inngått avtale med DnB NOR konsernet om gunstige priser på bank- og forsikringstjenester til medlemmene for perioden 1. januar 2007 til 31. desember 2010. Et eget overvåkningsutvalg, for tiden ledet av NTFs generalsekretær, medvirker til at avtalen håndteres etter hensikt og bestemmelser. Avtalen kan sies opp med 6 måneders varsel.

NTFs Gjensidige Sykeavbruddskasse

Styret fremmet etter vedtak på generalforsamlingen i 2006 søknad til Kredittilsynet om konsesjon for å etableres som et eget forsikringsselskap. Konsesjon ble innvilget fra 8. oktober 2007. På denne bakgrunn ble det avholdt ekstraordinær generalforsamling i NTFs Gjensidige Sykeavbruddskasse våren 2008. Skadeforsikringsselskapet Tannlegenes Gjensidige Sykeavbruddskasse («Kassen») ble stiftet, og er en videreføring av den tidligere Sykeavbruddskassen. «Kassen» er nå et selvstendig selskap og drives uten innflytelse fra NTF.

«Kassen» tilbyr skadeforsikring knyttet til dekning av driftsutgifter ved sykdom hos medlemmer i NTF. «Kassen» har inngått avtale med firmaet Gabler Wassum AS om daglig ledelse, regnskapsføring og intern kontroll. «Kassen» har etablert avtaler med NTF som drifter løpende medlemservice og skadebehandling.

Sykehjelpsordningen for tannleger

Etter vedtak på Representantskapet 2008 ble ytelsene økt fra 1/100 G (Grunnbeløpet i folketrygden) til 1/50 G ved 100 % fravær og fra 1/200 G til 1/100 G ved 50 % fravær. Ved 100 % fravær vil dette bety en økning fra ca. kr 650 til ca kr 1400 per dag. Økningen gjelder også for dem som mottar ytelse som følge av fravær fra praksis på grunn av fødsel. Styret for Sykehjelpsordningen og hovedstyret har i perioden vurdert Sykehjelpsordningens vedtekter. Se for øvrig sak 3 i dette heftet.

Tannlegeforeningens pensjonskasse (TP)

Representantskapet vedtok i 2007 å oppløse Tannlegeforeningens Pensjonskasse. Bakgrunnen for dette var blant annet ny forsikringslov med dertil strengere krav til TP som ville gitt vesentlig høyere premie. Endrede skatteregler reduserte også i betydelig grad fordelene med denne type pensjonssparing. Styret i TP engasjerte firmaet Gabler & Partners AS til å forestå avviklingen av TP. Arne Gunnar Holvik ble engasjert som daglig leder av pensjonskassen frem til avvikling er sluttført. En egen statusrapport fremmes for representantskapet 2009; se for øvrig sak 2 i dette heftet.

7. Organisasjonen

Endringer i NTFs vedtekter

Representantskapet har foretatt endringer i NTFs vedtekter i perioden, hvorav de to viktigste er beslutningen om å innføre toårige representantskapsperioder (§ 6 B) og den endelige utforming av en valgordning for Sentralt næringsvalg (§ 5 A).

Avvikling av NTFs reklameavtaler

På grunnlag av et benkeforslag vedtok representantskapet 2007 at alle avtaler med industrien om bruk av NTFs logo samt anbefalinger av henholdsvis fluor i tannkrem og sukkerfri tyggegummi skulle opphøre snarest. De eksisterende tre avtalene ble på denne bakgrunn sagt opp og utfaset fra avtalt utløpstidspunkt. Vedtaket medførte en inntektsreduksjon for foreningen på ca 1 million kroner på årsbasis (2008).

Internasjonal virksomhet

Som medlem deltar NTF på generalforsamlingene i World Dental Federation (FDI), som holdes i forbindelse med den årlige kongressen. FDI er fellesorganisasjonen for tannlegeforeninger i et stort antall land verden over.

NTF deltar dessuten med observatørstatus på møter i EUs Council of European Dentists (CED), som har en posisjon som gjør det mulig å påvirke politiske beslutninger innenfor det formelle EU-systemet.

I perioden er det årlig avholdt møter mellom politisk og administrativ ledelse i de nordiske tannlegeforeningene. Samarbeidet er svært nyttig, og de mange felles synspunkter på tannhelsepolitiske saker har muliggjort at de nordiske landene kan tilføre en felles nordisk dimensjon i internasjonale fora.

NTF 125 år i 2009

Jubileet markeres hovedsakelig i forbindelse med Landsmøtet 2009, der jubileumsdagen sammenfaller med åpningsdagen. Jubileumsaktivitetene inneholder utgivelse av en historiebok med hovedvekt på de siste 25 årene, et jubileumsforedrag på turné til ulike lokalforeninger, historiske quiz'er på nettstedet, festaften i Operaen, egen revy på Varemessen samt en mottakelse for inviterte gjester.

NTF i mediene

Mengden av henvendelser til NTF har vært betydelig i perioden. Dette skyldes ikke minst at tannhelse har fått en mer framtrødende plass på den politiske dagsorden, blant annet som følge av Stortingsmelding nr 35 om framtidens tannhelsetjenester. For å bistå foreningen i det strategiske kommunikasjonsarbeidet har det vært benyttet ekstern konsulentbistand fra firmaet Burson-Marsteller.

Saker som media har vært spesielt opptatt av er offentlig støtte til tannbehandling, tannturisme, tannbleking og pris på tannhelsetjenester generelt. Det er utarbeidet en egen strategi for håndtering av henvendelser fra media.

Opplæring av tillitsvalgte

I perioden er det holdt en rekke kurs for NTFs tillitsvalgte. To av kursene var såkalte Trinn II kurs hvor i omkring 50 tillitsvalgte deltok. Dette er kurs som retter seg mot samtlige tillitsvalgte uansett hvilken rolle de har i lokalforeningen og omfatter så vel privatpraktiserende som offentlig ansatte tannleger. Trinn II kursene har vært gjennomført for lokalforeningene i henholdsvis Oslo TF, Østfold TF og Romerike TF og i Bergen TF, Sunnmøre TF, Nordmøre & Romsdal TF og Sogn & Fjordane TF. Hovedtemaene på disse samlingene har blant annet vært arbeidsrettslige tema, tillitsvalgtes rolle og NTF som organisasjon.

Det vises for øvrig til omtale i beretningen fra Sentralt forhandlingsutvalg, sak 1 e i dette heftet, når det gjelder kurs for tillitsvalgte i offentlig sektor.

Arbeidsmiljøundersøkelse i sekretariatet

Høsten 2008 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i sekretariatet med ekstern bistand. Resultatene fra undersøkelsen var gjennomgående positive, men pekte på et behov for å styrke og klargjøre lederrollen på alle nivå. Saken ble benyttet som grunnlag for interne diskusjoner om organisering og utvikling på arbeidsplassen.

Samarbeidende organisasjoner og institusjoner

Akademikerne. NTF er medlem av Akademikerne, som er hovedorganisasjon for til sammen ca. 144 000 langtidsutdannede medlemmer i 13 medlemsforeninger. NTFs president Gunnar Lyngstad var innvalgt som et av fem medlemmer i Akademikerne styre fram til oktober 2008. Etter dette har NTFs ikke hatt styreplass.

Akademikerne er organisert i fem seksjonsutvalg; henholdsvis Akademikerne Næringsdrivende, Akademikerne Kommune, Akademikerne Stat, Akademikerne Helse og Akademikerne Privat. NTF er representert i de fire førstnevnte og har dessuten sekretariatsfunksjonen for Akademikerne Næringsdrivende.

Organisasjoner i tannhelsetjenesten. Det har vært avholdt to konaktmøter med Norsk Tannpleierforening og ett med Norges Tannteknikerforbund hvert år i perioden. På møtene diskuteres aktuelle saker av felles interesse.

Det er gjennomført årlige forhandlingsmøter med Fagforbundet og Tannhelsesekretærenes Forbund/Parat vedrørende den veiledende avtalen om lønns- og arbeidsvilkår for tannhelsesekretærer, også kalt mønsteravtalen.

Fylkestannlegene. NTF har regelmessig vært invitert til fylkestannlegemøtene i perioden. I tillegg er det avholdt to møter med arbeidsutvalget for fylkestannlegene. Det holdes jevnlig kontakt med lederen av arbeidsutvalget.

Lærestedene. Det har i perioden vært avholdt to møter med ledelsen ved lærestedene. NTF har dessuten deltatt på Nasjonalt fakultetsmøte for odontologiske fag med observatørstatus.

Representanter for NTF har deltatt på en rekke møter ved Det odontologiske fakultet i Bergen. I beretningsperioden har det vært avholdt 12 møter i studieutvalget og 13 møter i forskningsutvalget med representanter fra NTF til stede. Tilsvarende kontakt er ikke etablert verken i Oslo eller Tromsø.

Medlemskap i andre organisasjoner

NTF er medlem av følgende organisasjoner:

Akademikerne, Akademisk Studieforbund, Den Norske Fagpresse Forening, FDI World Dental Federation, FN-sambandet i Norge, Folk og Forsvar *, HivNorge, HSH, Norsk Tannvern, Selskabet for Oslo Byes Vel, Skattebetalerforeningen og Tobakksfritt.

NTF har observatørstatus i Council of European Dentsits (CED).

* NTFs medlemmer har anledning til å reservere seg mot medlemskap.

Lokalforeningene

NTF har 21 lokalforeninger, som per 20. september 2009 hadde følgende medlemstall (tall fra 2008 i parentes):

Aust-Agder Tannlegeforening	112	(117)
Bergen Tannlegeforening	654	(630)
Buskerud Tannlegeforening	281	(275)
Finnmark Tannlegeforening	58	(56)
Haugaland Tannlegeforening	102	(97)
Hedmark Tannlegeforening	170	(169)
Nordland Tannlegeforening	217	(214)
Nordmøre og Romsdal Tannlegeforening	104	(98)
Nord-Trøndelag Tannlegeforening	107	(103)
Oppland Tannlegeforening	176	(181)
Oslo Tannlegeforening	1 267	(1 242)
Rogaland Tannlegeforening	329	(322)
Romerike Tannlegeforening	200	(211)
Sogn og Fjordane Tannlegeforening	100	(100)
Sunnmøre Tannlegeforening	131	(127)
Sør-Trøndelag Tannlegeforening	263	(258)
Telemark Tannlegeforening	173	(172)
Troms Tannlegeforening	170	(156)
Vest-Agder Tannlegeforening	192	(192)
Vestfold Tannlegeforening	256	(255)
Østfold Tannlegeforening	262	(260)
Utlandet/andre	111	(77)
Studenter	346	
Sum	5 781	(5 312)

Sekretariatet

Per 1. august 2009 var følgende ansatt i sekretariatet:

Generalsekretær: Bjørn N. Røtnes

Informasjonsavdelingen: Morten H. Rolstad, informasjonssjef, Ane Øpstad Hamborg, IKT-konsulent.

Medlemsrådgivningsavdelingen: Dag Erlend Reite, avdelingsleder/advokat, Lin Muus Bendiksen, seniorkonsulent, John Frammer, forhandlingssjef, Dag Kielland Nilsen, juridisk rådgiver/advokatfullmektig, Elisabeth Scarpello, advokat.

Fagavdelingen: Aril Jul Nilsen, fagsjef, Øyvind Asmyhr, rådgiver, Sissel Dahl, landsmøtekonsulent, Hanne Larsson-Fremberg, kurskonsulent.

Økonomi- og administrasjonsavdelingen: Wenche Stavik, økonomisjef, Kjersti Bøhren, økonomi- og regnskapskonsulent, Tordis Digerne, arkivar/resepsjon/sentralbord, Trine Kruse, administrativ sekretær, Møyfrid Rødøy, regnskapssekretær, Eva Skarvøy, kantine og renhold.

NTFs Tidende

Per 1. august 2009 var følgende ansatt i Tidende:

Ellen Beate Dyvi, redaktør, Kristin Aksnes, redaksjonssekretær, Eirik Andreassen, markeds-konsulent, Nils Roar Gjerdet, fagredaktør (20% stilling), Jørn Arne Fridrich-Aas, fagredaktør (20% stilling), begge på oppdrag.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra NTFs hovedstyre tas til etterretning.

Beretning fra Sentralt forhandlingsutvalg 2007 – 2009

Beretningen dekker tiden høsten 2007 – våren 2009.

Sammensetning

Sentralt forhandlingsutvalg (SF) har i perioden hatt følgende sammensetning:

Jan Theien, UTV- Akershus (leder), Farshad Alamdari UTV- Hedmark (nestleder), Anne Berit Tandberg, UTV- Buskerud (medlem), Torbjørn Fauske, UTV- Nordland (varamedlem) og Tor Olav Sølberg UTV Sør-Trøndelag (varamedlem).

Utvalgets faste sekretær har vært Karsten K. Langfeldt fram til 1. juni 2008, fra 1. august 2008 John Frammer.

Møter

Sentralt forhandlingsutvalg har i perioden avholdt 6 møter i 2009, 9 møter i 2008 og 2 møter høsten 2007. For å begrense kostnader har flere av møtene blitt holdt i forbindelse med andre NTF arrangement og/eller kursaktiviteter.

Sakene

Hovedsakene som SF har arbeidet med har vært følgende:

- Tariffoppgjørene i offentlig sektor 2008 og 2009.
- Pensjonsoppjøret og pensjonsreformen.
- Forsvaret av særaldersgrensen.
- Forberedelser, gjennomføring og evaluering av Lønnspolitisk forum og NTFs tariffkonferanse.
- Utvikling og gjennomføring av opplæringsprogram for medlemmer av UTVene i fylkeskommunene og tillitsvalgte/medlemmer i staten.

SF har samtidig deltatt på NTFs egne kurs for tillitsvalgte både som forelesere og kursdeltagere. Utvalget har også gjennomført et kurs for statsområdet i samarbeid med Psykologforeningen.

Akademikerne

Som følge av NTFs medlemskap i Akademikerne ligger det en forpliktelse for NTF å være representert i Akademikernes tre forhandlingsutvalg for henholdsvis kommune, stat og helse. Det er regelmessige møter i disse utvalgene hvor de årlige tariffoppgjørene blir særlig ressurskrevende for utvalgets medlemmer og sekretær. Videre deltar utvalgets medlemmer på Akademikernes ulike arbeidslivskonferanser, samt tariff- og evalueringskonferanser.

Leder og nestleder har representert NTF i forhandlingsutvalgene for hhv. kommune og helse, utvalgets sekretær har representert NTF i Akademikerne stat. Forhandlingssjefen har sittet i Akademikernes sentrale konfliktutvalg lønnsoppjøret 2009. NTF ved forhandlingsutvalget og forhandlingssjefen bistår også med forelesere på Akademikernes egne kurs.

Akademikerne Helse var i 3 ukers streik våren 2008. NTF besatte en sentral stilling Akademikernes sentrale streikekomité. Ingen av NTFs medlemmer ble imidlertid tatt ut. Streiken ble avsluttet med forhandlingsløsning.

Tannlegeforeningens tariffpolitikk

Lønnspolitisk forum 2006 vedtok NTFs tariffpolitikk. Denne ble videreført i 2007. NTF arbeider for medlemmenes lønns-, inntekts- og arbeidsvilkår gjennom sentrale og lokale kollektive avtaler og individuelle tilpasninger til disse. NTFs tariffpolitikk skal gi medlemmene en bedret lønnsutvikling gjennom lokal lønnsdannelse, basert på individuelle kriterier som gjenspeiler tannlegenes ansvarsfulle og autonome yrkesutøvelse. På sikt er det et mål å bringe ansatte tannlegers lønnsnivå opp på inntektsnivået til privatpraktiserende tannleger. Basisen for tariffpolitikken er:

1. Lokal lønnsdannelse
2. Individuell og differensiert lønn
3. Markedsbasert lønnsnivå
4. Lokal avtalefrihet

Tariffområder

Sentralt forhandlingsutvalg (SF) har fullmakt fra hovedstyret til å forhandle og inngå tariffavtaler på vegne av NTF. NTF har p.t. partsrettigheter i 6 tariffområder: Kommunalt avtaleområde (KS), Oslo kommune, Staten, Spekter Helse, HSH/HUK (for tiden ingen medlemmer) og Spekter (område 1–9). NTF organiserer om lag 1600 medlemmer i disse tariffområdene.

Lønnsdannelse og lønnsutvikling

Lønnsdannelsen i tariffområdene HSH, KS og Spekter skjer kun lokalt. NTFs rolle blir derfor konsentrert om opplæring og rådgivning i forhandlinger, kollektiv arbeidsrett og avtaleformalia.

Gjennom Akademikerne arbeides det målbevisst med å få avtalt en modell for lokal lønnsdannelse i Oslo kommune og Staten. I disse to tariffområdene er det fortsatt slik at hovedoppgjørene stort sett deles i tre økonomiske elementer innen en sentralt avtalt ramme. Hhv. generelle tillegg på lønnstabell, avsetning til justeringsforhandlinger og lokale forhandlinger. I mellomårsoppgjør blir disponible midler avsatt til generelle tillegg på tabell og/eller lokale forhandlinger. Profilen på lønnsoppgjørene i Staten og Oslo kommune medfører at langtidssutdannede systematisk får en lavere lønnsutvikling sammenlignet med andre arbeidstakergrupper i disse to tariffområdene.

Lønnsoppjøret 2009

Tariffoppjøret Helse. Akademikerne Helse og Arbeidsgiverforeningen Spekter sluttet 25. juni overenskomst i område 4 Lovisenberg og område 10 helseforetakene. Mellomoppjøret er med dette avsluttet og resultatene er nå offentlig innenfor det enkelte foretak. De avtalte lønnstilleggene for akademikergruppene i sykehusene er om lag det samme som ble resultatet for tilsvarende grupper i de andre offentlige tariffområdene i 2009.

Tannlegene ved Lovisenberg sykehus fikk hver enkelt per 1. april i år et lønnstillegg på kr 80 000. Ved de ordinære forhandlingene i år fikk de en regulering per 1. mai på 3.4%. Med et overheng på 2.35% gir dette en årslønnsvekst på 4.8%.

Tariffoppjøret i KS. Under tariffoppjøret i 2008 ble også lønns-tilleggene for 2009 regulert for ansatte som befinner seg i hovedtariffavtalens kapittel 4. Den økonomiske rammen for dette oppjøret utgjør 4,72 %.

Akademikernes medlemsforeninger skal høsten 2009 gjennomføre lokale lønnsoppgjør etter hovedtariffavtalens kapittel 3 og 5.

Tariffoppjøret i Oslo kommune. Resultatet vedrørende økonomi er at det gis et generelt tillegg på Oslo kommunes lønnstabell på 1,95 %, med virkning fra 1. mai 2009, dog minimum kr 6 000. Dette innebærer at Oslo kommune kommer ut med om lag den samme rammen som i KS området.

Tariffoppjøret Stat. Lønnsoppjøret i Stat var preget av et stort overheng fra i fjor Dette var på hele 3,3 %, og det betyr at det var lite nye penger å forhandle om i år. Resultatet ble på 4,4 % der overhengen fra i fjor er innbakt sammen med forventet lønnsглиding i 2009 samt et generelt tillegg med virkning per 1. mai. Det generelle tillegget er slik:

- Et kronetillegg på kr 2400 for lønnstrinn 1–45
- Et prosenttillegg på 0,68 % for lønnstrinn 46–80
- Et kronetillegg på 4800 for lønnstrinn 81–95

Pensjon. Torsdag 4. juni ble partene i offentlig sektor enige om en ny offentlig tjenestepensjon. Meklingen var da 1 uke og 5 timer på overtid i forhold til den fristen som Riksmeklingsmannen hadde satt. Den nye tjenestepensjonen i offentlig sektor er en videreføring av dagens ordning, men med levealderjustering og indeksering.

- Folketrygdberegnet AFP med 20 400 kroner i AFP-tillegg for årene 62–64. Denne ytelsen skal ikke levealderjusteres. Det vil fortsatt være en avkorting av pensjonen mot inntekt større enn 15 000 kroner.
- Fra fylte 65 kan man gå av med en tjenestepensjonsberegnet AFP som garanterer 66 prosent av (slutt-)lønn ved fratreden. Denne ytelsen skal ikke levealderjusteres. Det vil fortsatt være en avkorting av pensjonen mot inntekt større enn 15 000 kroner.
- De som velger å ta ut alderspensjon fra folketrygden før fylte 67 år og arbeide fullt ved siden av, kan ikke ta ut AFP som er tjenestepensjonsberegnet eller folketrygdberegnet.
- Levealderjustert bruttogaranti på 66 år av sluttlønn fra 67 år forutsetter 30 års opptjening. Samordning med folketrygden.

Levealderjustering innebærer at du må stå noe lengre enn 67 år for å få garantien om 66 prosent. Levealderjusteringen innebærer at de som pensjoneres etter 2026 må stå noe lengre i arbeid enn til 67 år for å få garantien på 66 %.

NTF legger til grunn at levealderjusteringen kun skal omfatte opp-tjente rettigheter etter 1. januar 2011 for de som har mer enn 15 år igjen til pensjonering.

Overgangsregler for de som har mindre enn 15 år igjen til pensjonering (1958 kullet og eldre), innebærer at ingen som går av før 2026 vil få sin tjenestepensjon levealderjustert.

Særaldersgrense for enkelte yrkesgrupper er foreløpig ikke berørt i de offentlige forhandlingene mellom partene i arbeidslivet.

KS-området. Tall fra Teknisk beregningsutvalg i KS viser at tannlegene i dette tariffområdet har hatt en gjennomsnittlig høyere lønnsvekst enn den generelle lønnsveksten, dette både i tariffområdet spesielt og landet for øvrig. Gjennomsnittlig årslønn for tannleger i KS-området er i overkant av kr 537 000 per 01.12.2008. Start-lønnen for nyutdannende tannleger er i mange fylkeskommuner nå mellom kr 420 000 og kr 455 000.

Lønnsutvikling

I tråd med den samme statistikken har tannleger i KS-området fra og med oppjøret 2002 (da kun lokal lønnsdannelse ble etablert) hatt en gjennomsnittlig lønnsvekst på ca. 56 %.

Per 1. oktober 2001 hadde ansatte med odontologisk utdanning en gjennomsnittlig årslønn på kr 343 600. Per 1.12.2008 er den på kr 538 000.

Vedlagt nøkkeltall for lønnsveksten i KS-området, slik disse er innrapportert til KS/PAI-registeret.

Oversikt over gjennomsnittslønn

	Gj.snitt grunn-lønn årslønn	Gj.snitt fak-tisk årslønn	Gj.snitt lønn per år
Tannleger	535 000	546 000	
Overtannleger	648 000	658 000	
Fylkestannleger			700 000

(data hentet fra NTFs statistikk)

Oversikt over gjennomsnittslønn og lønnsvekst per 1.12.2007

Gruppe	Gjennomsnitt lønn mnd/år	Vekst fra året før	Antall ansatte/årsverk
Kvinner med odontologisk utdanning	39 928/479 136	8.43 prosent	684/575
Menn med odontologisk utdanning	43 109/517 308	9.20 prosent	529/460
Alle	41 342/496 104	8.68 prosent	1213/1035

Oversikt over gjennomsnittslønn og lønnsvekst per 1.12. 2008

Gruppe	Gjennomsnitt lønn mnd/år	Vekst fra året før	Antall ansatte/årsverk
Kvinner med odontologisk utdanning	43 343/520 116	9.00 prosent	809/659
Menn med odontologisk utdanning	46 932/563 184	9.20 prosent	535/463
Alle	44 824/537 888	8.90 prosent	1344/1122

(data hentet fra NTFs statistikk og PAI registeret)

Lønnspolitisk forum

I perioden har Lønnspolitisk forum (LPF) blitt avholdt en gang, den 8. september 2007, etter fellesforum med Næringspolitisk forum dagen før.

Forumet er en møteplass for blant annet erfaringsutveksling, strategisk lønnspolitisk tenkning, tariffpolitiske diskusjoner og stadfestingen av disse. Valg til Sentralt forhandlingsutvalg skjer på LPF. Videre har konkrete saker som opplæring av tillitsvalgte, lønnsstatistikk, pensjon og særaldersgrensen blitt behandlet.

I tilknytning til forumet utvikles det et informasjons- og debatt-hefte som blant annet inneholder en oppsummering av lønnsoppgjørene i offentlig sektor.

NTFs tariffkonferanse

I henhold til Reglement for tariffbundne virksomheter skal det holdes årlige tariffkonferanser, fortrinnsvis i februar/mars. NTFs tariffkonferanse har følgende oppgaver:

- a. legge strategier for årets tariffoppgjør
- b. fastsette SFs forhandlingsmandat til tariffoppgjørene
- c. evaluere sentrale og lokale lønnsoppgjør
- d. velge/utpeke valgkomité
- e. drøfte generelle tariffpolitiske spørsmål innen tariffområdene NTF har partsrettigheter

Første tariffkonferanse ble avholdt 7. og 8. mars 2007. Bakgrunnen for etablering av denne møteplassen var å rendyrke det tariffpolitiske arbeidet i foreningen og å samle UTV-lederne m.fl. tidsmessig nærmere lønnsoppgjørene på våren.

I 2008 ble tariffkonferansen avholdt 5. og 6. mars og i 2009 11. – 12. mars. Konferansene ble arrangert ved Quality Airport Hotel Gardermoen og begge ganger med 53 deltagere. Et tariffpolitisk informasjons- og debatthefte er blitt sendt ut i forkant av tariffkonferansene.

Tillitsvalgsopplæring

Sentralt forhandlingsutvalg har blant annet ansvaret for å drive opplæring av tillitsvalgte, spesielt i lov- og avtaleverk, forhandlingsstrategi og -teknikk. Denne virksomheten finansieres med OU-midler så langt det finnes midler til dette.

Fra 2009 gjennomføres det fast todelt tillitsvalgsopplæring i kommunalt tariffområde, del I om våren tilpasset nye tillitsvalgte og del II på høsten tilpasset mer erfarne tillitsvalgte. I statsområdet gjennomføres et årlig seminar i samarbeid med psykologforeningen.

I perioden er det avholdt en rekke møter og kurs for tillitsvalgte i NTF, både i NTF og Akademikernes regi. Det er blant annet avholdt kurs januar 2008 i København, juni 2008 i Oslo, januar, august og september 2009 i henholdsvis Oslo, København og Stockholm.

SF-konferanser på statens tariffområde

Sentralt forhandlingsutvalg gjennomfører hvert år et internt seminar for utvalget med varamedlemmer og gjester. Det ble avholdt 25. – 28. mars 2008 i Barcelona og 5.– 8. mai 2009 i Madrid. Konferansene finansieres i sin helhet med OU-midler.

NOAT-møter

Styrene i den offentlige del av tannlegeforeningene i de skandinaviske landene Danmark, Sverige og Norge har siden slutten av 1980-tallet gjennomført et årlig møte for å utveksle informasjon, og gi hverandre innspill og inspirasjon rundt de utfordringer som til en hver tid finnes i arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår for tannlegene. NTF var vertskap i juni 2008. I august 2009 ble møtet holdt i Stockholm.

Økonomi

NTF får hvert år tildelt en økonomisk ramme for opplæring og utviklingsmidler fra Opplærings og Utviklingsfond etablert henholdsvis i tariffområde stat, kommune og helse. Fondet administreres av Akademikerne. NTFs tariffkonferanse, NTF Statskonferanse og tillitsvalgtkursene finansieres som regel i sin helhet fra disse midlene.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra Sentralt forhandlingsutvalg tas til etterretning.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Beretning fra Sentralt næringsutvalg 2007 – 2009

Beretningen dekker tiden fra 1. august 2007 til 31. juli 2009.

Sammensetning og aktiviteter

Nåværende Sentralt næringsutvalg ble valgt av Næringspolitisk Forum 8. september 2007 og har i perioden hatt følgende sammensetning:

Rolf Terje Alvær, Rogaland TF (leder), Kari Odland, Bergen TF, og Atle Hagli, Rogaland TF. Varamedlem har vært Gunnar Amundsen, Haugaland TF. Utvalgets faste sekretær har vært Lin Muus Bendiksen.

Dette var første gang det ble gjennomført valg på Næringspolitisk forum, tidligere ble Sentralt næringsutvalgs medlemmer oppnevnt av hovedstyret. Lokalforeningene var i forkant blitt oppfordret til å sende inn forslag på kandidater til Sentralt næringsutvalg og før møtet var det innkommet forslag på fem kandidater til vervene som medlem og varamedlem.

I løpet av beretningsperioden har Sentralt næringsutvalg avholdt 7 møter inkludert ett fellesmøte med Sentralt forhandlingsutvalg. Sentralt næringsutvalg har også deltatt på en IKT-konferanse for tannhelsetjenesten som ble avholdt i mars 2008 samt på en nordisk konferanse om akademikere som gründere som ble arrangert av Akademikerne Næringsdrivende og de nordiske søsterorganisasjonene i november 2008. I tillegg har Sentralt næringsutvalg stått som arrangør for Næringspolitisk forum to ganger i beretningsperioden.

Formell etablering av Sentralt næringsutvalg

For å ivareta saker som særlig angår tannleger som arbeider i privat sektor, vedtok hovedstyret høsten 2004 å nedsette en midlertidig arbeidsgruppe for privat sektor. Gruppen ble videreført i neste hovedstyreperiode, men fortsatt uten noen formell forankring i NTFs vedtekter. For å gjøre det klart at det er næringspolitiske spørsmål som er det sentrale arbeidsfeltet ble arbeidsgruppen senere omdøpt til Sentralt næringsutvalg, og på representantskapsmøtet 2006 ble Sentralt næringsutvalg vedtektsfestet, nærmere bestemt i NTFs vedtekter § 5 a. Sentralt næringsutvalg består etter dette av leder, ytterligere to medlemmer og et varamedlem. Hovedstyret oppnevner utvalgets leder blant styrets privatpraktiserende tannleger. De to medlemmene samt varamedlemmet velges på Næringspolitisk Forum.

På representantskapsmøtet 2008 ble NTFs vedtekter igjen endret slik at også leder for Sentralt næringsutvalg skal velges av Næringspolitisk forum. Lederen blir så medlem av NTFs hovedstyre etter en godkjenning i representantskapet. Videre ble det vedtektsfestet at både praksiseier(e) og leietannlege(r)/assistenttannlege(r) fortrinnsvis skal være representert i utvalget.

Mandat

I april 2007 vedtok hovedstyret følgende mandat etter forslag fra Sentralt næringsutvalg (SNU):

Sentralt næringsutvalg er et rådgivende utvalg for NTFs hovedstyre og skal arbeide med

a. Arbeids- og driftsbetingelser i privat tannlegevirksomhet, herunder

- Kontraktsforhold
- Arbeidsgiverspørsmål
- Skatteforhold
- Pensjons- og trygderettigheter
- Bedriftsøkonomiske spørsmål

- b. Være kontaktledd mellom hovedstyret og Akademikerne-F *
- c. Holde kontakt med medlemsmassen i privat sektor bl.a. gjennom Næringspolitisk forum og fremme aktuelle saker derfra for hovedstyret
- d. Rekruttering av tillitsvalgte i privat sektor

* navnet ble endret til Akademikerne-N oktober 2008.

Sakene

I beretningsperioden har Sentralt næringsutvalg blant annet arbeidet videre med kontrakter i privat sektor. Det har vært arbeidet med utkast til kontrakter vedrørende alternative måter å organisere samarbeid mellom tannleger på samt overdragelseskontrakt ved kjøp av tannlegepraksis. Videre er Sentralt næringsutvalg fortsatt opptatt av problemstillingen omkring bedre pris- og behandlingsinformasjon til pasientene og har eksempelvis hatt en gjennomgang av *Pasientinformasjon* på NTFs nettsted, vurdert prisopplysningsforskriften og deltatt i planene om prisportal. Sentralt næringsutvalg er fortsatt engasjert i hvilken retning sykehjelpsordningen for tannleger skal ta og har fremmet et forslag om bedring av ytelsene, særlig til tannleger i svangerskapspermisjon, til sykehjelpsordningens styre. Sentralt næringsutvalg mener tilbudet til tannlegeforeningens medlemmer om HMS og annen kvalitetssikring fortsatt er viktig og har påbegynt en oppdatering av materialet på nettstedet samt skrevet innlegg om dette saksfeltet i Tidende. Utvalget følger foreningens arbeid innen IKT nøye og bidrar i den grad det er ønskelig. Dette er blant annet nødvendig for å kunne tilpasse det nevnte HMS-materialet til utviklingen innen IKT.

Næringspolitisk forum

Næringspolitisk forum er avholdt årlig i september begge årene i beretningsperioden. I september 2007 ble det for første gang avholdt et såkalt Fellesforum hvor tillitsvalgte fra offentlig og privat sektor hadde fellesmøte på arrangementets første dag mens Lønnspolitisk forum og Næringspolitisk forum ble gjennomført i separate møtelokaler på samme hotell den påfølgende dagen.

På Næringspolitisk forum møtes én representant fra hver lokalforening for å utveksle erfaringer, diskutere og bli orientert om saker av særlig interesse for privat sektor. Drift og overdragelse av privat praksis, faglig forsvarlig virksomhet og sykehjelpsordningen for tannleger er eksempler på temaer som har blitt drøftet de siste årene. På Fellesforum sto Tannhelsemeldingen (St.meld. nr. 35) og NTFs syn på denne i sentrum.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra Sentralt næringsutvalg tas til etterretning.

Beretning fra NTFs fagnemnd 2007–2008

Beretningen dekker tiden fra 1. januar 2007 til 31. desember 2008.

Sammensetning

Fagnemnden hadde i 2007 følgende sammensetning:

Nina Wiencke Gerner, Oslo TF (leder), Inger-Johanne Nyland, Rogaland TF (nestleder), Berit Øra, Sør-Trøndelag TF, Ivar Parmann, Troms TF (medlemmer). Varamedlemmer var Bjørg Heggen, Nordland TF, og Tom Paulseth, Bergen TF. Representanter fra de odontologiske fakulteter var Gunhild V. Strand, Bergen, og Pia Titterud Sunde, Oslo.

I 2008 hadde fagnemnden følgende sammensetning:

Inger Johanne Nyland, Rogaland TF (leder), Berit Øra, Sør-Trøndelag TF (nestleder), Ivar Parmann, Troms TF, Lars Ulvestad, Oppland TF (medlemmer). Varamedlemmer var Kjell Thue, Sogn og Fjordane TF, og Else Marie Sundgaard, Troms TF. Representanter fra de odontologiske utdanningsinstitusjonene var Gunhild V. Strand, Bergen, Pia Titterud Sunde, Oslo, og Ulf Örtengren, Tromsø.

Sissel Bjørntvedt var fagnemndens faste sekretær i 2007, Aril Jul Nilsen i 2008.

Møter, kursdeltakelse m.m.

Fagnemnden hadde både i 2007 og 2008 fire møter over to dager. Møtene har gått med til kursutvikling, planlegging av fagprogram for landsmøtene i 2007, 2008, 2009 og 2010, samt fagutvalgfunksjon for TSE. I tillegg har fagnemnden behandlet en del løpende faglige saker, blant annet videreutvikling av *Retningslinjer for etterutdanning*. Fagnemnden har også vært konsultert i forbindelse med funksjonen av NTFs nettsted/kurs og utdanning.

Fagnemndens medlemmer og fagavdelingens ansatte har deltatt ved forskjellige arrangement i utlandet: DTFs Årskursus og symposium i 2007 og 2008, STSs Riksstämman i Göteborg 2007, gerodontologikongress i Irland i 2007, FDI World Dental Congress i Dubai i 2007 og Stockholm i 2008, og British Dental Conference i Manchester 2008. Fagnemnden har også vært representert ved nordisk kursnemnds samling i København i 2007.

Fagnemndens kursvirksomhet

Det er fagnemndens målsetting å tilby et bredt spekter av kurs innenfor hele det odontologiske fagområdet og relevante randfag. I perioden har fagnemnden øket satsingen på arbeidskurs. Det viser seg at arbeidskurs raskt fulltegnes til tross for betydelig høyere kursavgift enn ordinære kurs. Både i 2007 og 2008 gikk januar kursene over fire dager, og kursdeltakelsen viste et oppsving i 2008. NTFs

forpliktelse til å tilby etterutdanning innenfor et bredt faglig spekter gjør at noen kurs går med underskudd. Dette oppveies av at andre kurs gir overskudd. Kursregnskapet får også et mindre statstilskudd via akademiskernes studieforbund AKS. Fagnemnden registrerer at kursdeltakelsen ser ut til å være stabil og har inntrykk av at *Retningslinjer for etterutdanning* har bidratt til å bevisstgjøre medlemmene om verdien av kontinuerlig etterutdanning.

Utenlandskurs ble avholdt i Cuenca i Spania i 2007 og i Dubrovnik i 2008, med henholdsvis 27 og 31 deltakere. Begge kursene fikk god evaluering både faglig og sosialt.

Praksisen med forkurs i forbindelse med landsmøtet er videreført i perioden. Det er anledning til å delta på forkursene uten å delta på landsmøtet. I tabellen nedenfor vises deltakelsen i kursaktiviteter unntatt TSE for 2003–2008

Landsmøtet

NTFs landsmøte fortsetter å være et møtested for alle personellgrupper innen tannhelsetjenesten. Påmeldingen har vært god for alle grupper, med unntak av tannteknikerne som har et smalere faglig tilbud. Fagnemnden prøver å tilpasse programmet til de fleste interessegrupper og ulike yrkesgruppene i tannhelseteamet. Fagnemnden fungerer som fagkomité for landsmøtet uansett om det arrangeres i Oslo eller utenfor. Systemet med forhåndspåmelding til de forskjellige fagprogram for å kunne vurdere plassbehov, er videreført og fungerer bra.

Landsmøtet i 2007 ble arrangert i Nidarøhallen i Trondheim. Landsmøtekomiteen hadde forankring i Sør-Trøndelag tannlegeforening. Deltakelsen og det økonomiske resultatet var bra, men noe lavere enn når landsmøtet holdes i Osloområdet. Det ble gjennomført evaluering etter landsmøtet som stort sett var positiv.

Landsmøtet 2008 ble arrangert på Thon Hotell Arena og Norges Varemesse på Lillestrøm, og landsmøtekomiteen hadde utgangspunkt i sekretariatet. Evalueringen viste at deltakerne oppfattet arrangementet som vellykket faglig og arrangementsmessig. Også dette landsmøtet hadde god deltakelse og bra økonomisk resultat.

Antall kurs og deltakerantall i regi av NTF 2003–2006

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.	Kurs	Delt.
Forkurs til lm.	2	362	2	169	2	392	3	211	2	362	2	305
Augustkurs	9	326	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Januarkurs	10	619	10	619	14	591	16	1101	21	1096	24	1193
Studentkurs	1	30	2	59	2	60	2	64	2	62	2	48
Seminarer	1	41	2	32	1	38	0	0	1	22	0	0
Implantatprot.	---	---	---	---	---	---	1	25	2	50	2	50
Utenlandskurs	---	---	---	---	1	27	1	20	1	31	1	32
Samlet	23	1378	16	879	19	1081	23	1421	29	1623	31	1628

Deltakelse ved NTFs landsmøter 1997–2006

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tannleger	1496	1418	1126	1193	1068	1056	1246	1189	1263	1259
Tannpleiere	187	142	163	172	131	179	183	136	154	172
Sekretærer	668	787	626	549	681	575	722	614	723	644
Årskandidater	73	86	65	90	84	82	63	92	104	91
SUM	2424	2433	1980	2004	1964	1892	2214	2031	2244	2166
Andre *)	830	1089	672	579	712	547	551	720	673	305
Nordentalbesøkende	763	942	181	841	1011	1080	910	240	257	1030
Total deltakelse	4017	4464	2833	3424	3687	3519	3675	2991	3174	3501

*) Omfatter tannteknikere, pensjonistmedlemmer, studenter, foredragsholdere, gjester, ledsagere, utstillere og arrangører

Kurs i praksisadministrasjon for avgangsstudenter

I 2007 og 2008 ble det arrangert endagskurs i praksisadministrasjon for avgangsstudenter i Oslo og Bergen. Praksisadministrasjonskursene tilbys til sterkt subsidiert pris. NTF dekker underskuddet som en del av det generelle økonomiske tilskuddet til studentaktiviteter.

TSE – Tannlegeforeningens systematiske etterutdanning

Fagutvalget. Hovedstyret har oppnevnt et eget fagutvalg for TSE. Fagutvalget består av NTFs fagnemnd i tillegg til representanter for hovedstyre, fylkestannlegene og Sosial- og helsedirektoratet. Fagutvalget har hatt to møter i perioden. Følgende har vært representanter i perioden: Representant for fylkestannlegene Inger Thorsen Melø, Representant for Statens helsetilsyn Liljan Smith Aandahl, Representant for NTFs hovedstyre Hildur Søhoel.

Drift og utvikling. Seks moduler i TSE er i drift og dekker fagområdene Gerodontologi og Oral Medisin, Endodonti og Traumatologi, Kariologi, Periodonti, Protetik, samt Oral kirurgi og Kjeve- og ansiktsradiologi. Den siste, modul 6, ble utviklet i 2007 og avholdt første gang høsten 2007 med god evaluering. For modulen i periodonti er avtale om utvikling og honorar inngått med Det medisinsk/odontologiske fakultet i Bergen, for de øvrige fire modulene er avtaler inngått med de respektive bidragsyterne direkte.

Fagansvarlige TSE i perioden 2007–2008:

Modul	Fagansvarlig
Modul 1 Oral medisin & Gerodontologi	Gerodontologi: Tiril Willumsen Oral medisin: Pål Barkvoll
Modul 2 Endodonti & Traumatologi	Endodonti: Unni Endal og Markus Haapasalo Traumatologi: Ingeborg Jacobsen/Anne-Lise Maseng Aas
Modul 3 Kariologi	Ivar Espelid og Anne Bjørg Tveit
Modul 4 Periodonti	Ivar Hoff, Knut Leknes, Endre Vasstrand
Modul 5 Protetik	Kristina Arvidson-Fyrberg, Erik Saxegaard, Harald Gjengedal, Knut-Erik Jacobsen
Modul 6 Oral kirurgi og Kjeve- og ansiktsradiologi	Tore Bjørnland og Anne Møystad

Fagansvarlige. De fagansvarlige i TSE er nøkkelpersoner for vellykkede kurs. I 2007 ble det derfor gjennomført et faglærerforum hvor alle fagansvarlige ble invitert. Dette var ment å skulle være et forum for diskusjon og gjensidig informasjon og hadde også et faglig innslag, i endodonti.

Kursvirksomhet. Det er lagt en rulleringsplan for gjennomføring av TSE kurs i lokalforeningene som innebærer at alle foreninger får tilbud om kurs hvert eller annet år.

TSE-kursene er blitt markedsført via Tidende, i kurskatalogen

og lokalt. Rutinene for samarbeid med lokalforeningene er noe endret. Sekretariatet tar seg av alle økonomiske transaksjoner og utbetalinger mens den lokale TSE kontakten forestår registrering av påmelding og bestilling av lokale og overnatting.

Målt etter antall henvendelser til sekretariatet, fungerer læringsplattformen Classfronter etter forutsetningene. Noen av lokalforeningene har arrangert forkurs på 2–3 timer i Classfronter med lokale lærerkrefter. Disse kursene administreres av den enkelte lokalforening. Det er utarbeidet en «Veiviser i Classfronter» spesielt tilpasset TSE, som ligger på nettet. Programmet er imidlertid utformet primært for videregående skoler, og det vil bli gjort løpende vurdering av alternative programmer.

Reisestipend for faglærere innen TSE. Det er opprettet et reisestipend for faglærere med egne statutter. Etter søknad kan faglærere få dekket kursavgift og tog/flybillett når de deltar på kurs og konferanser i inn- eller utland der kursinnholdet har relevans til det fagområdet innen TSE som de underviser i. Stipendet er på 30 000 kroner og kan deles på 3–6 personer. Søknadsskjema, opplysninger og statutter er lagt på Classfronters lærerværelse. I 2007 ble det innvilget to søknader på til sammen kr 21 123, og i 2008 ble det innvilget en søknad på kr. 3900.

Samarbeid med lokalforeningene

Kontakten med lokalforeningenes kurskontakter er en viktig del av fagnemndens og sekretariatets virksomhet ikke minst i forbindelse med gjennomføring av TSE. Lokalforeningenes kurs annonseres fortløpende etter fast mal og på fast plass i Tidende. Dette har vist seg å være en ordning som fungerer godt.

Lokalforeningenes kurskontakter kan delta fritt på fagnemndens kurs i januar og på forkursene til landsmøtet. De tre nordligste foreningene får dekket utgifter til opphold og reise, men de øvrige foreninger kan få refundert en del av utgiftene etter søknad.

Kursvirksomhet i TSE 2007–2008

År	Modul	Sted	Antall deltakere
2007	Modul 1 Oral medisin og Gerodontologi	Finnmark	38
		Nord Trøndelag	26
		Bergen/Hordaland	37
	Modul 2 Endodonti og Traumatologi	Sør Trøndelag	55
		Romerike/Akershus	49
	Modul 3 Kariologi	Oslo	17
		Vestfold	30
		Nordmøre og Romsdal	27
	Modul 4 Periodonti	Sunnmøre	29
		Troms	22
	Modul 5 Protetikk	Rogaland	41
		Vest Agder	62
	Totalt	Buskerud	54
13 moduler gj.ført		487	

År	Modul	Sted	Antall deltakere
2008	Modul 1 Oral medisin og Gerodontologi	Ingen avholdt	
	Modul 2 Endodonti og Traumatologi	Haugaland	40
	Modul 3 Kariologi	Hedmark	36
		Aust Agder	25
	Modul 4 Periodonti	Sogn og fjordane	45
		Nordland	38
	Modul 5 Protetikk	Vestfold	46
		Oppland	43
	Modul 6	Østfold	52
		Rogaland	73
Totalt	9 moduler gj.ført	398	

Sekretariatets fagavdeling gir bistand på ulike områder på forespørsel.

Forum for etterutdanning 2007

Det arrangeres Forum for etterutdanning annet hvert år. Arrangementet får tilskudd fra videre- og etterutdanningsfondet. I april 2005 var kurskontakter i lokalforeningene og DOT og spesialistforeningene invitert til Forum for etterutdanning på Grand Hotell i Oslo. Hovedpunktene i programmet var bruk av NTFs kurssystem på nett og bruk av søkemotoren PubMed. Det var totalt 25 deltakere.

Minnefond for Knut og Liv Gard og Frans Berggren

I henhold til vedtektene skal tildeling av midler foretas av NTFs hovedstyre etter innstilling fra NTFs fagnemnd. Mottakere av stipend må kvittere med en rapport fra aktiviteten de har deltatt i før tildeling av midler. I en del tilfeller blir rapporten publisert i Tidende.

I 2007 ble det tildelt kr 26 250 fra fondet til 6 søkere. I 2008 ble det tildelt kr 45 000 fra fondet til 6 søkere.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra NTFs fagnemnd tas til etterretning.

Beretning fra NTFs råd for tannlegeetikk 2007 – 2009

Beretningen dekker tiden fra 1. august 2007 til 31. juli 2009.

Sammensetning og aktiviteter

NTFs råd for tannlegeetikk har fra 1. januar 2008 hatt følgende sammensetning:

Rita T. Wilberg (leder), Olav Kvitnes (nestleder), Erling Iveland, Sturle Tvedt og Sisle Varegg Eide. Varamedlemmer har vært Inger Johanne Johannessen, Lise Kiil og Morten Klepp. Rådets faste sekretær var advokat Knut S. Kjølstad frem til 1. april 2008. Advokat Elisabeth Scarpello tok deretter over rollen som rådets faste sekretær.

Sammensetningen i den delen av beretningsperioden som tilhører kalenderåret 2007, framgår av rådets beretning for perioden 2005–07.

Rådet har hatt to møter i perioden og har også behandlet flere enkeltsaker pr. e-post. Rådets leder og/eller sekretær har deltatt på medlemsmøter i Nordland, Telemark, Sogn og Fjordane, Vest-Agder, Sunnmøre, Buskerud og Romerike hvor hovedvekten var lagt på etiske regler. I tillegg har rådets leder holdt foredrag om etikk for odontologistudenter på Geilo-seminaret. Rådets sekretær har holdt foredrag om etikk for norske odontologistudenter i Poznan, Polen, i forbindelse med et studentkurs som ble avholdt der.

Etter henvendelse fra hovedstyret har rådet utredet behovet for et reklameforbud i NTFs etiske regler og har bistått med å utforme et forslag til slikt forbud som ble forelagt representantskapet. Representantskapet vedtok forslaget med noen endringer i 2008.

Et av temaene på Forum for tillitsvalgte i 2009 var etiske dilemmaer ved tannlegers bindinger mot industrien. Rådets leder og sekretær forberedte gruppearbeid og ledet plenumsdiskusjoner på forumet. Leder og sekretær har også deltatt i møte med Norsk dentalbransjeforening der samme tema ble diskutert.

Rådets leder og sekretær har i perioden også deltatt på Sveriges Tandläkarförbunds årlige etikkdag der ulike etiske problemstillinger ble satt på agendaen og diskutert.

Sakene

Nedenfor følger omtale av enkelte av de saker Rådet har behandlet i perioden.

§ 22 Kollegialitet ved uttalelse til media

Det ble reist spørsmål om en representant for et lokalforeningsstyre hadde opptrådt ukollegialt når vedkommende tok kontakt med

media for å kommentere et medlems opptreden, uten først å ha forsikret seg om at medlemmet hadde mottatt en henvendelse fra lokalforeningen og dermed hadde hatt mulighet til å uttale seg om saken. Rådet fant etter en konkret vurdering at lokalforeningsrepresentanten hadde brakt saken inn for offentligheten på en måte som kunne være egnet til å skade en kollega og derfor ikke hadde opptrådt i tråd med retningslinjene i NTFs etiske regler § 22.

§ 13 Tolkning av reklameforbudet

Rådet har mottatt flere annonser fra medlemmer med spørsmål om ulike tannlegers bruk av produsenters logo i sine annonser omfattes av reklameforbudet. Slik bestemmelsen er formulert er slik logobruk ikke i strid med reklameforbudet i § 13.

Etter vedtakelsen av nytt tredje ledd i § 13 på Representantskapet 2008, har rådets sekretær også besvart en rekke andre spørsmål fra enkeltmedlemmer vedrørende rekkevidden av reklameforbudet.

§ 13 Villedende annonsering

Rådet har mottatt annonse fra pasient som ble vurdert å være villedende for forbrukere som ikke har tannhelsefaglig bakgrunn. Rådet følger opp overfor den aktuelle tannlegepraksis for å sikre at annonsen blir endret. Saken har resultert i at tannlegen refunderte honoraret til pasienten.

§ 15 Opptreden i media

Rådet mottok en henvendelse der det ble bedt vurdert om et medlems opptreden i media var egnet til å skade tannlegestandenes anseelse og dermed i strid med etiske regler § 15. Rådet kom etter en konkret vurdering til at medieopptreden ikke var i strid med § 15. Rådet fant det imidlertid uheldig at tannlegen ikke hadde bedt journalistene som vedkommende hadde vært i kontakt med om å få artikler til gjennomlesning før de ble publisert, og dermed fulgt anbefalingen i § 15.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra NTFs råd for tannlegeetikk tas til etterretning.

Beretning fra redaksjonskomiteen for NTFs Tidende 2007–2009

Beretningen dekker tiden fra 1. august 2007 til 31. juli 2009.

Redaksjonskomiteen har fra 1. januar 2008 hatt følgende sammensetning:

Jon E. Dahl, Oslo TF (leder), Anders Godberg, Østfold TF og Malin Jonsson, Bergen TF (medlemmer). Varamedlemmer har vært Anne Beate Sønju Clasen, Oslo TF og Asgeir Bårdsen, Bergen TF.

Sammensetningen i den delen av beretningsperioden som tilhører kalenderåret 2007, framgår av redaksjonskomiteens beretning for 2005–07.

Redaksjonskomiteen har hatt to ordinære møter i beretningsperioden, for øvrig har saksbehandling og orienteringer foregått via e-post.

Tidende har i perioden gitt ut 15 hefter per år, 12 ordinære hefter, en kurskatalog (nr. 12), landsmøteprogrammet (nr. 9) og sommerheftet (nr. 8). Redaksjonen utgir også en messekatalog i tilknytning til landsmøtet og har videre ansvar for produksjonen av representant-skapsheftet.

Tidendes innhold

Stofftilgangen. Tilgangen på fagartikler og annet fagrelatert stoff har, som tidligere år, variert i perioden, og har det siste året igjen gått ned: I 2007 ble det registrert 27 vitenskapelige artikler og 2 kassupresentasjoner, i 2008 mottok redaksjonen 20 artikler og fire kassupresentasjoner. Alle artikler blir kvalitetssikret gjennom en fagfelle-vurdering av to personer, og ikke alle mottatte artikler blir akseptert for publisering. Når man ser bort fra de nordiske temaheftene og de øvrige spesialheftene, er det 10 utgaver av tidsskriftet som skal ha fagartikler. Når det har vært lite stoff, har redaksjonen vanligvis fått tillatelse til «gjenbruk» av relevante artikler tidligere publisert i Tandlækartidningen, Tandlægebladet og Legetidsskriftet. Denne ordningen har nå opphørt når det gjelder Legetidsskriftet, noe redaksjonen beklager.

De nordiske samarbeidsheftene. Samarbeidet mellom de fire nordiske redaksjonene har resultert i to temaproduksjoner i perioden. Samproduksjonen for 2007, «Oral helse» omfattet 10 originalartikler fordelt på to hefter, det samme gjaldt for temaheftet 2008, «Bilddannende teknikker». Hovedansvaret for administrasjon og produksjon av de ulike temaheftene går på omgang mellom redaksjonene. Denne perioden var det henholdsvis Finlands Tandlækartidning og Tandlægebladet som administrerte arbeidet med planlegging av innholdet og innsamling og vurdering i tillegg til produksjon av artiklene.

Innholdet i Tidende for øvrig omfatter, som tidligere, reportasjer, intervjuer, aktualitetsstoff, debatt- og kommentarartikler, praksisrelevante stoff, møtereferater, boknytt og generell og spesiell stands- og helsepolitisk informasjon. Antall produserte sider var 1010 i 2007, i 2008 var det 1048 sider.

Tidendeprisen

For å oppmuntre til skriving av gode oversiktsartikler, ble det i 2001 opprettet en pris som skal tildeles forfatteren(e) av den beste oversiktsartikkelen i løpet av to årganger av Tidende.

Prisen ble delt ut for tredje gang på landsmøtet i 2007. Prisvinnere var Fernanda C. Petersen og Anne Aamdahl Scheie, Det odontologiske fakultet i Oslo. Utvalget som vurderte artiklene besto av Tor E. Torbjørnsen, Anne Berit Utkilen og Nils Roar Gjerdet.

Trykking og distribusjon

Tidendes trykkeri, PDC Tangen, fusjonerte i 2008 med Gahns trykkeri og skiftet navn til 07-Gruppen. Dette har imidlertid ikke hatt verken administrative, tekniske eller økonomiske konsekvenser for Tidende, og samarbeidet har også i denne beretningsperioden funnet godt.

Porto. Tidende ble tidligere sendt som A-post til de tre nordligste fylkene, nå går alt som B-post via Bring (Posten). Portoen har de senere årene økt betraktelig og andre utsendelsesmåter har vært vurdert, blant annet ble det i 2008 ført forhandlinger med firmaet Media-post. Av praktiske årsaker ble det imidlertid ikke inngått noen avtale på det daværende tidspunkt.

Internettversjonen

Tidsskriftet publiseres i fulltekst på nettet kl. 0000 på utgivelsesdagen. Internettversjonen øker tilgjengeligheten av informasjonen i Tidende og stoffet blir lett å gjenfinne. Det er søkefunksjoner i fritekst, på forfatter(e), titler og ved spesielle søkeord (det siste gjelder fagartiklene). I tillegg er det søkefunksjon for stillinger og spesialiteter samt abonnementsordning på stillingsannonser. Tidende har egen nettside: www.tannlegetidende.no

Tidendes nåværende internettversjon (fulltekstversjonen) ble startet i 2002 og redaksjonen tok våren 2008 initiativ til å modernisere layout på nettet. I prosessen viste det seg at det tekniske fundamentet også burde moderniseres/legges om. Da dette ikke var lagt inn i budsjettet, ble prosjektet utsatt, men ble tatt opp igjen våren 2009.

Redaksjonen

Personellsituasjonen. Redaksjonen har frem til 1. januar 2009 bestått av redaksjonssekretær og produksjonsansvarlig Kristin Aksnes, markedsansvarlig Eirik Andreassen, journalist Ellen Beate Dyvi og redaktør Gudrun Sangnes.

Stillingen som redaktør i Tidende ble lyst ut i Tidende nr. 11, 2008. En komité bestående av presidenten, Gunnar Lyngstad, leder av redaksjonskomiteen, Jon E. Dahl og generalsekretær Bjørn Røtnes intervjuet de tre som hadde søkt stillingen. Journalist i Tidende, Ellen Beate Dyvi, ble ansatt i redaktørstillingen i NTFs hovedstyremøte 20. november 2008, og tiltrådte som redaktør fra 1. januar 2009. Gudrun Sangnes fortsatte som ansvarlig redaktør til hun gikk av for aldersgrensen den 1. juni.

Stillingen som faglig-vitenskapelig(e) redaktør(er) (40 %) ble lyst ut i Tidende nr. 15, 2008. Det kom én søker, professor Nils Roar Gjerdet, Det medisinsk-odontologiske fakultet i Bergen. Han vil fylle en 20 prosent stilling på konsulentbasis. Det arbeides videre med å finne en egnet person til å fylle de resterende 20 prosent. Redaksjonskomiteen har diskutert mulige løsninger og mener at personene som skal besette rollen som vitenskapelig redaktør bør være tilknyttet et fakultet.

Redaksjonen har også i denne perioden i liten grad benyttet frilansjournalister, men tannlege Reidun Stenvik har bistått redaksjonen både med reportasjer og annet redaksjonelt arbeid. Også andre tannleger har vært engasjert som skribenter, særlig i forbindelse med faglige møter.

Alle faglige/vitenskapelige originalartikler til Tidende blir normalt vurdert av to fagpersoner med spesiell kjennskap til fagområdet, mens den språklige gjennomgangen og den redaksjonelle bearbeidingen skjer i redaksjonen. Professor Nils Roar Gjerdet, har fungert som faglig rådgiver og har bistått redaktøren i arbeidet med vurdering og bearbeiding av fagstoff.

Kurs- og møtevirksomhet. Alle de ansatte i redaksjonen deltar jevnlig på faglige møter/kurs i regi av Fagpresseforeningen og Institutt for journalistikk – Ellen Bate Dyvi har blant annet tatt et lederkurs ved Institutt for journalistikk og Eirik Andreassen har tatt Fagpressens lederakademi (fire moduler og en prosjektoppgave).

I forbindelse med det nordiske samarbeidet har det vært avholdt to møter, ett i Helsinki våren 2008 og ett i Oslo våren 2009. Gudrun Sangnes har i tillegg deltatt på FDI-møtet i Dubai (2007) og i Stockholm (2008). Ellen Beate Dyvi deltok også i Stockholm. Sangnes har videre deltatt på to møter i Geneve som deltaker i World Health Editor Network og på møter i Norsk redaktørforening.

Økonomi. Tidendes økonomi har vært god i perioden, i 2007 var sluttresultatet 2.9 mill. og i 2008 var det 3 mill. Redaksjonen fikk i

2008 pålegg om å øke inntektene ytterligere i 2009. Dette ble løst ved at det er laget spesialpriser på omslagssidene og sidene mot leder og Presidenten har ordet. Disse annonseplassene har vist seg å være lette å selge. I tillegg er prisene for bilag til Tidende økt betydelig.

Trykningsutgiftene har i realiteten gått ned siden 2007 mens portoutgiftene har økt. Dette har delvis sammenheng med en økning i antall bilag til Tidende, pluss en opplagsøkning på 200, til 5 700. Samtidig har Postens priser økt. Det siste gir grunnlag for å se på alternativ distribusjon nok en gang. Tidende har tidligere vært i kontakt med firmaet Mediapost, og vil sannsynligvis se på muligheten for distribusjon i Sør-Norge gjennom dette foretaket igjen.

Tidendes fagråd

Tidende organiserte i 2007 en idédugnad med representanter fra de tre odontologiske lærestedene. Denne idédugnaden førte til at det ble opprettet et fagråd som hadde sitt første møte 6. juni 2008. Fagrådet, som nå består av professor Ingar Olsen, Det odontologiske fakultet i Oslo, professor Anne Christine Johannesen, Det medisinsk-odontologiske fakultet i Bergen og professor Jan Bergdahl, Odontologisk Institutt, Det medisinske fakultet i Tromsø, skal ha som oppgave å orientere om hva som foregår av aktuell forskning på fakultetene, komme med forslag til forfattere og fagartikler og ellers være kontaktpersoner i fagmiljøene. Det er planlagt at fagrådet skal møtes to ganger per år, og at det for øvrig er et nært samarbeid mellom fagrådet og Tidendes redaktører.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Beretningen fra redaksjonskomiteen for NTFs Tidende tas til etterretning.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

NTFs pensjonskasse

Sak 2 a

Beretning 2008

Pensjonskassens omfang

Pensjonskassen dekker medlemmer av Tannlegeforeningen som utøver tannlegeyrket, og som gjennom individuell beslutning har valgt å bli medlem i pensjonskassen. Pensjonskassen har forretningsadresse i Oslo.

Styrets arbeid

Styrets arbeid i 2008 har i hovedsak vært oppgaver knyttet til avviklingen av pensjonskassen, med særlig fokus på avvikling av finansplasseringene og medlemmenes rettigheter.

Pensjonskassen ble på grunn av endrede skatteregler for individuell pensjonsparing, IPA, besluttet avviklet i 2007. I henhold til opprinnelig plan skulle pensjonskassen vært avviklet i 2008. Styret fant det nødvendig å skyve på avviklingstidspunktet. Styret har holdt Kredittilsynet orientert om dette.

Pensjonskassen innhentet i 2008 tilbud fra livsforsikringsselskaper om utløsning av pensjonskassens medlemsbestand. Ut fra en helhetsvurdering ble Storebrand Livsforsikring AS valgt. 1. januar 2009 ble alle medlemmer og pensjonister overført til Storebrand Livsforsikring, på såkalt halvkollektiv tariff.

Det har i løpet av året vært avholdt 4 styremøter.

Risiko

Salg av pensjonskassens finansplasseringer ble besluttet av styret i april. Nedsalg ble hovedsakelig gjennomført i første halvår 2008. Enkelte av pensjonskassens plasseringer var mindre likvide, for eksempel eiendomsplasseringene (Fond). Pensjonskassen inngikk avtale om salg av disse plasseringene til Storebrand. 31. desember 2008 var alle pensjonskassens aktiva solgt og plassert på bankkonto.

Markedsrisiko ble således gradvis nedtrappet i 2008. likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav. Den forsikringstekniske risiko gjelder hovedsakelig risikoen for flere tilfeller av uførhet eller flere etterlatte enn det premietariffene er basert på. Resultatutviklingen avhenger derved i hovedsak av avkastning fra finansforvaltningen ut over pliktig tilførsel til premiereserven, den såkalte grunnlagsrenten.

Finansiell stilling

2008 var et år med store verditap i alle de store internasjonale aksjemarkedene. Finanskrise, svake fremtidsutsikter og inntjeningsmuligheter gjorde sitt til at børsverdiene falt verden over. Oslo Børs mistet over halvparten av sin verdi i løpet av året, og endte ned 54 prosent. Verdensindeksen, MSCI World, ga negativ avkastning i alle årets kvartal, og endte til slutt ned 23,5 prosent.

Turbulensen i penge- og kredittmarkedet slo for alvor inn i midten av september da de amerikanske myndighetene lot investeringsban-

ken Lehman Brothers gå konkurs. Dette svekket tilliten mellom finansinstitusjonene betraktelig og skjøv pengemarkedsrentene opp.

Aksjeeksponeringen og renteplasseringene til pensjonskassen ble tatt helt ned i juni, før finanskrisen og det betydelige fallet i markedet. Dette gjorde at pensjonskassen i stor grad unngikk betydelige verdifall. Pensjonskassens styre er tilfreds med avhendingen av finansplasseringene.

Pensjonskassens midler plassert i bank utgjorde 347 mill. kroner per 31. desember 2008.

Styrets sammensetning

Styret har i 2008 bestått av Per Franck Næss (formann), Aleidis Løken og Svein Øksenholt. Varamedlemmer har vært Svein Jacobsen, Elin Zahl Finstad og Rolf Terje Alvær. Det er utbetalt kr 59 000 i styrehonorar for 2008. Pensjonskassen har ingen ansatte.

Det er inngått avtale med Vital Pekon AS, om administrasjon av pensjonskassens virksomhet, herunder ansvarshavende aktuar, regnskapsføring og forsikringsteknisk administrasjon. Arne Gunnar Holvik, Gabler Wassum AS, er pensjonskassens daglige leder. Pensjonskassens revisor er Beckman Lundevall Revisjon AS, v/statsautorisert revisor Ellen Amdal.

Pensjonskassens forvaltningsavtaler er avsluttet i 2008.

Medlemsbestand ved utgangen av 2008

Aktive arbeidstakere (inkl uførepensjonister):	280
Alderspensjonister	341
Uførepensjonister	19
Ektefellepensjonister	171
Barnepensjonister	6

Resultater

Årsregnskapet er som følge av avviklingsprosessen ført ener forskrifter for pensjonskasser gjeldende før 31. desember 2007. Avkastning av forvaltningskapitalen beregnet ener markedsverdi ble -0,14 %, mens realisert avkastning ble 1,16 %.

Årets resultat før særlige avsetninger var negativt med 1 992 mill. kroner, etter at 8 620 mill. kroner var belastet tilleggsavsetningene. Negativt resultat 1 992 mill. kroner er belastet egenkapitalen. Skattekostnaden var kr 0. Ansvarlig kapital i pensjonskassen utgjør 20 005 mill. kroner og består i sin helhet av opptjent egenkapital. Kursreguleringsfondet utgjør ved årets utgang kr 0. Kapitaldeknningen i henhold til Kredittilsynets regler er ca 29 % pr 31. desember 2008. Minimumskravet er 8,0 %.

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettviseende bilde av resultat og stilling.

Utsikter fremover/avvikling

Siste del av avviklingsprosessen for pensjonskassen blir nå gjennomført. Alle pensjonskassens forpliktelser og midler vil i løpet av første halvår 2009 bli overført til Storebrand Livsforsikring ASA. Po-

---

lisene vil bli konvertert til fripoliser i Storebrand. Det vil bli utarbeidet avviklingsregnskap for pensjonskassen.

Det er etter regnskapsårets slutt ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og stilling.

Pensjonskassen har ingen drift som anses å ha negativ innvirkning på det ytre miljø.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Styrets beretning for 2008 tas til etterretning.

Sak 2 b

Regnskap 2008

Regnskapet finnes på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Regnskapet for 2008 tas til etterretning.

Sak 2 c

Avviklingen av Pensjonskassen – statusrapport

Oppdatert informasjon med status for avviklingen av pensjonskassen finnes på www.tannlegeforeningen.no.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Saken tas til orientering.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Sykehjelpsordningen for tannleger

Sak 3 a

Beretning 2008

Virksomhetens art

Sykehjelpsordningen for tannleger har som formål å yte stønad ved sykdom og svangerskap/nedkomst til medlemmene i ordningen. Medlemmer av ordningen er en hver tannlege som utøver tannlegeyrket her i landet.

Virksomhetens sted

Sykehjelpsordningen for tannleger forvaltes av sekretariatet i Den norske tannlegeforening beliggende i Frederik Stangs gate 20.

Arbeidsmiljø og likestilling

Sykehjelpsordningen for tannleger har ingen ansatte og er ikke forpliktet til å opprette obligatorisk tjenstepensjon. Styret består av en kvinne og to menn.

Ytre miljø

Det slippes ikke ut stoffer og lignende som kan innebære miljøskader. Sykehjelpsordningen for tannleger er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg av miljømessig karakter.

Fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og regnskapet er satt opp under denne forutsetning.

Styre

Styret i Sykehjelpsordningen for tannleger består av tre tannleger valgt av representantskapet i Den norske tannlegeforening. Styret har i 2008 bestått av Per Franck Næss (leder), Aleidis Løken og Odd Tveiterås Nesse. Varamedlemmer har vært Karin Holmgard, Brit Ølstad og Svein Øksenholt.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styret i Sykehjelpsordningen for tannleger forvalter tilskudd fra folketrygden i henhold til avtale med Helse- og omsorgsdepartementet (Sosialdepartementet) med virkning fra 1. februar 1965. Tilskuddets størrelse er fastsatt til 1,36 % av trygderefusjoner ved tannbehandling. Årets tilskudd på 16,5 mill. kroner er en økning på 44 % sammenlignet med 2007.

Utbetaling av sykebidrag har økt med 5,7 % (ca. 260 000 kroner) fra 2007 til 2008.

Styring av finansiell risiko

Sykehjelpsordningen for tannleger har valgt en meget tradisjonell og forsiktig investeringspolitikk. Investering i globalt aksjefond er

ikke valutasikret, men sammensetning av fondets portefølje er gjennom spredning ment å redusere eventuelle valutasvingninger.

2008 har vært et meget turbulent finansår og sykehjelpsordningen bokfører en verdireduksjon på investeringene på 5,5 mill. kroner. Renteinntekter, utbytte og bokført verdireduksjon gir til sammen et negativt finansresultat på 3,7 mill. kroner. Samtidig har omløpsmidlene økt med 21,3 % til 45,5 mill. kroner, av dette skyldes en økning på 8,3 % bank- og andre plasserte midler.

Sykehjelpsordningen for tannleger har ingen eksterne lån. Dagsbeløpet ved 1/100 G er ca. 700 kroner.

Totalkapitalen i Sykehjelpsordningen for tannleger per 31. desember 2008 er kr. 45 539 699. Likvide midler i Sykehjelpsordningen for tannleger er plassert i ulike typer fond og i bank. Ved årets slutt var fordelingen som følger:

Markedsbaserte aksjer og aksjefond	4 908 624
Markedsbaserte obligasjoner og obligasjonsfond	2 140 642
Markedsbaserte renteinstrumenter	5 750 865
Sum investeringer	12 800 131
Bank	26 170 326

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Styrets beretning for 2008 godkjennes.

Sak 3 b

Regnskap 2008

Regnskapet finnes på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Regnskapet for 2008 godkjennes.

Endringer i vedtektene

Bakgrunn

Sykehjelpsordningen finansieres ved at 1,36 % av trygderefusjonsmidlene avsettes til ordningen. Økte trygderefusjoner for tannbehandling har medført økte overføringer til Sykehjelpsordningen. Den norske tannlegeforenings representantskap i 2008 har også bedt styret i Sykehjelpsordningen, og NTFs hovedstyre, om å vurdere ytelsene fra ordningen og legge frem forslag for neste representantskap. På denne bakgrunn innstiller styret i Sykehjelpsordningen for tannleger i henhold til Sykehjelpsordningens vedtekter § 6 nr. 6 på en økning av ytelsene fra sykehjelpsordningen.

Utbetalinger fra ordningen tar utgangspunkt i folketrygdens grunnbeløp (G) til enhver tid. G per 1. mai 2009 er beregnet til kr 72 881. Dagens satser er slik at det ytes 1/50 av grunnbeløpet i folketrygden (G) ved 100 % sykefravær. Ved 50 % sykefravær ytes det nå 1/100 del G. Det ytes også stønad i 25 dager ved fødsel og adopsjon.

Forslag – oversikt

Styret foreslår nedenfor følgende endringer i vedtektene:

- Økning av dagsats til kr 1 750 ved 100 % fravær
- Gjøre stønad ved fødsel fleksibel slik at dette kan tas ut over en lengre periode og på deltid
- Innføre stønad ved fravær som følge av omsorg for barn som har opphold i helseinstitusjon
- Innføre stønad ved pleie av pårørende i livets slutfase
- Endre vedtekten slik at stønad kan gis med tilbakevirkende kraft i inntil 6 mnd
- Finansiering av eksternt bistand til fremme av tannlegenes helse og livskvalitet
- Noen presiseringer av vedtektene

Økonomi

Økonomien i Sykehjelpsordningen er slik at også de foreslåtte endringene ville gitt et positivt driftsresultat siste år. Totale antall sykedager/stønadsdager har de siste år ligget rundt 8500. Forslag nedenfor om å øke dagsatsen til kr 1 750 vil med 8500 sykedager gi i underkant av 15 mill. kroner i totale utbetalinger. Tilskuddet fra Rikstrygdeverket ble i 2008 totalt på 16,5 mill. kroner.

Økning av dagsats

Styret mener at stønad ved egen sykdom må være ordningens hovedmål og at det først og fremst er denne stønaden som må bedres. Ordningen skal gi kompensasjon for inntektsbortfall og er en kjærkommen stønad i tillegg til ytelsene fra folketrygden. Det er imidlertid et stykke igjen før stønaden i de fleste tilfeller er på nivå med bortfalt inntekt. Det foreslås derfor at ytelsene økes fra 1/50 G (Grunnbeløpet i folketrygden) til 1/42 G ved 100 % fravær og fra 1/100 G til 1/84 G ved 50 % fravær.

Ved 100 % fravær vil dette bety en økning fra ca. kr 1 450 til ca kr 1 750 per dag. Foreslått brøk er satt med den hensikt at maksimal utbetaling fra sykehjelpsordningen, ved fravær som skyldes sykdom, skal tilsvare 6 G. Økningen i dagsatsen vil også gjelde for dem som mottar ytelsene som følge av fravær fra praksis på grunn av fødsel.

Tannleger får inntil 6 G fra folketrygden (65 % uten tilleggsforsikring/100 % med tilleggs- forsikring). Det totale stønadsbeløpet tilsvare da ca 12 G.

Endring av vedtektene. Forslaget innebærer endring av vedtektene § 8 nr 3 1. ledd. Gjeldende § 8 nr 3 lyder:

«Full sykehjelp utgjør 1/50 G pr dag ved 100 % sykefravær. 1/100 G ved 50 % sykefravær.»

Det foreslås å endre § 8 nr 3. 1 ledd slik at den lyder:

Full sykehjelp utgjør 1/42 G pr dag ved 100 % sykefravær. 1/84 G ved 50 % sykefravær.

Fleksibelt uttak av fødselspenger

Dagens regler legger opp til at permisjon og stønad tas ut samlet i 5 uker. Det foreslås å åpne for at stønad ved fødsel kan tas ut over en lengre periode enn 25 påfølgende dager og som deltid. Dette vil være i samsvar med muligheten man har til fleksibelt uttak av foreldrepenger fra folketrygden via NAV. Det vil med denne endringen være mulig for eksempel å ta ut stønaden slik at man har stønad i 50 halve dager dersom man jobber 50 %. Man vil også kunne ta ut stønaden over en lengre periode dersom man for eksempel ønsker fri en dag i uken i 25 uker.

Endring av vedtektene. Forslaget innebærer endring av vedtektene § 8 nr 4. Det foreslås nytt siste ledd som lyder:

Stønaden etter dette punktet kan tas ut over en periode på inntil 1 år. Stønad etter dette punktet kan også tas ut som deltid.

Pleiepenger

Det foreslås videre å utvide ordningen til også å gjelde stønad ved omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon og pleie av pårørende i livets slutfase.

1. Omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon

Sykehjelpsordningen har mottatt søknader fra medlemmer med kronisk syke barn der medlemmet i perioder er fraværende fra praksis for å være sammen med barnet under opphold på helseinstitusjon. Slik vedtektene er i dag vil dette oftest ikke omfattes av egen sykemelding.

Fra folketrygden kan et trygded medlem som har omsorg for barn under 18 år som er eller har vært innlagt i helseinstitusjon, motta pleiepenger hvis barnet trenger kontinuerlig tilsyn og pleie fra en av foreldrene. De tilfellene som er kjent for styret, innebærer tilfeller også med korte opphold av 1–2 dagers varighet. Det foreslås at stønad fra sykehjelpsordningen kan gis også ved slike korte opphold uten forutgående karenstid.

2. Pleie av pårørende i livets slutfase

Styret finner at det er gode grunner for å likestille omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon og pleie av pårørende i livets slutfase. Begge situasjoner innebærer påkjenninger og en vanskelig balanse mellom yrke og familiesituasjon. Det foreslås derfor at Sykehjelpsordningen også yter stønad i slike situasjoner.

Stønadsperiode ved pleiepenger. Omfanget av behov for stønad i disse 2 situasjonene er usikkert men det antas at det ikke vil bli svært store utbetalinger fra ordningen. Det foreslås imidlertid en begrensning på 20 dager per år for stønad ved omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon.

For stønad ved pleie av pårørende i livets slutfase foreslås også en begrensning på 20 dager per tilfelle. Dette er i samsvar med folketrygdens bestemmelser. Det er ikke tenkt karensdager ved ytelser etter dette punktet.

Forutsetning om ytelse fra folketrygden. For begge ovennevnte tilfeller foreslås det at det er en forutsetning at det foreligger rett til tilsvarende ytelse i folketrygden. Dette vil også lette dokumentasjonsbehov for Sykehjelpsordningen. Det tilføyes at også legenes tilsvarende stønadsordning har et slikt krav om ytelse fra folketrygden. Legenes ordning yter ikke stønad ved pleie av pårørende i livets slutfase.

Endringer av vedtektene. Forslaget innebærer at ordningen utvides. Endringen bør fremgå både i vedtektenes § 3 om formålet med ordningen og i vedtektenes § 8 om sykepenger. Dagens § 3 1. ledd lyder :

«Ordningens formål er a) å yte sykehjelp og b) stønad ved nedkomst til medlemmer av ordningen.»

Det foreslås å endre § 3, 1 ledd slik at den lyder:

Ordningens formål er a) å yte sykehjelp, b) stønad ved nedkomst og c) pleiepenger til medlemmer av ordningen.

Det anses hensiktsmessig at stønad ved omsorg for barn under opphold i helseinstitusjon og ved pleie av pårørende tas inn i § 8. Det foreslås at ny § 8 nr 5 lyder:

5. Pleiepenger

Medlem som er fraværende fra praksis på grunn av omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon har rett til stønad i inntil 20 dager.

Medlem som er fraværende fra praksis i forbindelse med pleie av pårørende i livets slutfase har rett til stønad i inntil 20 dager.

Stønad etter dette punktet er betinget av tilsvarende ytelse fra folketrygden.

Innføring av tak på samlet stønad

For å sikre at det ikke blir lønnsomt å være sykemeldt, foreslås det videre å innføre en øvre grense for samlet stønad fra folketrygden og sykehjelpsordningen. Foreslått ny dagsats og antall stønadsdager gir en maksimal utbetaling på 6 G fra ordningen. Dette er en begrensning som i seg selv ikke medfører nye rutiner eller kontroller.

Det foreslås imidlertid å innføre en begrensning slik at samlet stønad fra folketrygden og sykehjelpsordningen *ikke kan utgjøre mer enn 80 % av fjorårets inntekt eller gjennomsnittet av de siste 3 år*. Det vil etter styrets syn være riktig å legge beregnet personinntekt knyttet til tannlegevirksomhet til grunn. For ansatte vil det være arbeidsinntekt fra tannlegevirksomhet som legges til grunn

Det gjøres oppmerksom på at innføring og kontroll av en slik begrensning vil medføre ekstra arbeid i sekretariatet. Kontrollen kan gjøres mot selvangivelse, næringsoppgave og skjema for beregning av personinntekt.

Endring av vedtektene. Dagens vedtekter hjemler ikke en slik foreslått begrensning. Det foreslås ny bestemmelse § 8 nr 3, 4 ledd:

Samlet stønad som medlemmet mottar fra folketrygden og sykehjelpsordningen kan ikke utgjøre mer enn 80% av enten fjorårets inntekt, eller gjennomsnittet av de siste 3 år. Med inntekt menes her beregnet personinntekt i næring eller arbeidsinntekt knyttet til tannlegevirksomhet.

Harmonisering med NAV og folketrygd mht tilbakevirkning

Det foreslås videre å endre grensen for hvor langt tilbake i tid sykehjelp kan ytes for. I henhold til sykehjelpsordningens vedtekter så kan det ikke utbetales stønad for lengre tid tilbake enn 3 måneder før kravet settes frem (§ 8 nr 5.). Dette er i en del tilfeller en for kort periode. Særlig i situasjoner der medlemmer rammes av depresjoner og liknende kan det ta noe tid før krav fremsettes overfor sykehjelpsordningen. NAV har en grense på inntil 6 måneder, dette er også gjeldende i legeföreningens ordning. Dagens § 8 nr 5 lyder:

«5. Sykehjelp ytes ikke for lengre tid tilbake enn 3 måneder før kravet settes frem.»

Forslag ovenfor om innføring av nytt punkt 5 om pleiepenger medfører at nåværende punkt 5 blir nytt punkt 6. Det foreslås å endre § 8 nr. 5. slik at den lyder:

6. Sykehjelp ytes ikke for lengre tid tilbake enn 6 måneder før kravet settes frem.

Følgeendring. Dagens § 8 nr 6 gis nytt nummer, og blir ny § 8 nr 7, med samme ordlyd som i dag:

7. Sykehjelp utbetales i alminnelighet etterskuddsvis.

Sykehjelp utbetales til medlemmet. I særlige tilfelle kan styret bestemme at ytelsen skal utbetales til annen person. Ved dødsfall utbetales tilgodehavende sykehjelp til ektefellen, eller dersom medlemmet var enslig, til boet.

Finansiering av ekstern bistand til fremme av tannlegenes helse og livskvalitet

Den norske tannlegeforening har inngått samarbeidsavtale med Modum Bad om individuell rådgivning for tannleger som er i en livskrise og har behov for rådgivning. Formålet er å fremme tannlegenes helse og livskvalitet og hindre utbrenthet. Ved Modum bads Villa Sana gis det rom for refleksjoner og rådgivning rundt områdene arbeid, helse, samliv, familie og fritid. Tilbudet er ikke diagnostisk eller terapeutisk.

Ordningen er slik at tannlegene tar kontakt selv med Villa Sana, eventuelt blir oppfordret av kollegahjelpere til å ta slik kontakt. Tannlegeforeningen mottar ikke informasjon om den enkelte tannlege og det føres heller ikke journaler eller liknende.

Tannlegeforeningen har bekostet denne ordningen siden samarbeidet ble innledet i 2008. Styret for Sykehjelpsordningen finner at dette er nettopp noe av det som sykehjelp dreier seg om og vil forslå at samarbeidet med Modum Bad/ Villa Sana finansieres av Sykehjelpsordningens midler.

Per i dag har samarbeidsavtalen en ramme for NTF på inntil 5 individuelle rådgivninger per år. Kostnaden beløper seg til minst 2 behandlinger på til sammen kr 24 000, og inntil ytterligere 3 rådgivninger a kr 12 000. I tillegg vil det kunne komme reiseutgifter og noe oppholdsutgifter. Styret foreslår at det tas inn i vedtektene at ordningen kan finansiere ekstern bistand til å fremme tannlegenes helse og livskvalitet. Styret vil legge frem for senere representantskap forslag til utvidelse av ordningen dersom dette etter evalueringer synes nødvendig.

Det foreslås derfor at det tas inn en bestemmelse i § 9 i kapittel 9 om forvaltning, beretning og regnskap som gir styret hjemmel til å dekke disse kostnadene med sykehjelpsordningens midler. Ny § 9 nr 4 vil da lyde:

4. Styret kan bruke av ordningens inntekter til å finansiere ekstern bistand til fremme av tannlegenes helse og livskvalitet. Styret skal legge frem evaluering av ordningen for representantskapet.

Presisering av vedtektene

Assistenttannleger. Det har blitt stilt spørsmål om hvorvidt assistenttannleger er berettiget til stønad ved fødsel og adopsjon. Bakgrunnen for at problemstillingen er reist er ordlyden i § 8 nr 4 som omtaler at medlemmer som er *fraværende fra egen praksis* har rett til stønad. Det er imidlertid ikke tvil om at også assistenttannleger var tenkt omfattet av ordningen. Det foreslås likevel å endre ordlyden slik at dette er klart.

Adopsjon. Helsedirektoratet har gjort oppmerksom på at det forutsettes at stønad også gis ved adopsjon. Dette er også i tråd med slik ordningen praktiseres. Det foreslås at dette også kommer tydelig til uttrykk i vedtektene ved at adopsjon også nevnes. Dagens § 8 nr. 4 1. ledd lyder :

«Medlemmer som er *fraværende fra egen praksis i forbindelse med nedkomst, har rett til stønad i inntil 25 dager (5 dagers uke). Ved redusert stilling reduseres ytelsen tilsvarende jf. § 8 nr 3.*»

Det foreslås derfor å endre ordlyden i vedtektenes § 8 nr 4, 1. ledd slik at den lyder:

4. Medlemmer som er fraværende fra praksis i forbindelse med nedkomst eller adopsjon, har rett til stønad i inntil 25 dager (5 dagers uke). Ved redusert stilling reduseres ytelsen tilsvarende jf. § 8 nr 3.

Tidspunkt for iverksettelse.

Det har blitt stilt spørsmål om fra hvilket tidspunkt endringer i vedtektene skal gjelde. Dette vil fremgå av vedtaket som representantskapet fatter, men det kan være hensiktsmessig at dette også fremgår av vedtektene. Det foreslås en tilføyelse til dagens § 15 nr 1. om ikrafttreden og endringer. Dagens § 15 nr 1 lyder:

«Disse vedtekter gjelder fra 1. januar 1972»

Det foreslås følgende presisering slik at ny § 15 nr 1 lyder:

1. Disse vedtekter gjelder fra 1. januar 1972. Senere endringer gjelder fra det tidspunkt representantskapet bestemmer.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Vedtektene til sykehjelpsordningen endres (endringer i kursiv) slik at:

I

§ 3 skal lyde:

Ordningens formål er a) å yte sykehjelp, b) stønad ved nedkomst og c) *pleiepenger* til medlemmer av ordningen

Ytelsene fastsettes i forhold til folketrygdens grunnbeløp til enhver tid (i det følgende kalt G).

§ 8 Sykehjelp skal lyde:

1. Medlem som på grunn av sykdom eller skade er 50 prosent arbeidsufør eller mer, har rett til sykehjelp. Sykehjelp ytes for alle dager – dog ikke for de første 14 dager, og unntatt lørdager, søn- og helligdager, dager mellom julaften og nyttårsaften, mellom påsøndag og 2. påskedag, samt 1. og 17. mai. Ved tilbakefall innen 3 måneder av samme sykdom (skade) ytes fortsatt sykehjelp uten ny karenstid.

2. Sykehjelp ytes for inntil 250 dager, maksimalt ett kalenderår for samme sykdom (skade), dog begrenset til 90 dager etter at medlemmet oppbeholder ugradert alderspensjon fra folketrygden.

Har medlemmet vært arbeidsfør i minst 12 måneder siden det mottok sykehjelp, blir ny arbeidsuførhet i alle tilfelle ansett som forårsaket av ny sykdom (skade).

3. *Full sykehjelp utgjør 1/42 G pr dag ved 100 % sykefravær. 1/84 G ved 50 % sykefravær.* For medlem som er arbeidstaker, reduseres sykehjelpen med sykelønn eller sykepenger som medlemmet mottar, på grunn av arbeidstakerforholdet og samme sykdom (skade).

Sykehjelpen reduseres også når medlemmet mottar alders- eller uførepensjon.

Samlet stønad som medlemmet mottar fra folketrygden og sykehjelpsordningen kan ikke utgjøre mer enn 80 % av enten fjorårets inntekt, eller gjennomsnittet av de siste 3 år. Med inntekt menes her beregnet personinntekt i næring eller arbeidsinntekt knyttet til tannlegevirksomhet.

4. *Medlemmer som er fraværende fra praksis i forbindelse med nedkomst eller adopsjon, har rett til stønad i inntil 25 dager (5 dagers uke). Ved redusert stilling reduseres ytelsen tilsvarende jf. § 8 nr 3.*

Utbetalingen er betinget av at medlemmet har vært yrkesaktiv i minst 6 av de siste 10 måneder før nedkomst og har rett til fødselspenger fra folketrygden.

Stønad ytes fra første dag i permisjon utover 5 uker.

Stønad etter dette punktet kan tas ut over en periode på inntil 1 år. Stønad etter dette punktet kan også tas ut som deltid.

5. *Pleiepenger*

Medlem som er fraværende fra praksis på grunn av omsorg for barn innlagt ved helseinstitusjon har rett til stønad i inntil 20 dager.

Medlem som er fraværende fra praksis i forbindelse med pleie av pårørende i livets slutfase har rett til stønad i inntil 20 dager.

Stønad etter dette punktet er betinget av tilsvarende ytelse fra folkestrygden.

6. Sykehjelp ytes ikke for lengre tid tilbake enn 6 måneder før kravet settes frem.

7. Sykehjelp utbetales i alminnelighet etterskuddsvis.

Sykehjelp utbetales til medlemmet. I særlige tilfelle kan styret bestemme at ytelsen skal utbetales til annen person. Ved dødsfall utbetales tilgodehavende sykehjelp til ektefellen, eller dersom medlemmet var enslig, til boet.

§ 9 nr 4 skal lyde:

4. Styret kan bruke av ordningens inntekter til å finansiere ekstern bistand til fremme av tannlegenes helse og livskvalitet. Styret skal legge frem evaluering av ordningen for representantskapet.

§ 15 skal lyde

1. Disse vedtekter gjelder fra 1. januar 1972. Senere endringer gjelder fra det tidspunkt representantskapet bestemmer.

2. Vedtektene kan når som helst endres. Styrets forslag til endring av vedtektene skal behandles av NTFs representantskap og godkjennes av *Helsedirektoratet*.

II

Disse endringene trer i kraft fra 1.1.2010

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

NTFs fond til videre- og etterutdanning av tannleger

Sak 4 a

Beretning 2008

Formål

Fondets formål er å fremme videre- og etterutdanning av tannleger i offentlig og privat praksis. Den norske tannlegeforenings hovedstyre supplert med representant fra Helsedirektoratet er fondsstyre. Fondet bør spesielt tilgodese tiltak som kan bedre videre- og etterutdanning av allmennpraktiserende tannleger, særlig i perifere strøk av landet.

Fondets drift

Driften av fondet har fulgt tidligere opptrukne retningslinjer. Fondsmidler er benyttet målrettet for å styrke NTFs arbeid med etterutdanning, dels som bidrag til foreningens etterutdanningsvirksomhet, dels til å gjennomføre seminarer for kurskontakter i lokalforeninger, spesial/spesialistforeninger og i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten.

Inntekter

Fondets inntekter besto i 2008 av bidrag fra Rikstrygdeverket og renter av kapitalplassering. Bidrag fra RTV utgjør 0,14% av den totalsummen trygden yter til tannlegehjelp i løpet av kalenderåret, og beløp seg i 2008 til kr 1 709 407 mot i 2007 kr 1 182 190 og i 2006 kr 1 030 309. Det vises for øvrig til vedlagte regnskap.

Finanspostene

Disse viser et negativt netto resultat på kr 532 164. Netto resultat for kapitlet var kr 228 046 i 2007. Årsaken er endringer i konjunkturene i 2008.

Aktiviteter i 2008

Det ble for 2008 avsatt fondsmidler til utvikling av ny TSE-modul med kr 350 000, tilskudd til NTFs fagnemnd 200 000, vedlikehold av kompetansekurs i implantatprotetikk med kr 50 000, vedlikehold av TSE med kr 120 000, dekning av lokalforeningenes kurskontakter

for kursdeltakelse med kr 50 000, faglærerforum for TSE med kr 50 000, til sammen kr 820 000. I tillegg ble det gjort avsetninger til reisestipend for TSE-lærere med kr 30 000 og stipend til dobbeltkompetansekandidater med kr 150 000. Av de avsatte midler fra fondet ble kr 912 193 brukt i regnskapsåret. Ubrukte midler er tilbakeført til fondet.

Resultat

Som følge av situasjonen på finansmarkedet er resultatet for regnskapsåret lavere enn i 2007, kr 265 052 mot kr 889 726 året før.

Eiendeler, egenkapital og gjeld

Regnskapet viser en økning i fondets verdier med kr 436 735 fra 2007.

Kommentar

Fondets verdier er økt i 2008 til tross for bidrag på kr 912 192 til NTFs utdanningsaktiviteter.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Styrets beretning for 2008 godkjennes.

Sak 4 b

Regnskap 2008

Regnskapet finnes på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Regnskapet for 2008 godkjennes.

Ny tannhelsepolitikk – nye utfordringer

Tannhelse har nå stått relativt høyt på den politiske dagsorden over flere år. Enkelte av de politiske partiene har vært ganske aktive på Stortinget, med spørsmål og forslag for å sikre et tilfredsstillende tannhelsetilbud til utsatte grupper i befolkningen. Som et resultat av dette har tannhelsetjenesten vært gjenstand for vurdering i flere offentlige dokumenter. I 2005 kom NOU nr. 11 om det offentlige engasjementet på tannhelsefeltet og i 2007 Stortingsmelding nr. 35 om framtidens tannhelsetjenester: Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning. Meldingen passerte Stortinget i mars 2008 med rimelig grad av enighet partiene imellom.

I den senere tid har problematikken omkring offentlig støtte til tannbehandling kommet stadig mer i fokus. Selv om trykdeordningene gradvis er forbedret og forenklet, har kravet om mindre egenbetaling for den enkelte pasient tiltatt i styrke. På tross av den relative enigheten som preget behandlingen av St.meld. nr. 35, har dette kravet nå blitt forankret i mangt et partiprogram i forbindelse med stortingsvalget 2009. Det kanskje mest offensive- og overraskende

– vedtaket kom på Arbeiderpartiets landsmøte i april, hvor det ble vedtatt en betydelig mer offensiv satsing enn det som var foreslått i programutkastet; nemlig at Arbeiderpartiet skal arbeide for at tannhelsefeltet skal bli en del av det offentlige ansvar på lik linje med det øvrige helsevesen. En oppsummering av partienes standpunkter kan leses i Tidende nr 7, sidene 434–5.

Det kan se ut til at uansett hvilken konstellasjon som får regjeringsmakt for den kommende stortingsperioden, så vil spørsmålet om en tannhelsereform ha sin plass et stykke opp på dagsorden. Hva slags reform vi vil få og i hvilket tempo den eventuelt skal gjennomføres, gjenstår selvsagt å se. Men hovedstyret har sett det som viktig å gjennomgå mulige alternativer for å være godt forberedt til den prosessen som NTF må være en del av. Dette arbeidet er ikke avsluttet, men vil nødvendigvis måtte pågå kontinuerlig i tiden framover. Et saksframlegg vil bli utarbeidet etter hovedstyrets oktobermøte. Dette vil bli publisert på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Organisasjonssaker

Sak 6 a

NTFs strategiplan – prolongering ut 2011

Representantskapet godkjente i 2006 strategisk plan for NTF for perioden 2007–2010. I og med at representantskapet nå skal avholde møte hvert annet år, er det ikke mulig å få til en revisjon i 2010. Det foreslås derfor at den strategiske planen prolongeres til å gjelde også i 2011, og at det legges opp til revisjon på representantskapsmøtet i 2011.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Strategisk plan for 2007–2010 prolongeres til 2011.

Sak 6 b

Arbeidsprogram 2010–2011

Forslaget til nytt arbeidsprogram finnes på side 32–35, og er organisert i forhold til den strategiske planen som gjelder for perioden 2007–2010 (2011). Tiltakene skal bidra til å oppfylle denne.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Arbeidsprogrammet for perioden 2010–2011 godkjennes.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

1. Medlemsrettet arbeid

A: Kompetanse

Strategi	Nr.	Aktivitet
MÅL: Tannleger med høy etisk og faglig standard		
i. Vurdere og synliggjøre etiske problemstillinger overfor medlemmene	1.	Arbeide aktivt for å øke medlemmenes kunnskaper om til enhver tid gjeldende lovverk, forskrifter og andre bestemmelser som bidrar til bevisst samfunnsansvar i yrkesutøvelsen.
	2.	Forankre de etiske reglene hos medlemmene og tydeliggjøre hva det betyr å være MNTF.
	3.	Omtale etiske problemstillinger i Tidende.
ii. Opprettholde og videreutvikle et tett samarbeid med de odontologiske lærestedene og forskningsinstitusjonene	4.	Holde løpende kontakt med dekaner, studiedekaner og forskningsdekaner ved lærestedene i Oslo, Bergen og Tromsø.
iii. Initiere til og bidra i klinisk odontologisk forskning	5.	Ta initiativ overfor lærestedene i enkeltsaker.
	6.	Bidra til praksisnær klinisk forskning.
MÅL: Allmenntannlegen skal være ryggraden i norsk tannhelsetjeneste		
i. Bidra til at allmenntannleger har kompetanse innenfor hele det odontologiske fagspekteret	7.	Arbeide for en grunnutdanning som sikrer tannleger med god kunnskap og kliniske ferdigheter innen alle fagområder.
	8.	Sikre at allmenntannlegen har oppdatert kompetanse for å være ryggraden i tannhelsetjenesten.
	9.	Sørge for et bredt tilbud av kurs, også i lokalforeningene, samt et godt landsmøteprogram.
	10.	Vurdere obligatorisk etterutdanning for tannlegene.
ii. Bidra til nødvendig tilgang på spesialkompetanse i hele landet	11.	Gå inn for at kompetansesentrene videreutvikles til kompetanseheving, spesialistutdanning og forskning.
	12.	Arbeide for at sentral opptakskomité til spesialistutdanning fortsatt skal bestå.
	13.	Arbeide for bedre økonomiske vilkår for spesialistkandidater.
MÅL: Økt satsning på odontologisk forskning i Norge		
i. Synliggjøre overfor bevilgende myndigheter hvilken betydning forskning har for odontologiens fremtid	14.	Jobbe aktivt for å få inn representanter for fagfeltet i sentrale forskningspolitiske råd og utvalg.
	15.	Presentere saken i møter med sentrale politikere og forvaltningen.
	16.	Bruke NTFs nye stipend for dobbeltkompetanseløp som et eksempel for å synliggjøre behovet.
MÅL: NTF skal være den ledende leverandør av etterutdanning for tannleger i Norge		
i. Videreutvikle foreningens kapasitet og kompetanse til å levere etterutdanning	17.	Videreutvikle eksisterende moduler i TSE.
	18.	I samarbeid med lærestedene utvikle kliniske etterutdanningskurs.

B. Nærings- og lønnspolitiske forhold

Strategi	Nr.	Aktivitet
MÅL: Være tannlegenes kompetansesenter for arbeidslivsrelaterte og profesjonsmessige spørsmål		
i. Levere medlemsrådgivning og informasjon av høy kvalitet	19.	Tilby rådgivning og kurs for å styrke tannlegers kompetanse som bedriftsledere og arbeidsgivere.
	20.	Ferdigstille og tilby nettbaserte kurs i praksisadministrasjon.
	21.	Styrke tannlegenes kunnskap om prisopplysningsforskrift og fri prisfastsettelse.
	22.	Bidra til samhandling mellom offentlig og privat sektor, basert på reelle kostnadsnivåer ved salg av tannhelsetjenester til det offentlige.
	23.	Holde jevnlig kontakt med myndigheter og samarbeidspartnere om spørsmål som angår medlemmenes yrkesutøvelse.
	24.	Arbeide for at tannlegene skal få henvisningsrett til medisinsk spesialist.
	25.	Arbeide for at tannlegene kobles opp mot norsk helsenett.
MÅL: Gode og forutsigbare rammebetingelser for selvstendig næringsdrivende		
i. Påvirke beslutninger som har konsekvens for tannlegenes arbeids- og driftsforhold	26.	Arbeide for fri prisfastsettelse og etableringsrett for tannleger, og at honorarberegning forankres i bedriftsøkonomiske prinsipper.
	27.	Fortsette å samle inn nøkkeltall fra privat sektor for å følge kostnadsutviklingen og kunne dokumentere kostnadsnivå.
	28.	Utforme høringsuttalelser i saker av vesentlig betydning for medlemmenes rammebetingelser.
	29.	Delta i og fremme saker gjennom Akademikerne-N.
ii. Legge til rette for gode samarbeidsforhold mellom tannleger	30.	Gjennom skolering og rådgivning forebygge konflikter mellom medlemmene.
	31.	Videreutvikle samarbeidsavtaler tilpasset medlemmenes behov.
	32.	Bevisstgjøre medlemmene gjennom Tidende og kurs om hvordan man kan oppnå gode samarbeidsforhold mellom tannleger.
MÅL: Gode lønns- og arbeidsvilkår for ansatte tannleger		
i. Etablere og utdanne et kompetent korps av tillitsvalgte i alle virksomheter der NTF har partsforhold	33.	Utnytte opplæringsmidlene fastsatt i de enkelte tariffavtalene i offentlig sektor til tillitsvalgtopplæring.
ii. Ivareta NTFs partsforhold i sentrale tariffavtaler og forhandlinger	34.	Utnytte innflytelsen NTF har i sentrale tariff-forhandlinger gjennom Akademikernes forhandlingsutvalg, samt å utnytte den avtalefrihet som finnes innenfor de sentrale avtaler.
MÅL: Tilby privatøkonomiske medlemsfordeler som er bedre enn det den enkelte kan oppnå i markedet		
i. Utnytte forhandlingsstyrken medlemsmassen gir i forhandlinger om gode avtaler	35.	Delta aktivt i Akademikernes felles forhandlinger med leverandører for å oppnå gode betingelser for medlemmene.

2. Samfunnsrettet arbeid

A. Politisk rettet arbeid

Strategi	Nr.	Aktivitet
MÅL: NTF skal være en sentral og viktig premissleverandør i tannhelsepolitiske spørsmål		
i. Være aktiv i forhold til politiske og administrative beslutningsprosesser	36.	Gjennomføre årlig kontaktmøte med Helse- og omsorgskomiteen, og holde jevnlig kontakt med politisk ledelse i Helse- og departementet og med øvrig forvaltning.
	37.	Avgi høringssvar på områder som er relevante for NTF.
MÅL: Norges tannleger skal opprettholde et godt omdømme i befolkningen		
i. Være synlig overfor befolkningen og bygge opp under medlemmenes interesser gjennom media og i samfunnsdebatten	38.	Utarbeide og formidle tydelige budskap på områder av allmenn interesse, både tannhelsefaglig og tannhelsepolitisk.
	39.	Videreutvikle en informasjonskanal om tannhelserelaterte problemstillinger på NTFs nettsted.
	40.	Bidra til korrekt og nyansert informasjon om tannlegeyrket og om hva det innebærer å drive privat og offentlig tannlegevirksomhet.
	41.	Arbeide for en sterk offentlig tannhelsetjeneste som har tilstrekkelige ressurser til å utføre de oppgaver DOT innehar.
ii. Ha et bevisst forhold til media	42.	Ha en oppdatert kommunikasjonsplan for hovedstyret og sekretariatet.
MÅL: God oral helse i hele befolkningen		
i. Bidra til folkeopplysnings- og forebyggende tannhelsearbeid	43.	Videreføre satsingen på Norsk Tannvern som et relevant utførende organ for helsefremmende og forebyggende opplysningsarbeid for tannhelsetjenesten.
	44.	Forplikte foreningen og derigjennom engasjere enkeltmedlemmene mer i det tobakksforebyggende arbeidet, i samarbeid med helsemyndighetene.
	45.	Etablere og årlig dele ut NTFs pris for tannhelsehelsefremmende tiltak.
ii. Arbeide for gode finansieringsordninger med vekt på tiltak for de pasientene som trenger det mest	46.	Arbeide for at fremtidig offentlig finansiering av tannhelse kanaliseres både gjennom et tjenesteapparat og gjennom trygd.
	47.	Fremme NTFs trygdestrategi overfor forvaltning og storting under arbeidet med ny tannhelselov.
	48.	Arbeide for gode finansieringsordninger som sikrer befolkningens muligheter i et fritt tannlegemarked.
	49.	Gjennom kontakt med myndighetene sikre at trygdeordningene blir utformet så hensiktsmessige som mulig.

B. Befolkningsrettet arbeid

MÅL: Tilfredsstillende tilgang på tannhelsetjenester i hele landet

i. Bidra til god spredning av tannleger gjennom samarbeid med og påvirkning av offentlige og private aktører	50. 51.	Profilere jobbsøking i distriktene overfor studenter. Bistå fylkeskommuner som ønsker hjelp med å profilere arbeid i områder med tannlegemangel.
--	------------	---

3. Organisasjonsmessige forhold

A. Organisasjonen

MÅL: Høy organisasjonsopplutning

i. Opparbeide høy grad av tilhørighet til NTF både lokalt og sentralt	52.	Løpende holde seg orientert om medlemmenes forventninger til tjenester fra NTF.
	53.	Tydeliggjøre hva foreningens tilbud til medlemmene skal være på ulike områder og i ulike stadier av en tannleges yrkeskarriere, og kommunisere dette til målgruppene.
	54.	Videreutvikle Tidende og nettstedet som foreningens sentrale kanaler for kontakt med medlemmene.
	55.	Videreføre satsingen på samarbeid med studentorganisasjonene og kontakt med studentene, inklusiv utenlandsstudenter.
ii. Aktivt rekruttere, motivere og skolere tillitsvalgte på alle nivå	56.	Holde 4 tillitsvalgtkurs for lokalforeningenes medlemmer og tillitsvalgte i perioden («Trinn II-kurs»).
	57.	Utvikle nettbaserte kurs i styrearbeid.
	58.	Utvikle mer informasjon om tillitsvalgtrollen på NTFs nettsted.

MÅL: En fleksibel, rasjonell og demokratisk organisasjon som er i stand til å møte stadig nye utfordringer

i. Oppdatere vedtektene ved behov, for å sikre et effektivt politisk beslutningsapparat	59.	Fortløpende vurdere behovet for revisjon av foreningens vedtekter.
ii. Strukturere foreningen politisk og administrativt slik at den kan ivareta alle interessegrupper innenfor en samlet organisasjon	60.	Sikre god kommunikasjon mellom lokalforeningene og de sentrale politiske organer.
	61.	Bruke høringar internt i organisasjonen som grunnlag for beslutninger.
	62. 63.	Tilby lokalforeningene sentralisert regnskapsfunksjon. Tilby spesialistforeninger sekretariatsbistand.

MÅL: Et sekretariat tilpasset medlemmenes behov

i. Sørge for en effektiv og tilpassningsdyktig administrasjon	64.	Vurdere organiseringen i sekretariatet opp mot de mål som gjelder for organisasjonen.
	65.	Utarbeide og gjennomføre kompetanseutviklingsplan for sekretariatet.
ii. Sikre økonomiske handlingsrom gjennom forsvarlig forvaltning av inntekter og verdier	66.	For å sikre økonomisk handlingsrom og stabil drift må inntekspotensialet utover medlemskontingentene vurderes.

Sak 6 c

Endringer i NTFs vedtekter

Representantskapet vedtok i 2008 å innføre toårige representantskapsperioder. Som en konsekvens av dette foreslås her noen mindre vedtektsendringer. Det gjelder 1) perioden som foreningenes delegater til representantskapet velges for og 2) saksbehandlingsreglene mht tidspunkt for oversendelse av saker som skal behandles av representantskapet.

1. Endring i vedtektenes § 4 Lokalforeningen

Perioden som delegatene velges for er nevnt i vedtektenes § 4 bokstav D, 5 ledd som i dag lyder:

«På det møte hvor sakene til det ordinære representantskapsmøte drøftes, skal foreningens representanter med suppleanter velges. Representantene velges for ett år.»

Ved toårige representantskapsperioder er det nødvendig at delegatene velges for hele kommende representantskapsperiode. Det foreslås på dette grunnlag at bestemmelsen endres slik at den lyder:

På det møte hvor sakene til det ordinære representantskapsmøte drøftes, skal foreningens representanter med suppleanter velges. Representantene velges for kommende representantskapsperiode.

2. Endring i vedtektenes § 25 Saksbehandling

Saksbehandlingsreglene for representantskapsaker følger av vedtektenes § 25. For å sikre god saksbehandling og fremdrift er det i bestemmelsen vist til dato for innsending av saker til sekretariatet (15. mai), frist for private forslag til lokalforeningen (15. april) og utsending av representantskapsaker med hovedstyrets forslag til lokalforeningene (15. oktober). Bestemmelsen lyder:

«§ 25 Saksbehandling

Enhver sak sendes gjennom sekretariatet til hovedstyret.

Saker som skal behandles av representantskapet må være sendt til sekretariatet innen 1. mai.

Saker som reises av ett eller flere medlemmer (private forslag) sendes gjennom lokalforeningen, fortrinnsvis med dennes bemerkninger. Det private forslag må være innsendt til lokalforeningen innen 15. april.

Representantskapsakene med hovedstyrets innstilling samt de innkomne forslag på kandidater med valgkomiteens innstilling, må være sendt medlemmene innen 15. oktober.»

Det anses hensiktsmessig at det i bestemmelsen tas inn en presisering av at fristene gjelder for det året det skal avholdes representantskapsmøte. Det foreslås at bestemmelsen endres slik at den lyder:

§ 25 Saksbehandling

Enhver sak sendes gjennom sekretariatet til hovedstyret.

Saker som skal behandles av representantskapet må være sendt til sekretariatet innen 1. mai i de år det avholdes representantskapsmøte.

Saker som reises av ett eller flere medlemmer (private forslag) sendes gjennom lokalforeningen, fortrinnsvis med dennes bemerkninger. Det private forslag må være innsendt til lokalforeningen innen 15. april i de år det avholdes representantskapsmøte.

Representantskapsakene med hovedstyrets innstilling samt de innkomne forslag på kandidater med valgkomiteens innstilling, må være sendt medlemmene innen 15. oktober i de år det avholdes representantskapsmøte.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

I

NTFs vedtekter § 4 bokstav D, 5 ledd skal lyde (endringer i kursiv):

«....

På det møte hvor sakene til det ordinære representantskapsmøte drøftes, skal foreningens representanter med suppleanter velges. Representantene velges for kommende representantskapsperiode.»

NTFs vedtekter § 25 skal lyde (endringer i kursiv):

§ 25 Saksbehandling

Enhver sak sendes gjennom sekretariatet til hovedstyret.

Saker som skal behandles av representantskapet må være sendt til sekretariatet innen 1. mai i de år det avholdes representantskapsmøte.

Saker som reises av ett eller flere medlemmer (private forslag) sendes gjennom lokalforeningen, fortrinnsvis med dennes bemerkninger. Det private forslag må være innsendt til lokalforeningen innen 15. april i de år det avholdes representantskapsmøte.

Representantskapsakene med hovedstyrets innstilling samt de innkomne forslag på kandidater med valgkomiteens innstilling, må være sendt medlemmene innen 15. oktober i de år det avholdes representantskapsmøte.

II

Endringene trer i kraft fra 1.1.2010.

Sak 6 d

Rettelse i NTFs etiske regler § 13

Før representantskapet 2008 lød NTFs etiske regler § 13 første ledd som følger:

«En tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende. En tannlege må heller ikke reklamere for spesielle behandlingsmetoder, instrumenter eller utstyr på en slik måte at det kan være egnet til å villed publikum.»

Representantskapet 2008 vedtok å innta et tillegg til § 13 første ledd om bruk av internettsider i markedsføring av praksis. Etter dette fikk første ledd følgende nye ordlyd:

«En tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende. Dette gjelder også ved utformingen av internettsider til bruk i yrkessammenheng. Inntas lenker til andre internettsider på en tannleges internettside, må den tannlege som står ansvarlig for internettsiden etter beste evne sikre at disse er relevante og heller ikke inneholder informasjon som er uriktig og villedende.»

Ved en inkurie falt den opprinnelige andre setning ut. Denne skulle forblitt i § 13 som nytt andre ledd. Siden det ikke var meningen å fjerne denne setningen og det heller ikke ble forelagt noen sak for representantskapet om dette, bør ordlyden i opprinnelig 2. setning i § 13 første ledd inntas igjen.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

I

NTFs etiske regler § 13 skal lyde (endringer i kursiv):

En tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende. Dette gjelder også ved utformingen av internettsider til bruk i yrkessammenheng. Inntas lenker til andre internettsider på en tannleges internettside, må den tannlege som står ansvarlig for internettsiden etter beste evne sikre at disse er relevante og heller ikke inneholder informasjon som er uriktig og villedende.

En tannlege må heller ikke reklamere for spesielle behandlingsmetoder, instrumenter eller utstyr på en slik måte at det kan være egnet til å villedde publikum.

Innkalling, varsel eller annen personlig henvendelse til pasienter kan bare gjøres hvis det på forhånd er gjort avtale om dette, med mindre annet følger av offentlige bestemmelser.

En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter, produkter, forbruksvarer eller utstyr til bruk i tannlegevirksomhet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag og liknende i medier beregnet på allmennheten, anses som produktreklame. Produktreklame og omtaler overfor tannhelseteamet omfattes ikke av bestemmelsen. Omtale og salg som foregår innenfor egen tannlegevirksomhet, rettet mot egne pasienter, anses ikke som produktreklame.

Dersom en tannlege ønsker å navngi sin praksis med en annen betegnelse enn navnet på de(n) praktiserende/behandlende tannlege(r), skal tannlegen på forhånd søke lokalforeningen om dette. Lokalforeningen kan gi tillatelse til annen betegnelse. Et avslag kan bare begrunnes i at navnet er likelydende navnet på en annen praksis eller for øvrig er egnet til å villedde publikum, jf. markedsføringsloven av 16. juni 1972 nr. 47 § 2.

Lokalforeningens avgjørelse kan ankes inn for NTFs råd for tannlegeetik.

II

Endringen trer i kraft umiddelbart.

Sak 6 e

Endringer i NTFs etiske regler § 13

Sakens bakgrunn

Representantskapet vedtok i 2007 at NTF skulle avslutte alle sine reklameavtaler etter hvert som de utløp. Dette for å forhindre at slike avtaler kunne medføre uønskede bindinger mellom foreningen og ulike leverandører, og dermed svekke publikums tillit til foreningen og tannlegestanden generelt.

I lys av dette vedtaket valgte hovedstyret, i samråd med NTFs råd for tannlegeetik, å fremme et forslag for fjorårets representantskap om å innføre et generelt forbud også for NTFs medlemmer mot å inngå reklameavtaler med industrien som kan bidra til at det reises spørsmål ved en tannleges – og eventuelt også standens – uavhengighet og faglige integritet.

Det foreslåtte reklameforbudet var rettet mot tannleger som inngår avtaler om å drive reklame for et bestemt produkt. Forbudet skulle primært ramme reklame knyttet til produkter fra en bestemt produsent, og ikke produkter med bestemte kvaliteter (f.eks. tannkrem med fluor eller elektrisk tannbørste). Dersom en tannlege har «funnet opp» eller fått produsert egenutviklede produkter og reklamerer for disse i sin praksis, skulle dette være tillatt forutsatt at reklamen er nøktern, objektiv og ikke villedende, og forutsatt at det gis informasjon om tannlegens relasjoner til produktet (at det er egenutviklet mv.). Salg av forbruksartikler til pasienter fra tannlegepraksiser var ikke omfattet av det foreslåtte forbudet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag o.l. uten vinnings hensikt skulle heller ikke anses som produktreklame.

Det opprinnelige forslaget til nytt reklameforbud var i stor grad basert på tilsvarende bestemmelse i Etiske regler for leger del III § 5:

«En lege må ikke drive reklame for medikamenter eller medisinske forbruksartikler. Omtale i faglig-medisinsk sammenheng i artikler, foredrag og lignende uten vinningsøymed, er ikke å anse som reklame.»

Hovedstyrets opprinnelige forslag til nytt tredje ledd i § 13 lød:

«En tannlege må ikke drive produktreklame for medikamenter og forbruksvarer til pasienter eller for utstyr til bruk i tannlegevirksomhet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag og lignende uten vinnings hensikt anses ikke som produktreklame. Salg av pasientrelaterte forbruksvarer fra praksis anses ikke som produktreklame.»

Etter debatten i representantskapet valgte hovedstyret å endre sitt forslag til ny § 13 tredje ledd, og følgende ordlyd ble vedtatt:

«En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter, produkter, forbruksvarer eller utstyr til bruk i tannlegevirksomhet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag og liknende i medier beregnet på allmennheten, anses som produktreklame. Produktreklame og omtaler overfor tannhelseteamet omfattes ikke av bestemmelsen. Omtale og salg som foregår innenfor egen tannlegevirksomhet, rettet mot egne pasienter, anses ikke som produktreklame.»

Endringsforslagets begrunnelse og innhold

Hovedstyret har behandlet en henvendelse fra Etisk råd, der det pekes på svakheter ved gjeldende bestemmelse som gjør at den bør en-

dres. I rådets forslag til ny ordlyd til § 13 tredje ledd er det tatt hensyn til innspill som kom fra NTFs tillitsvalgte på Forum for tillitsvalgte 2009. Ordlyden i det nye forslaget tilsvarer hovedstyrets opprinnelige forslag til representantskapet 2008, med noen unntak. Rådet begrunner sitt standpunkt på følgende måte:

1. Reklame overfor publikum og ikke overfor kolleger

Etisk råd ønsker at reklameforbudet fortsatt skal begrenses til bare å omfatte produktreklame overfor publikum. Det skal med andre ord være tillatt for NTFs medlemmer å drive produktreklame i fora som hovedsakelig retter seg mot tannleger eller andre som yter tannhelsetjenester til publikum. Årets Forum for tillitsvalgte konkluderte også med at det ikke er behov for et forbud mot produktreklame rettet mot tannleger mv. Det var enighet om at tannhelsepersonell klarer å «filtrere» produktreklame som kommer fra kolleger. Av samme grunn gjelder bestemmelsene om faglig omtale bare omtale som er beregnet for allmennheten.

2. Vinningsøyemed / vinnings hensikt

Etisk råd mener imidlertid at dagens forbud må endres slik at det inntas et krav om vinningsøyemed for at faglig omtale skal kunne anses som ulovlig produktreklame. Slik forbudet står i dag vil all faglig omtale av produkter og utstyr beregnet på allmennheten være forbudt. Etter ordlyden vil heller ikke kritisk omtale være tillatt. Etter rådets oppfatning bør reklameforbudet i § 13 ikke begrense NTF medlemmers mulighet til å uttale seg kritisk om produkter eller utstyr som finnes på markedet. En slik begrensning vil i seg selv kunne være egnet til svekke tilliten til tannlegene og standen generelt.

Dersom man formulerer forbudet slik at det rammer de tilfeller der tannlegen uttaler seg om et produkt e.l. i vinningsøyemed/vinnings hensikt, vil man i praksis ikke også ramme kritiske uttalelser mot et produkt e.l. Vinningsøyemed vil normalt foreligge i de tilfeller tannlegen har en avtale med en produsent, leverandør e.l. som gir vedkommende økonomisk eller annen fordel hvis han omtaler dennes produkter i positive vendinger.

3. Produktreklame og omtaler overfor tannhelseteamet

I bestemmelsens tredje setning står det at produktreklame og omtaler overfor tannhelseteamet ikke omfattes av bestemmelsen. Etisk råd mener denne setningen er overflødig siden bestemmelsen uansett bare gjelder produktreklame og faglig omtale overfor publikum/allmennheten.

4. Omtale og salg som foregår innenfor egen tannlegevirksomhet, rettet mot egne pasienter

Etisk råd er enig i at forbudet mot produktreklame i § 13 ikke skal omfatte salg av pasientrelaterte forbruksvarer fra tannlegepraksiser. Slikt salg var heller ikke omfattet av forslaget til § 13 tredje ledd som opprinnelig ble forelagt for fjorårets representantskap.

Rådet mener derimot at gjeldende regel om at omtale av produkter som foregår innenfor egen tannlegevirksomhet, rettet mot egne pasienter, kan fremstå som uheldig. Det følger som en naturlig del av det å yte tannhelsetjenester at tannlegen omtaler produkter og utstyr som brukes i behandlingen. Slik omtale vil derfor ikke rammes av reklameforbudet.

Som fremhevet av flere tillitsvalgte på Forum for tillitsvalgte i år er det imidlertid alltid viktig at tannlegen utviser aktsomhet i sin omtale av produkter overfor publikum, selv om det er dreier seg om vedkommendes egne pasienter. Dette gjelder særlig i tilfeller der tannlegen mottar økonomisk eller annen støtte fra produsent, leverandør e.l. av det aktuelle produktet. Når det i § 13 tredje ledd uttrykkelig sies at produktomtale rettet mot egne pasienter er tillatt, kan dette fremstå som et uheldig signal til NTFs medlemmer om at de hensyn som søkes ivaretatt ellers i bestemmelsen ikke er like fremtredende i behandler situasjonen. Etisk råd ønsker derfor at denne del av bestemmelsen fjernes.

På dette grunnlaget har Etisk råd foreslått følgende formulering av § 13 tredje ledd:

En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter og forbruksvarer til pasienter eller for utstyr til bruk i tannlegevirksomhet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag o.l. beregnet på allmennheten og uten vinningsøyemed anses ikke som produktreklame. Salg av pasientrelaterte forbruksvarer fra praksis anses ikke som produktreklame.

Hovedstyret har etter en nøye vurdering vedtatt å slutte seg til både forutsetningene, begrunnelsen og ordlyden i forslaget fra NTFs råd for tannlegeetik.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

I

NTFs etiske regler § 13, 3. ledd, skal lyde:

En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter og forbruksvarer til pasienter eller for utstyr til bruk i tannlegevirksomhet. Faglig omtale av produkter og utstyr i artikler, foredrag o.l. beregnet på allmennheten og uten vinningsøyemed anses ikke som produktreklame. Salg av pasientrelaterte forbruksvarer fra praksis anses ikke som produktreklame.

II

Endringene trer i kraft umiddelbart.

Sak 6 f

Sted for NTFs landsmøte 2012–2015

Hovedstyret foreslår at Lillestrøm med Norges Varemesse og tilleggende hotell velges som arrangementssted for landsmøtet i årene fra 2012 til og med 2015. Det foreligger ingen henvendelser fra lokalforeninger som ønsker å påta seg oppgaven som lokal landsmøtearrangør i disse årene. For å sikre tilgangen til de aktuelle lokalene er det nødvendig å ta beslutningen om plasseringen av arrangementet på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Landsmøtene i 2012, 2013, 2014 og 2015 arrangeres på Lillestrøm.

Sak 6 g

Sentrale opplæringstiltak for tillitsvalgte

Representantskapet besluttet i 2008 å gå over til at representantskapsmøter avholdes hvert annet år. I debatten forut for vedtaket ble det pekt på at representantskapsmøtene også har en funksjon som opplæringsarena i hvordan foreningsdemokratiet fungerer, særlig for nye tillitsvalgte. Det ble blant annet påpekt at dersom møter kun avholdes hvert annet år, vil denne læremuligheten reduseres. På den bakgrunn ble det på forslag fra hovedstyret enstemmig fattet følgende vedtak:

«Hovedstyret bes om å komme tilbake til representantskapet 2009 med en plan for sentralisert tillitsvalgtopplæring, fortrinnsvis for nyvalgte lokalstyremedlemmer.»

Hovedstyret overveier for tiden ulike tiltak. Et endelig forslag vil ikke foreligge innen tidsfristen for trykkingen av representantskapsheftet. Saksfremlegget vil derfor bli publisert på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Obligatorisk etterutdanning

Temaet obligatorisk etterutdanning har vært diskutert i NTF jevnlig de siste 20 år og omtalt i diverse rapporter. En spørreundersøkelse gjennomført allerede i 1986 viste at nesten halvparten av tannlegene var positive til obligatorisk etterutdanning. Det ble oppnevnt et etterutdanningsutvalg som konkluderte med at det ikke var aktuelt å gå inn for obligatorisk etterutdanning på daværende tidspunkt, men starte arbeidet med å utvikle et tilbud om systematisk etterutdanning. På bakgrunn av dette ble det nedsatt en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å lage en plan for strukturert etterutdanning. Rapporten var ferdig i juli 1994 og i henhold til planen ble TSE utviklet. Et etterutdanningsutvalg nedsatt av hovedstyret i 2000 fremmet forslag om retningslinjer for etterutdanning og anbefalingen som ble vedtatt ble 30 timer/150 timer over 5 år. Diskusjonen om obligatorisk etterutdanning er av forskjellige årsaker mer aktuell nå enn tidligere og på representantskapet i 2007 ble hovedstyrets arbeidsprogram vedtatt, og ett av punktene var: Vurdere obligatorisk etterutdanning for tannleger.

Myndighetene har formulert krav til kvalitet i helsetjenesten i Helsepersonelloven (HOD) og Helsedirektoratet har som et tiltak i sin strategirapport om kvalitetsforbedring i Sosial- og helsetjenesten skrevet: Det er selvsagt en forutsetning at utøverne i sosial- og helsetjenesten både viser vilje til og har mulighet for kontinuerlig og tilrettelagt kompetanseoppbygging som samsvarer med de oppgavene de skal løse.

Helsepersonelloven pålegger den enkelte tannlege et ansvar for faglig ajourføring som et ledd i å utøve faglig forsvarlig tannhelsevirksomhet. Obligatorisk faglig ajourføring er en videreføring og

konkretisering der det stilles krav om en bestemt mengde dokumenterte faglige aktiviteter i en definert tidsperiode, og som vil føre til sanksjoner.

Det er naturlig at profesjonsforeningene står for den organiserte etterutdanning og tar på seg ansvaret for å oppfylle myndighetenes intensjoner i forhold til kvalitet innen helsesektoren. Andre foreninger som det er naturlig å sammenligne seg med, har også det samme fokus rundt temaet obligatorisk etterutdanning.

Fagnemnden i NTF har diskutert innføring av obligatorisk etterutdanning og mener at tiden er moden for å konsekvensutrede modeller med henblikk på iverksetting i nær fremtid. Saken er også blitt diskutert på Forum for tillitsvalgte og Forum for etterutdanning og tilbakemeldingene begge steder var at holdningen til obligatorisk etterutdanning er svært positiv, men at det er viktig å diskutere og utrede praktiske problemstillinger knyttet til dette. Høringsbrev har blitt sendt ut til alle lokalforeninger, 16 lokalforeninger svarte og konklusjonene ble de samme som kom frem på de nevnte samlingene.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

NTF vil innføre obligatorisk etterutdanning for sine medlemmer. Ressursbruk og omfang utredes i kommende periode og legges frem for neste representantskap.

IT i tannhelsetjenesten

De aller fleste norske tannleger opererer med elektroniske datajournaler, gjerne tilknyttet et digitalt røntgenprogram. Mange har dessuten Internett tilknyttet datasystemet.

NTFs mål er å legge til rette for økt og forenklet elektronisk kommunikasjon. Målsetningen er redusert administrasjon, økt effektivitet og bedret mulighet for faglig kommunikasjon. Denne satsingen er i tråd med myndighetenes uttalte mål. Parallelt med dette arbeidet har myndighetene valgt å sette fokus på datasikkerheten i tannhelsetjenesten.

Dessverre er det ikke alltid enkelt å forene det praktiske liv med gjeldende lovverk. Datatilsynet har gjort risiko- og sikkerhetskontroller ved flere norske tannklinikker og avdekket til dels alvorlige brudd på datasikkerheten i daglig praksis. Det er grunn til å tro at mange tannleger begår ulovligheter i god tro, fordi de ikke kjenner lovverket og stoler på program- og andre IT-leverandører. Men lovverket er slik at det er tannlegene – ikke leverandørene – som står ansvarlig for datasikkerheten, og som kan komme i heisen dersom ubeskyttede persondata skulle komme på avveie, eller feil i helseopplysninger skulle føre til feilbehandling.

NTF engasjerer seg nå i samarbeidsprosjektet ELIN-T for å hjelpe sine medlemmer til å sikre sine datarutiner samtidig som man kan utnytte de muligheter moderne teknologi gir. Prosjektet har to hensikter: 1) Etablere verktøy for datasikkerhet for medlemmene 2) Etablere sikker datateknisk kommunikasjon via Norsk Helsenett.

Ad punkt 1: For eksempel krever datalovgivningen at alle brukere som er knyttet til en server eller en felles PC skal ha hvert sitt brukernavn og passord. Dessuten skal datatilgangen spesifiseres i forhold til den enkeltes funksjon eller «rolle». En del andre slike basale punkter må være kjent for alle brukere av elektronisk tannjournal.

Ad punkt 2: Bruk av Norsk Helsenett gir gode muligheter. Vi kan innhente medisinske pasientopplysninger, elektroniske resepter,

direkte trygdeoppgjør på nett, nettkommunikasjon med tanntekniker, med faglige læresteder, med sykehus, kolleger og pasienter. Dessuten kan vi foreta sikker elektronisk eksport og import av journalopplysninger ved henvisning. Men dette krever en standardisert kommunikasjon.

ELIN-T er et samarbeidsprosjekt mellom NTF, KS, Helsedirektoratet og Akershus fylkeskommune. I de nærmeste månedene vil det foregå et intensivt prosjektarbeid for å legge grunnen for bred elektronisk kommunikasjon, samtidig som det etableres en veileder i datasikkerhet slik at ingen av NTFs medlemmer skal være i tvil om gjeldende lovverk og hvilke grep man må ta for å unngå utilsikket ulovlig praksis.

NTF engasjerer seg i dette som en ansvarlig medlemsorganisasjon. Foreningen ser det som viktig å markere at tiltak for datasikkerhet og utvidete kommunikasjonsmuligheter ikke primært er bryderi og utgifter for medlemmene, men den eneste veien å gå for å sikre en datatrygg og praktisk elektronisk hverdag full av nye muligheter. Derfor legger NTF arbeid og ressurser i ELIN-T – et arbeid som skal komme medlemmene til gode. Prosjektet varer ut 2010.

Det er antydnet en kostnad for NTF på 1,6 millioner over tre år. I tillegg bidrar foreningen med betydelige personalressurser. Likevel er det viktig å påpeke at myndighetene ved Helsedirektoratet og Innovasjon Norge er de største bidragsyterne til prosjektet.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:
Representantskapet tar saken til etterretning.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Økonomiske saker

Sak 9 a

Konsernregnskap NTF 2008

Hovedstyret har i sitt møte 9. juni 2009 fastsatt konsernregnskapet for NTF for 2008.

Årsaken til dette er at regnskapsloven pålegger at regnskapet skal være endelig godkjent innen 30. juni. Regnskapet forelegges derfor for representantskapet til orientering.

NTFs konsernregnskap består av morselskapet NTF og datterselskapet FS 20 AS. I morselskapet er inkludert alle de aktiviteter som er registrert under NTFs organisasjonsnummer. Disse aktiviteter inkluderer NTFs kjernevirksomhet, Sykehjelpsordningen og fond uttatt Fondet for odontologiens fremme og Minnefond for Knut og Liv Gard og Frans Berggren.

I en konsolideringsprosess som resulterer i et samlet konsernregnskap er alt mellomværende (inntekter/kostnader og fordringer/gjeld) mellom de ulike aktiviteter i morselskapet og mellom mor og datter nettet. Dette betyr at alle interne inntekter og kostnader i resultatregnskapet, samt fordringer og gjeld i balansen er motregnet og således ikke med i konsernregnskapet.

I 2008 ble Tannlegenes Gjensidige Sykeavbruddskasse registrert i Brønnøysund som eget skadeforsikringsselskap. Selskapet eies av 1724 privatpraktiserende tannleger, alle medlemmer i NTF. Selskapet regnes derfor ikke som en del av konsernet NTF fra og med 2008. Totalkapitalen i selskapet TGS ved utfusjonering var 35 mill. kroner.

Totalkapitalen i konsernet er redusert med 40,7 mill. kroner (-23 %) i 2008, hvor utfusjoneringen av TGS utgjør en vesentlig del av reduksjonen. Soliditeten (Egenkapitalandelen) i konsernet er økt med 2 % i 2008 fra 91 % til 93 %.

Konsernets årsresultat viser et underskudd på 6,7 millioner kroner, en reduksjon på 187 % i forhold til 2007. Av konsernets resultat er minus 20,4 millioner genererte fra finans, hvorav minus 24,7 mill kroner er urealiserte verdiendringer.

Konsernet forvalter sin overskuddslikviditet i ulike typer fond. Ved utgangen av 2008 var 61,7 % plassert i rentebærende fond, 17,7 % var plassert i globale aksjefond, 3,9 % i norske kombinasjonsfond, 4,3 % i nordiske aksjefond og 12,4 % i aksjer i nordisk eienomsfond.

I løpet av 2008 ble verddivurderingen av disse investeringene redusert med 24,7 millioner kroner. Avkastningen på disse investeringene i 2008 var 2,6 millioner kroner.

Konsernet reduserte sine likvide eiendeler i 2008 med 16 millioner kroner. Dette er en reduksjon på 14 %.

Konsernets driftsresultat viser et pent overskudd på 12,6 millioner kroner fordelt følgende pr. selskap:

NTF	driftsresultat 4,16 mill. kroner
Sykehjelpsordningen	driftsresultat 11,36 mill. kroner
NTFs fond	driftsresultat 0,93 mill. kroner
FS 20AS	driftsresultat -3,77 mill. kroner

Den desidert største bidragsyter til driften i kjernevirksomheten er foreningens tidsskrift.

NTFs Tidende leverte i 2008 et overskudd på 2,93 millioner kroner, omtrent samme resultat som i 2007.

Driften av kurs inklusive landsmøtekonferansen og TSE ga et netto bidrag på 150 tusen kroner i 2008. Dette er en reduksjon 90 tusen kroner i forhold til 2007. Dette skyldes en reduksjon i netto bidrag fra TSE-kurs på 40 tusen kroner, annen faglig kursvirksomhet på 60 tusen kroner og landsmøtet på 20 tusen kroner, samt en økning i overføringer fra Videre- og etterutdanningsfondet på 30 tusen kroner.

Overskuddslikviditeten i kjernevirksomheten er en del av konsernets overskuddslikviditet og følger derav samme plasseringsmal som konsernet.

Kjernevirksomheten reduserte verdien på sine likvide eiendeler med 17,5 millioner kroner, en reduksjon på 27 % hvorav økning i lån til datter utgjorde 3,3 millioner kroner.

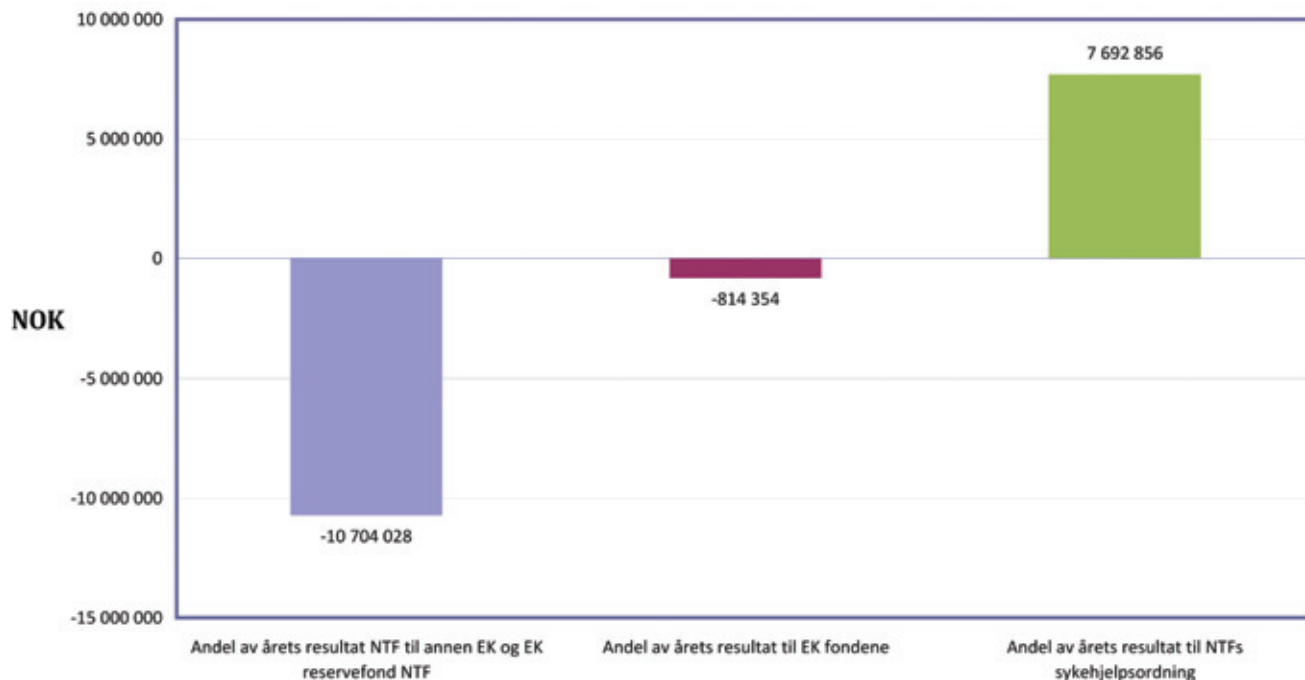
Konsernets årsberetning, konsernregnskap, kontantstrømsanalyse og konsernets noter er i sin helhet presentert på NTFs nettsted. www.tannlegeforeningen.no

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

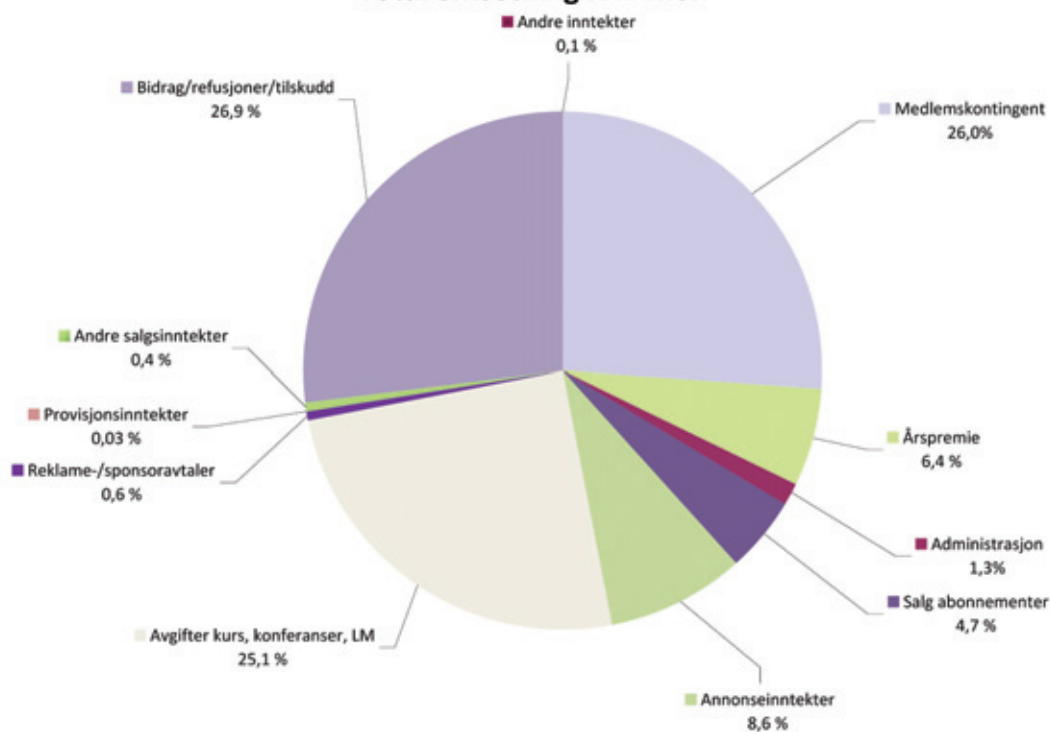
Det fastsatte årsregnskap 2008 for konsernet NTF inklusive kontantoppstilling, noter og styrets årsberetning tas til etterretning.

Den norske tannlegeforening								
KONSERNREGNSKAP				KONSERNREGNSKAP				
2008	2007	2006	2005	2008	2007	2006	2005	
NTF	NTF	NTF	NTF	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	
71 162 986	83 480 646	77 796 358	73 216 494	TOTALE INNTEKTER	70 832 986	83 150 646	77 596 358	72 966 494
6 146 612	6 134 469	5 997 188	6 114 628	VAREKOSTNADER	6 146 612	6 134 469	5 997 188	6 114 628
17 628 657	20 697 284	19 454 219	18 560 753	LØNN, HONORAR OG GODTGJØRELSER	17 640 067	20 707 553	19 474 780	18 570 662
4 864 169	19 239 599	16 145 201	18 946 371	SYKEBIDRAG	4 864 169	19 239 599	16 145 201	18 946 371
823 628	664 942	412 580	397 467	AV- OG NEDSKRIVNINGER	1 049 591	859 754	594 014	558 798
25 259 540	24 088 640	20 110 905	19 270 903	ANDRE DRIFTSKOSTNADER	28 519 903	24 737 934	20 530 964	18 364 595
54 722 606	70 824 934	62 120 093	63 290 122	TOTALE DRIFTSKOSTNADER	58 220 342	71 679 309	62 742 146	62 555 054
16 440 381	12 655 712	15 676 265	9 926 372	DRIFTSRESULTAT	12 612 644	11 471 338	14 854 212	10 411 440
4 455 541	5 025 224	3 019 843	2 385 474	REALISERT RESULTAT FINANS	4 330 321	4 993 627	3 028 300	2 363 537
-24 721 448	332 729	2 634 331	1 964 502	UREALISERT RESULTAT FINANS	-24 721 448	332 729	2 634 331	1 964 502
-3 825 526	18 013 665	21 330 439	14 276 348	RESULTAT ETTER FINANS	-7 778 483	16 797 693	20 516 843	14 739 479
				SKATTEKOSTNAD	-1 089 739	-324 183	-211 007	147 066
-3 825 526	18 013 665	21 330 439	14 276 348	RESULTAT ETTER SKATT	-6 688 744	17 121 876	20 727 850	14 592 413
-11 143 745	5 444 324	7 845 224	4 857 611	Disponert resultat til EK	-14 006 963	4 552 536	7 242 635	5 173 676
		44 000	88 000	Disponert resultat- avsetninger			44 000	88 000
7 692 856	12 902 938	13 452 368	8 057 150	Disponert resultat - Sykehjelp	7 692 856	12 902 938	13 452 368	8 057 150
			918 546	Disponert resultat - Ansvarsforsikringen				918 546
-374 637	-333 598	-11 153	355 041	Disponert resultat til EK Reservefondet	-374 637	-333 598	-11 153	355 041

Disponert resultat i NTF mor

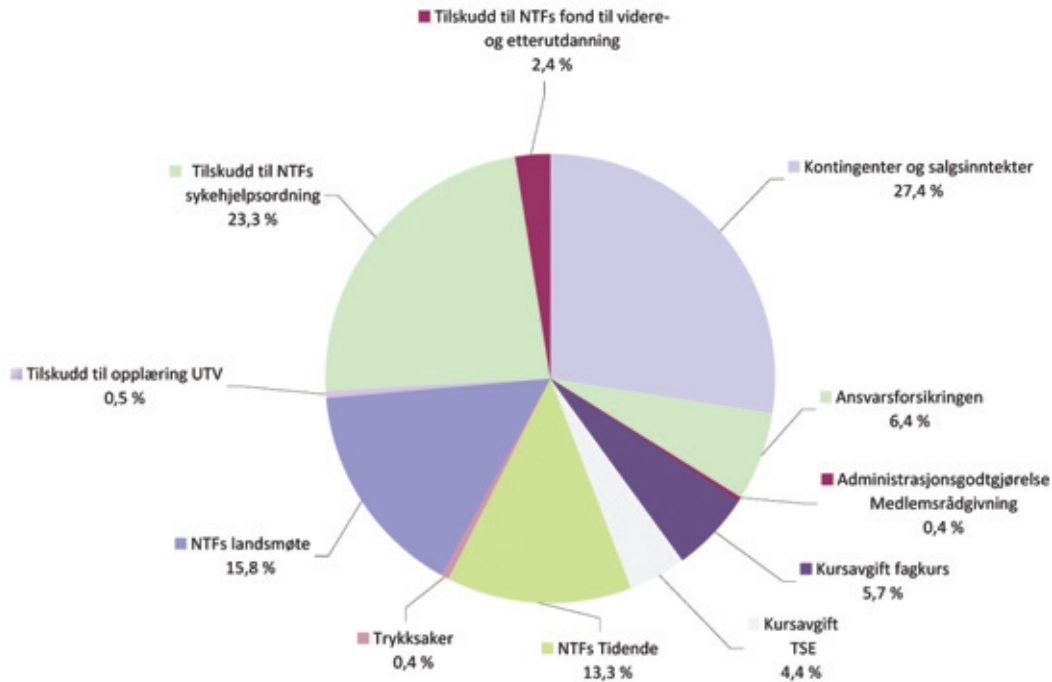

Total omsetning NTF mor

Total omsetning		
NTF	2008	Konsern
18 484 989	Medlemskontingent	18 484 989
4 519 464	Årspremie	4 519 464
915 000	Administrasjon	585 000
3 333 680	Salg abonnementer	3 333 680
6 116 225	Annonseinntekter	6 116 225
17 852 680	Avgifter vedr. møter/kurs/utst.	17 852 680
439 000	Reklametilskudd/sponsoravtaler	439 000
19 516	Provisjonsinntekter	19 516
293 114	Andre salgsinntekter	293 114
19 112 978	Bidrag/refusjoner/tilskudd	19 112 978
76 341	Andre inntekter	76 341
71 162 986	Totale inntekter	70 832 986

NTF konsernets inntekter og tilskudd fordelt på virksomhetsområder

Konsern

Inntekter og tilskudd fordelt på virksomhetsområder

	2008	2007	Endring %
Medlemsorganisasjon / NTF	19 424 993	18 457 453	5 %
Ansvarsforsikringen	4 519 464	4 346 684	4 %
Medlemsrådgivning	273 242	366 525	-25 %
Fagavdelingen	4 025 385	3 483 456	16 %
Tannlegenes Systematiske Etterutdanning	3 081 238	3 874 769	-20 %
NTFs Tidende	9 438 155	9 062 647	4 %
Trykksak	264 380	304 643	-13 %
NTFs Landsmøtet	11 195 588	10 857 615	3 %
Opplæring UTV	366 893	407 560	-10 %
Gjensidig sykeavbruddskasse*		19 322 974	
Tilskudd fra Rikstrygdeverket til NTFs sykehjelpsordning	16 534 242	11 484 130	44 %
Tilskudd fra Rikstrygdeverket til NTFs fond til videre- og etterutdanning	1 709 407	1 182 190	45 %
Sum	70 832 986	63 827 672	11 %

* Eget selskap fra 2008. Sum 2007 korrigert for å kunne sammenligne tallene.

DEN NORSKE TANNLEGEFORENING

KONSERNBALANSEN

31.12.2008		31.12.2007		31.12.2006		31.12.2005		31.12.2008		31.12.2007		31.12.2006		31.12.2005	
NTF	NTF	NTF	NTF	NTF	NTF	NTF	NTF	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern	Konsern
EIENDELER															
UTSATT SKATTEFORDEL															
2 093 776	2 226 524	1 523 475	390 694	390 694	390 694	390 694	390 694	578 997	0	0	0	0	0	0	0
VARIGE DRIFTSMIDLER															
27 808 720	22 706 757	20 557 734	20 680 895	20 680 895	20 680 895	20 680 895	20 680 895	8 068 720	6 306 757	6 306 757	6 306 757	6 306 757	6 306 757	6 306 757	6 306 757
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER															
29 902 496	24 933 281	22 081 209	21 071 589	21 071 589	21 071 589	21 071 589	21 071 589	26 509 975	24 414 153	24 414 153	24 414 153	24 414 153	24 414 153	24 414 153	24 414 153
SUM ANLEGGSMIDLER															
OMLØPSMIDLER															
8 559 518	3 474 828	2 710 318	4 835 291	4 835 291	4 835 291	4 835 291	4 835 291	8 139 457	3 315 060	3 315 060	3 315 060	3 315 060	3 315 060	3 315 060	3 315 060
FORDRINGER															
57 891 914	96 251 897	74 312 690	60 375 489	60 375 489	60 375 489	60 375 489	60 375 489	57 891 914	96 251 897	96 251 897	96 251 897	96 251 897	96 251 897	96 251 897	96 251 897
INVESTERINGER															
40 127 038	49 029 455	57 868 029	46 767 828	46 767 828	46 767 828	46 767 828	46 767 828	40 263 109	49 484 244	49 484 244	49 484 244	49 484 244	49 484 244	49 484 244	49 484 244
KONTANTER OG BANKINNSKUDD															
106 578 470	148 756 180	134 891 036	111 978 608	111 978 608	111 978 608	111 978 608	111 978 608	106 294 480	149 051 201	149 051 201	149 051 201	149 051 201	149 051 201	149 051 201	149 051 201
SUM OMLØPSMIDLER															
136 480 966	173 689 460	156 972 244	133 050 196	133 050 196	133 050 196	133 050 196	133 050 196	132 804 455	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354
SUM EIENDELER															
EGENKAPITAL															
EGENKAPITAL															
INNSKUTT BUNDET EGENKAPITAL															
54 640	54 640	1 026 640	1 026 640	1 026 640	1 026 640	1 026 640	1 026 640	54 640	54 640	54 640	54 640	54 640	54 640	54 640	54 640
FRI EGENKAPITAL															
78 042 499	89 560 881	85 170 548	77 339 602	77 339 602	77 339 602	77 339 602	77 339 602	74 215 732	88 597 334	88 597 334	88 597 334	88 597 334	88 597 334	88 597 334	88 597 334
BUNDET EGENKAPITAL															
48 915 961	68 749 411	55 846 472	42 394 105	42 394 105	42 394 105	42 394 105	42 394 105	48 915 961	68 749 411	68 749 411	68 749 411	68 749 411	68 749 411	68 749 411	68 749 411
SUM EGENKAPITAL															
127 013 100	158 364 932	142 043 660	120 760 348	120 760 348	120 760 348	120 760 348	120 760 348	123 186 334	157 401 385	157 401 385	157 401 385	157 401 385	157 401 385	157 401 385	157 401 385
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER															
3 482 936	8 962 693	6 969 212	6 176 832	6 176 832	6 176 832	6 176 832	6 176 832	3 482 936	9 473 434	9 473 434	9 473 434	9 473 434	9 473 434	9 473 434	9 473 434
KORTSIKTIG GJELD															
5 984 930	6 361 835	7 959 372	6 113 016	6 113 016	6 113 016	6 113 016	6 113 016	6 135 185	6 590 535	6 590 535	6 590 535	6 590 535	6 590 535	6 590 535	6 590 535
SUM GJELD															
9 467 866	15 324 528	14 928 584	12 289 848	12 289 848	12 289 848	12 289 848	12 289 848	9 618 121	16 063 969	16 063 969	16 063 969	16 063 969	16 063 969	16 063 969	16 063 969
SUM EGENKAPITAL OG GJELD															
136 480 966	173 689 460	156 972 244	133 050 196	133 050 196	133 050 196	133 050 196	133 050 196	132 804 454	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354	173 465 354

Budsjettforslag NTF 2010 og 2011

Toårige budsjetter

Etter vedtak i fjor om å avholde Representantskap hvert annet år, inneholder budsjettforslaget som fremlegges på årets Representantskap en toårig modell. Hvert år er budsjettert for seg, men inneholder aktiviteter som ikke nødvendigvis avsluttes ved årets slutt. Dette betyr at resultatpresentasjonen blir en oppsummering av den toårige perioden, som er budsjettperioden. Hvert år vil de signerte konsernregnskapene med noter, årsberetning og kontantstrømsanalyse bli presentert på NTFs nettsted i løpet av augustmåned.

Presentasjonsform

Budsjettforslaget presenteres i to formater – det tradisjonelle regnskapsmessige oppsett basert på Norsk standard og et aktivitetsbudsjett. Et aktivitetsbudsjett kan gi en langt bedre og bredere kobling mot et arbeidsprogram, og gir derfor bedre styringsmuligheter for de tillitsvalgte ved at man enklere kan foreta prioriteringer på aktiviteter i samsvar med vedtatt arbeidsprogram. Av regnskapsmessige grunner samt langt bedre styringsmuligheter, bør derfor eventuelle endringer foretas i aktivitetsbudsjettet.

Eksempelvis: Dersom man ønsker å utvide eller endre en møtevirksomhet/konferanse, så kan dette få budsjettmessige konsekvenser for flere poster i budsjettet oppsatt etter Norsk standard som reise/diett, godtgjørelser tillitsvalgte og kurs/møter/kongresser.

Den tekniske tilpasningen til disse postene i budsjettet etter Norsk standard blir foretatt av sekretariatet i etterkant av den politiske behandlingen.

Generelt om budsjettforslaget

Forslag til NTFs budsjett for 2010 og 2011 er gjort opp med et nullresultat for hvert år på linje med budsjettet for 2009. Dette betyr at det ikke er lagt opp til at NTF totalt skal generere et overskudd fra foreningens samlede aktiviteter. Det er ikke budsjettert med overskudd på foreningens finansielle aktiviteter.

NTF står overfor to store utfordringer i denne budsjettperioden. Begge utfordringene kan bety store endringer og er ressursintensive satsninger, som vil kunne få store konsekvenser for både tannleger i privat og offentlig tjeneste.

Selvpålagt obligatorisk etterutdanning. Hvis Representantskapet vedtar obligatorisk etterutdanning, går vi inn i en mer krevende og forpliktende form for oppdatering og etterutdanning av våre medlemmer. Det kreves investeringer i ressurser – både administrative og tekniske – som vi per i dag ikke har nok kunnskap om. Det er forutsatt at de økte kostnader som en slik reform vil medføre, dekkes av kursavgifter og bidrag fra etter- og videreutdanningsfondet.

Tannhelsereform. På Arbeiderpartiets landsmøte nå i vår ble det flertall for en økt offentlig finansiering på tannhelsefeltet. Dermed er det flertall på Stortinget for en vesentlig endret tannhelsepolitikk. Dette vil kunne få store konsekvenser for våre medlemmer – spesielt i privat virksomhet som utgjør 65 % av NTFs yrkesaktive medlemmer.

Dersom vi går inn i et system med forhandlinger om takster vil det kreve betydelige ressurser både på tillitsvalgsiden (gjennom et even-

tuelt forhandlingsutvalg) og i sekretariatet. Vi mangler i tillegg kompetanse på økonomiske forhold i det private tannlegemarkedet.

Det er grunn til å tro at det system som nå blir lagt, vil vare i lang tid fremover. Det er derfor viktig for medlemmene at NTF får lagt viktige premisser for systemet. For å møte denne situasjonen settes det i budsjettet for 2010–11 av ressurser i størrelsesorden kr 900 000 begge årene.

Budsjettforslaget for 2010/11 er utarbeidet på disse forutsetningene:

- 1) Driften skal gå i balanse før finansinntekter.
- 2) Det fremmes forslag til økte inntekter på følgende punkter:
  - a) Annonseinntekten til Tidende budsjetteres opp med 5 % hvert budsjettår.
  - b) Prisen på landsmøteavgiften økes med kr 100 begge årene for å dekke kostnadsøkningen.
  - c) Prisen på januar kursene økes med kr 100 per dagskurs begge årene for å dekke kostnadsøkningen.
  - d) TSE: Det foreslås en økning på kr 500 i budsjettåret 2011 for å dekke økte kostnader.
  - e) Utstilleravgiftene på landsmøtet ble økt med kr 200 fra 2008 til 2009, mens påmeldingsavgiften ikke ble økt i samme periode. Det er foreslått å øke denne differensiert mellom «store og små» utstillere.
- 3) Tilskuddet fra Videre- og etterutdanningsfondet til TSE økes med kr 180 000 i 2010 og kr 150 000 i 2011 for sammen med økning i kursavgiften å oppnå et driftsmessig null resultat begge år.
- 4) Resurser til gjennomføring av obligatorisk etterutdanning foreslås dekket av Videre- og etterutdanningsfondet med virkning fra 2011 med kr 600 000.
- 5) Kontingenten for 2010 foreslås økt med 5,3 %, tilsvarende kr 300. I 2011 foreslås kontingenten økt med kr 400 tilsvarende 6,7 % for å møte de utfordringer som NTF vil bli stilt overfor i kommende stortingsperiode. Denne ekstraordinære økningen kan ses på som en form for særkontingent som er nødvendig for å oppnå best mulig løsning for våre medlemmer etter gjennomføring av en tannhelsereform.
- 6) Det settes av ressurser til å møte den kommende tannhelsereformen med kr 900 000 per år i perioden.
- 7) Økt tilskudd til lokalforeningene og deres kurskontakter kr 100 000 i 2010 og tilskudd til kurs i lokalforeningene (herunder IT-kurs) kr 350 000 i 2010. Begge tilskuddene dekkes av bidrag fra Videre- og etterutdanningsfondet.

Inntektssiden

Tannhelsereform – Medlemskontingent. Kontingenten for 2009 er kr 5 700. Det er budsjettert med en økning av medlemskontingenten i 2010 på kr 300 til kr 6 000 og i 2011 på kr 400 til kr 6 400 for å kunne håndtere utfordringene ved en tannhelsereform.

Norsk pasientskadeerstatning/NPE. Ansvarsforsikringen har gitt et netto bidrag på ca. 1 mill. kroner. I og med at NPE overtar forsikringen med virkning fra 2009, faller denne inntektskilden bort.

Tannlegenes Gjensidige Sykeavbruddskasse. Det er inngått avtale med styret i Tannlegenes Gjensidige Sykeavbruddskasse om drift av den forsikringstekniske delen av kassen. Avtalen innebærer et bortfall av kostnadsdekning for ressursbruk i sekretariatet på kr 210 000 årlig. Driften av et skadeforsikringsselskap med konsesjon er langt mer ressurskrevende enn å drifte den tidligere sykeavbruddskassen.

De formelle krav til kontroll og rapportering samt merarbeid med fysisk adskilte driftssteder og krav til konfidensialitet, vil bety at det ikke frigjøres ressurser i forbindelse med endret ansvar.

Annonseinntektene til Tidende. Tidende har kun en konkurrent, de lokale medlemsbladene til lokalforeningene hvorav OTF er den desidert største. På tross av effekter av den finansielle krisen foreslår vi en prisøkning på annonser med 5%.

Kurs- og utstillervergifter. På følgende områder er inntektene justert med kostnadsøkningen:

- Kursavgiftene for januar kursene
- Deltakeravgift på landsmøtet
- Utstillervergiftene på landsmøtet
- Kursavgift TSE
- Kursavgift Implantatkurs

Det er forventet at reklameinntekter i forbindelse med landsmøtet er uforandret fordi det som i fjor avholdes i Oslo.

Kostnadene

Husleieavtalen med Frederik Stangs gate 20 AS er reforhandlet med virkning fra 2009. Avtalen er toårig og leiebeløpet er økt til kr 2 250 000. Dette er en økning på 21 % fra 2008. Leiebeløpet er forutsatt uendret også i 2011.

Grunnbeløpet i folketrygden (G) økte med 4,2 % fra 2008 til 2009. G styrer godtgjørelser for tillitsvalgte i NTF. Det er budsjettert med en økning i Grunnbeløpet på 5 % både i 2010 og 2011.

Lønnsjustering i sekretariatet. Lønnsjusteringen for 2009 ble på 4,5%. I budsjettet er det lagt en justering lik 5,5% for begge budsjettårene.

Honorarkravene fra foredragsholdere på landsmøtet, januar kurs, TSE og implantatkurs er under press, og kan få kostnadsmessige effekter som det ikke er budsjettert med.

Det er forutsatt ingen store økninger i produksjons- og fraktkostnader for NTFs Tidende utover normal prisstigning.

Kommentarer forslag til aktivitetsbudsjett 2010–2011 – vesentlige endringer

A: Organisasjonsaktiviteter

A1: Medlemskontingenter

Medlemskontingenten øker med kr 300 i 2010 til kr 6 000 og kr 400 i 2011 til kr 6 400. Totale kontingentinntekter respektive år basert på medlemstall per april 2009, er 22,1 mill. kroner og 23, 8 mill. kroner.

A2: Representantskapet

Det skal ikke avholdes representantskap i 2010 (se A4). Det er budsjettert med kr 787 tusen i 2011.

A3: Hovedstyret

Budsjettet er foreslått økt med ca. 1 mill. kroner i 2010 og 2011, hvor ca. 900 tusen kroner skal dekke de to vesentlige utfordringene som NTF står overfor de neste årene.

A4: Sentrale tillitsvalgtaktiviteter

Det er i 2010 budsjettert med 200 tusen kroner til formannsmøte (se A2).

A6: Støtte lokalforeninger

Det er i 2010 budsjettert med 200 tusen kroner til opplæring og støtte.

A8: Produksjon og salg av dagbøker etc.

Det er budsjettert med en synkende etterspørsel og produksjon av dagbøker. Elektroniske journalsystemer forventes å overta markedet fullstendig i løpet av noen få år.

A9: Netto overskudd ansvarsforsikring

Ansvarsforsikring i regi av NTF ble avsluttet i 2008.

A10: Reklameavtaler

Alle reklameavtaler ble besluttet avsluttet på representantskapet i 2007.

A12: Opprustning samfunnskontant

Økes med 200 tusen kroner i 2011 for å bidra i påvirkning av tannhelsereformen.

B: Sekretariatets stabsfunksjon og dets aktiviteter

Budsjettet økning er i tråd med budsjettert lønnsøkning, prisstigning og andre endringer i personal- og kontorkostnader.

C: Medlemsrådgivning med tilhørende aktiviteter

C2: Kostnader knyttet til organisasjonsleddene i offentlig sektor

160 tusen kroner i 2011 lønnspolitisk forum som det ikke er budsjettert med i 2010. Dessuten er budsjettet for 2010 og 2011 styrket for å møte utfordringer med tannhelsereformen.

C3: Kostnader knyttet til organisasjonsleddene i privat sektor

Budsjettet er økt for å dekke økt aktivitet.

C7: Ikke odontologisk opplæring, Tillitsvalgtopplæring

Budsjettet satsing på utvikling av nettbaserte kurs.

C8: Kollegahjelpsordningen

Det avholdes seminar hvert annet år. Årlig budsjettert kostnad gjelder avgift til Modum behandlingssenter. Hvis forslag til endringer i vedtekter i Sykehjelpsordningen for tannleger vedrørende finansiering av tilbud fra Modum behandlingssenter blir vedtatt, faller budsjettposten behandlingsavgift bort. Kollegahjelpsseminaret vil fortsatt finansieres over NTFs budsjett.

D: Fag med tilhørende aktiviteter

D2: Kostnader knyttet til fagnemnden

Årlig bidrag i 2010 og 2011 fra Videre- og etterutdanningsfondet på 200 tusen kroner.

D7: Obligatorisk etterutdanning

Budsjettet med 100 tusen kroner i 2011.

E: TSE

E1: Kostnader knyttet til administrasjon

Budsjettert bidrag fra Videre – og etterutdanningsfondet er 500 tusen kroner i 2010 og 650 tusen i 2011.

E4: Utviklingskostnader TSE

Det er ikke budsjettert med bidrag fra Videre- og etterutdanningsfondet i 2010 og 2011 slik som i 2009. (se E1 Bidraget gis direkte til administrasjon)

E5: Netto bidrag TSE kurs

Det er budsjettert med en forsiktig optimisme.

F: NTFs Tidende

Det er budsjettert med årlig økning i annonseinntekter på 5%. Kostnadsbudsjettet er i henhold til budsjettert lønnsstigning og forventet prisstigning.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Det fremlagte budsjettforslag fastsettes som NTFs budsjett for 2010 og 2011.

Medlemskontingenten for 2010 inklusiv abonnement på NTFs Tidende settes til kr 6 000 og for 2011 til kr 6 400.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

Linje 2010 - 2011	2007	2008	2009	2010	2011
nr. NTFs budsjettforslag	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett
A Organisasjonsaktiviteter	13 802 486	14 294 718	14 600 000	15 633 500	16 529 500
A1 Medlemskontingenter	16 754 880	18 219 902	20 340 000	22 142 500	23 830 000
A2 Representantskapet	-713 347	-737 310	-745 000	0	-787 000
Hovedstyre inkl. godtgj. til president og visepresident, samt					
A3 disponible midler kr 170 000 i 2009 (kr 325 000 i 2008)	-1 321 215	-1 600 301	-1 770 000	-2 665 000	-2 767 000
A4 Sentrale tillitsvalgt aktiviteter	-309 942	-343 474	-325 000	-550 000	-375 000
Deltagelse av tillitsvalgte og ansatte i interne komiteer og					
A5 utvalg	-90 298	-107 227	-135 000	-110 000	-135 000
Støtte til lokaleforeninger, kostnader ved besøk av					
A6 tillitsvalgte til lokalforeninger. Opplæring IT etc	-77 839	-39 284	-65 000	-276 500	-56 500
A7 Studentkurs og støtte som ytes til studentaktiviteter	-345 447	-177 463	-375 000	-340 000	-370 000
A8 Produksjon og salg av håndbøker, dagbøker, etc.	125 584	89 210	115 000	55 000	25 000
A9 Netto overskudd på ansvarsforsikringen	698 708	845 352	0	0	0
A10 Inntekter fra reklameavtaler	1 070 000	215 000	0	0	0
Medlemskontingent til Akademikerne, samt aktiviteter					
A11 knyttet til akademikerne	-712 006	-757 975	-770 000	-920 000	-975 000
A12 Opprustning av samfunnskontakt	-468 617	-465 138	-730 000	-775 000	-945 000
Deltagelse av tillitsvalgte og ansatte i eksterne komiteer og					
A13 utvalg	-70 039	-55 571	-55 000	-65 000	-70 000
A14 Internasjonal virksomhet, FDI, CED og nordisk møte	-316 398	-298 463	-335 000	-300 000	-320 000
A15 Aktiviteter knyttet til spesialister og spesialiteter	101 026	12 205	0	-42 500	0
Årlige kostnader organisasjonssystem, samt kr 50 000 til					
A16 utdeling på Landsmøtet	-522 564	-504 746	-550 000	-520 000	-525 000
Sekretariatets stabsfunksjon og dets					
B aktiviteter	-10 897 154	-7 843 015	-12 488 000	-13 123 000	-13 403 500
B1 Generalsekretærens kontor	-971 541	-1 460 637	-1 200 000	-1 540 000	-1 600 000
Interne og eksterne tekniske informasjon- og					
B2 kommunikasjons tjenester	-1 750 736	-1 465 227	-2 225 000	-2 038 000	-2 103 000
Felles kontor- og personalkostnader, inkl ansattes					
B3 pensjonsordning	-4 038 367	51 481	-4 210 000	-4 410 000	-4 510 500
B4 Informasjonsfunksjonen	-1 341 954	-1 189 052	-1 393 000	-1 340 000	-1 445 000
B5 Administrasjons- og økonomifunksjonen	-2 794 557	-3 779 578	-3 460 000	-3 795 000	-3 745 000
Medlemsrådgivning med tilhørende					
C aktiviteter	-4 367 345	-5 375 121	-5 357 500	-6 033 500	-6 655 500
Kostnader relatert til medlemsrådgivnings-gruppen, som					
C1 ikke er fordelt på aktivitet, dvs. lønns- og kontorkostnader	-2 877 751	-3 634 554	-3 435 000	-3 960 000	-4 063 000
Kostnader knyttet til organisasjonsleddene i offentlig					
C2 sektor.	-604 673	-718 950	-670 000	-736 000	-936 500
C3 Kostnader knyttet til organisasjonsleddene i privat sektor	-478 590	-790 399	-520 000	-810 000	-887 000
C4 UTV- refusjoner	-91 446	-57 251	-100 000	-60 000	-65 000
C5 Deltagelse av medlemsrådgivere på lokale medlemsmøter	-4 949	0	0	0	0
C6 Kostnader knyttet til kvalitetsutvikling	-1 181	-750	-5 000	-1 000	-5 000
Ikke odontologisk opplæring. Ou-midler blir tilført					
C7 tillitsvalgtopplæringen	0	-41 583	-250 000	-300 000	-300 000
C8 Kostnader knyttet til kollegahjelpsordningen	-118 211	-24 000	-125 000	-24 000	-154 000
Kostnader knyttet til trygd, pensjon og forsikringer for					
C9 medlemmene	-582	-527	-5 000	-5 000	-5 000
Kostnader ved rådgivergruppens deltagelse i fagutvalg, -					
C10 råd og -komiteer	-64 950	-8 901	-100 000	-15 000	-100 000
Kostnader knyttet til tilbud om juridisk assistanse for					
C11 medlemmene	-125 014	-98 207	-147 500	-122 500	-140 000
Fag med tilhørende aktiviteter og					
D arrangementer	569 834	527 126	257 000	385 000	102 500
Kostnader knyttet til administrasjon og ledelse av					
D1 fagavdelingen	-983 788	-952 203	-1 061 000	-1 025 000	-1 080 000
Kostnader knyttet til fagnemnden, inkl. kursutvikling, -					
D2 ledelse, fagnemndsmøter, etc	-621 321	-572 284	-760 000	-525 000	-555 000
Netto bidrag fra NTFs kursvirksomhet eksl. TSE og NTFs					
D3 landsmøte	635 545	578 473	555 000	495 000	502 500
Netto kursstøtte til lokalforeningene, dekkes av					
overføringer fra videre- og etterutdanningsfondet. Se					
D4 vedlegg budsjettforslag Norsk Standard	0	0	0	0	0
D5 Netto bidrag NTFs landsmøtet	1 188 524	1 167 310	1 290 000	1 140 000	1 035 000
D6 Netto bidrag fra kompetansekurs i implantatprotetik	350 874	305 831	233 000	300 000	300 000
D7 Obligatorisk etterdanning				0	-100 000
E TSE	-333 598	-374 637	0	0	0
E1 Kostnader knyttet til administrasjon av TSE	-521 257	-649 570	-605 000	-526 500	-394 500
Netto kostnader samling fagansvarlig, (faglærerforum)					
dekkes av overføringer fra V-& e-fondet.se vedi.					
E2 budsjettforslag Norsk standard	0	0	0	0	0
E3 Fagutvalget	0	0	0	0	0
Kostnader knyttet til utvikling av TSE kurs, oral kirurgi og					
E4 radiologi + videreutvikling av eksisterende kurs	-269 288	-19 881	80 000	-178 500	-358 000
E5 Netto bidrag TSE - kurs	456 948	294 813	525 000	705 000	752 500
F NTFs Tidende	2 903 291	2 929 493	2 988 500	3 138 000	3 427 000
F1 Netto bidrag NTFs Tidende	5 934 434	6 360 083	6 338 500	6 678 000	7 012 000
F2 Kostnader knyttet til redaksjonskomiteen	-7 952	-7 754	-10 000	-35 000	-35 000
F3 Administrasjon og drift av NTFs tidende	-3 023 191	-3 422 836	-3 340 000	-3 505 000	-3 550 000
Sum NTF Drift	1 677 514	4 158 565	0	0	0

Linjenr.	Budsjettforslag 2010 - 2011	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011
1	Inntekter					
2	Medlemskontigent	17 111 494	18 484 989	20 340 000	22 142 500	23 830 000
3	Administrasjon	1 705 000	1 515 000	825 000	1 035 000	1 035 000
4	Premie ansvarsforsikringen	4 346 684	4 519 464			
5	Salg abonnementer	3 264 097	3 333 680	3 310 000	3 450 000	3 600 000
6	Annonseinntekter	5 822 901	6 116 225	6 525 000	6 315 000	6 785 000
7	Kurs- og konferanse inntekter	17 680 784	17 852 680	18 525 000	18 700 000	18 325 000
8	Reklame/sponsoravtaler/markedsf.	1 590 000	439 000	250 000	250 000	650 000
9	Sum salgsinntekter	51 520 960	52 261 038	49 775 000	51 892 500	54 225 000
10	Bidrag					
11	Bidrag/refusjoner/tilskudd	1 071 426	1 610 398	1 460 000	2 090 000	2 390 000
12	Andre inntekter	442 917	388 971	305 000	233 500	228 000
13		1 514 343	1 999 369	1 765 000	2 323 500	2 618 000
14						
15	Totale inntekter	53 035 303	54 260 407	51 540 000	54 216 000	56 843 000
16						
17	Produksjons- og varekostnader	2 786 494	2 772 500	2 915 000	2 750 000	3 087 500
18	Lønns-, personalkostnader og godtgjørelser tillitsvalgte					
19	Lønns- og personalkostnader, ansatte	11 395 654	11 596 232	12 641 000	13 518 000	14 169 000
20	Honorarer	2 526 780	2 563 206	2 725 000	3 290 000	3 460 000
21	Godtgjørelse tillitsvalgte	1 683 329	2 084 176	2 081 000	2 195 000	2 299 000
22	Arbeidsgiveravgift	2 784 927	1 670 053	3 090 000	2 975 000	3 165 000
23	Pensjonskostnad	2 292 243	(285 009)	2 350 000	2 450 000	2 650 000
24	Personalkostnader inkl hon. og godtgj.	20 682 932	17 628 657	22 887 000	24 428 000	25 743 000
25						
26	Av- og nedskrivninger	664 942	823 628	705 000	945 000	1 010 000
27	Driftskostnader					
28	Kostnader lokaler	1 690 962	2 553 444	2 498 000	2 974 000	3 035 000
29	Leie lokaler, teknisk utstyr kurs/konferanser kongresser	3 634 272	4 394 732	4 650 000	4 550 000	3 971 000
30	Driftsmidler, service og vedlikehold	463 876	523 505	492 000	575 000	615 000
31	Fremmede tjenester	4 957 225	5 206 089	4 183 000	4 750 000	4 806 000
32	Lisenser og leasing, programmer og utstyr	1 348 285	1 506 372	1 325 000	1 425 000	1 502 500
33	Rekvisita, kommunikasjon, porto og budtjenester	934 288	1 213 310	938 500	1 266 500	1 338 000
34	Kurs/ møter/kongresser	3 761 675	3 106 816	3 270 000	3 330 000	3 445 000
35	Reise/ diett	3 928 752	3 363 480	3 652 500	3 515 000	4 023 500
36	Salg, reklame, repr., gaver og informasjon	1 364 723	1 811 658	1 876 000	1 795 000	2 125 000
37	Kontingenter , Norsk Tannvern, Akademikere, Fagpressen, HSH,	1 123 379	1 215 265	1 280 000	1 305 000	1 365 000
38	Ansvarsforsikring premie Vital	3 347 976	3 374 112			
39	Andre kostnader	668 008	608 272	868 000	607 500	776 500
40	Andre driftskostnader	27 888 362	29 700 684	25 738 000	27 038 000	28 012 500
41	Totale driftskostnader	51 357 788	50 101 841	51 540 000	54 216 000	56 843 000
42	Driftsresultat	1 677 514	4 158 566	0	0	0
43	Realisert resultat av finansposter	2 102 088	2 128 337			
44	Urealisert resultat finansposter	193 292	-16 990 930	0	0	0
45	Ordinært resultat	3 972 894	-10 704 027	0	0	0

Valg

Valgkomiteen har hatt følgende sammensetning:

Anne Grethe Beck Andersen, Sør-Trøndelag TF (leder), Gerd Marie Knudsen, Oslo TF, Asgeir Bårdsen, Bergen TF, Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF og Otto Førland, Haugaland TF.

Kunngjøring om høstens valg stod i NTFs Tidende nr. 6 i mai 2009. Det er sendt brev til alle som har verv og er på valg i år med forespørsel om gjenvalg. Det er også sendt brev til lokalforeninger og spesialistforeninger med oppfordring om å sende inn forslag. Informasjon er dessuten gitt via e-post og NTFs nettsted.

Følgende innehavere av tillitsverv har frasagt seg gjenvalg for en ny periode:

NTFs hovedstyre

Rolf Terje Alvær
Inger-Lise S. Mathiesen *)
Helle Nyhuus **)

*) Kun aktuell til presidentvervet

**) Kun aktuell om Mathiesen er presidentkandidat

NTFs valgkomité

Svein Øksenholt

NTFs fagnemnd

Ivar Parmann

NTFs råd for tannlegeetikk

Erling Iveland

Spesialistkomiteen

Trond Strandenes

NTFs ankenemnd for klagesaker

Anders Kristoffersen
Henning Lygre

Norske tannlegers fond til vitenskapens fremme

Trond Telje

Det har innkommet forslag på kandidater til spesifiserte verv fra 14 lokalforeninger. Dessuten har Telemark TF foreslått generelt gjenvalg på alle tillitsvalgte som ønsker gjenvalg.

Valgkomiteen legger her fram sitt forslag på kandidater til de verv som Representantskapet 2009 skal velge. Alle innstillinger hvor intet annet er angitt, er enstemmige.

Sak 10 a

Hovedstyret

Nåværende sammensetning

President

Gunnar Lyngstad, Nord-Trøndelag TF

Visepresident

Inger-Lise Solum Mathiesen, Oslo TF

Medlemmer

Rolf Terje Alvær, Rogaland TF
Arnt Einar Andersen, Sør-Trøndelag TF
Linda Mortensen Hove, Finnmark TF
Jørn André Jørgensen, Telemark TF
Helle Nyhuus, Oslo TF
Hildur C. Søhoel, Bergen TF
Jan Theien, Oslo TF (SF)

Varamedlemmer (i valgt rekkefølge)

Camilla Hansen Steinum, Østfold TF
Bernt Vidar Vagle, Rogaland TF
Sigrid Bruuse Lunding, Nordland TF

Følgende forslag er innkommet

President

Gunnar Lyngstad, Nord-Trøndelag TF

Foreslått av

Nord-Trøndelag TF
Sør-Trøndelag TF
Sogn og Fjordane TF
Rogaland TF
Bergen TF
Vest-Agder TF

Inger-Lise Solum Mathiesen, Oslo TF

Foreslått av

Østfold TF
Buskerud TF
Hedmark TF
Romerike TF
Oslo TF

Visepresident

Kari Odland, Bergen TF

Foreslått av

Bergen TF
Nordmøre og Romsdal TF
Vestfold TF

Jørn André Jørgensen, Telemark TF

Foreslått av
Rogaland TF
Buskerud TF
Telemark TF

Trond Grindheim, Bergen TF

Foreslått av
Romerike TF
Fire medlemmer i Bergen TF

Medlemmer

Arnt Einar Andersen, Sør-Trøndelag TF
Foreslått av
Nord-Trøndelag TF
Buskerud TF
Bergen TF
Østfold TF
Sogn og Fjordane TF
Nordmøre og Romsdal TF
Telemark TF

Jørn André Jørgensen, Telemark TF

Foreslått av
Nord-Trøndelag TF
Buskerud TF
Telemark TF
Bergen TF
Østfold TF
Sogn og Fjordane TF
Nordmøre og Romsdal TF

Linda Mortensen Hove, Finnmark TF

Foreslått av
Nord-Trøndelag TF
Buskerud TF
Telemark TF
Bergen TF
Rogaland TF
Østfold TF
Sogn og Fjordane TF
Nordmøre og Romsdal TF

Helle Nyhuus, Oslo TF

Foreslått av
Nord-Trøndelag TF
Buskerud TF
Telemark TF
Romerike TF
Oslo TF
Østfold TF

Hildur C. Søhoel, Bergen TF

Foreslått av
Nord-Trøndelag TF
Buskerud TF
Telemark TF

Bergen TF
Rogaland TF
Østfold TF
Sogn og Fjordane TF

Camilla Hansen Steinum, Østfold TF
Foreslått av
Rogaland TF
Østfold TF
Sogn og Fjordane TF
Nordmøre og Romsdal TF

Bernt Vidar Vagle, Rogaland TF
Foreslått av
Bergen TF
Rogaland TF
Nordmøre og Romsdal TF

Kari Odland, Bergen TF
Foreslått av
Sogn og Fjordane TF

Ole Tobias Dahl, Vest-Agder TF
Foreslått av
Vest-Agder TF

Carl-Henrik Gullaksen, Oslo TF
Foreslått av
Bergen TF
Vestfold TF
Nordmøre og Romsdal TF

Valgkomiteens innstilling

President

Flertallets innstilling: Gunnar Lyngstad, Nord-Trøndelag TF
Mindretallets innstilling: Inger-Lise Solum Mathiesen, Oslo TF

Visepresident

Flertallets innstilling: Jørn André Jørgensen, Telemark TF
Mindretallets innstilling: Kari Odland, Bergen TF

Medlemmer

Arnt Einar Andersen, Sør-Trøndelag TF
Linda Mortensen Hove, Finnmark TF
Kari Odland, Bergen TF
Hildur Cecilie Søhoel, Bergen TF
Bernt Vidar Vagle, Rogaland TF

Varamedlemmer

1. varamedlem: Camilla Hansen Steinum, Østfold TF
2. varamedlem: Sigrid Bruuse Lunding, Nordland TF
3. varamedlem: Anne Beathe Sønju Clasen, Oslo TF

Sak 10 b

Sentralt forhandlingsutvalg – godkjenning av representant og vararepresentant til hovedstyret

I henhold til NTFs vedtekter § 5 skal Sentralt forhandlingsutvalg være representert i hovedstyret, fortrinnsvis ved sin leder. Ifølge Reglement for NTFs tariffbundne virksomheter, sentralt, pkt. 5, velger Lønnspolitisk forum selv sin representant og vararepresentant. Valget skal godkjennes av NTFs representantskap med alminnelig flertall.

Lønnspolitisk forum velger sine representanter 23. oktober d.å. Resultatet av valget med hovedstyrets forslag til vedtak og presentasjon av den foreslåtte representanten blir lagt ut på NTFs nettsted www.tannlegeforeningen.no.

Sak 10 c

Sentralt næringsutvalg – godkjenning av representant og vararepresentant til hovedstyret

I henhold til NTFs vedtekter § 5 a skal Sentralt næringsutvalg være representert i hovedstyret ved sin leder eller dennes personlige vara. Næringspolitisk forum velger leder av Sentralt næringsutvalg særskilt. Den av de to øvrige medlemmer av utvalget som får flest stemmer, blir vara for lederen. Valget skal godkjennes av NTFs representantskap med alminnelig flertall.

Næringspolitisk forum har foretatt følgende valg:

Carl-Henrik Gullaksen, Oslo TF, som representant til hovedstyret.

Atle Hagli, Rogaland TF, som vararepresentant til hovedstyret.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Carl-Henrik Gullaksen og Atle Hagli godkjennes som henholdsvis representant og vararepresentant til hovedstyret fra Sentralt næringsutvalg.

Personalia på innstilte kandidater til hovedstyret 2009

Gunnar Lyngstad

Alder: 61 år

Utdanning: Cand. odont. Bergen 1973.

Praksis: Offentlig ansatt/distriktstannlege Åfjord 1974–80, Stjørdal 1980–.

Foreningsvirksomhet: Styremedlem OTE 1994–95, viseformann OTE 1996–99, formann OTE 2000–01, leder Sentralt forhandlingsutvalg 2002–03, NTFs valgkomité 1993–2000, medlem NTFs hovedstyre 2000–03, visepresident NTF 2004–05, president NTF 2006–.

Inger-Lise Solum Mathiesen

Alder: 60 år

Utdanning: Cand. odont. Oslo 1974, Handelsskole 1974, driftsøkonom 1990.

Praksis: Off. ansatt Oslo 1974–90. Privat praksis Oslo 1981–.

Foreningsvirksomhet: Leder Oslo TS' kvalitetsutvalg 1997–2001, styremedlem NTFs kvalitetsutvalg 2001–03, NTFs representantskap 1997, 1999–2003, NTFs desisjonsutvalg 2000–03, styremedlem Oslo TS 2000–01, leder Oslo TS 2002–03, leder NTFs kvalitetsutvalg 2004–05, medlem NTFs hovedstyre 2004–05, visepresident NTF 2006–.

Arnt Einar Andersen

Alder: 40 år

Utdanning: Cand. odont. Bergen 1995.

Praksis: Privat praksis Trondheim 1995–.

Foreningsvirksomhet: Vaktkoordinator Sør-Trøndelag TF 1996–98, vara informasjonssekretær Sør-Trøndelag TF 1997–99, styremedlem Praktiserforeningen 2004–2007, nestleder Sør-Trøndelag TF 2005–, medlem Sentralt næringsutvalg 2006–07, varamedlem NTFs hovedstyre 2006–07, medlem NTFs hovedstyre 2008–.

Linda Mortensen Hove

Alder: 37 år

Utdanning: Cand. odont. Bergen 1997.

Praksis: Offentlig ansatt/distriktstannlege i Lakselv 1997–98, Sør-Varanger (Kirkenes og Bjørnevatn) 1998–2001, Alta 2001–, ekstern praksisveileder for Tromsøstudenter 2007–.

Foreningsvirksomhet: Varamedlem Finnmark OTL 1997–98, styremedlem Finnmark

OTL 1998–2001, kurskontakt Finnmark TF 2001–, leder Finnmark TF 2001–04, nestleder Finnmark TF 2004–06, medlem NTFs hovedstyre 2008–.

Jørn André Jørgensen

Alder: 32 år

Utdanning: Cand. odont. Oslo 2001.

Praksis: Militærtannlege 2001–02, assistent privat praksis Bodø 2002–03, offentlig ansatt Bodø 2002–04, privat praksis Lange-sund 2004–.

Foreningsvirksomhet: Sekretær Nordland TF 2002–03, leder Nordland TF 2003–04, leder Telemark TF 2005–, medlem NTFs hovedstyre 2006–.

Sak 10 d

Representantskapets ordfører og varaordfører

Representantskapets ordfører er Ivar Hoff og varaordfører er Trond Grindheim, begge Bergen TF.

Følgende forslag er innkommet

Ordfører

Ivar Hoff, Bergen TF

Foreslått av

Nordmøre og Romsdal TF

Sogn og Fjordane TF

Bergen TF
Buskerud TF
Rogaland TF
Østfold TF

Varaordfører

Trond Grindheim, Bergen TF

Foreslått av

Bergen TF

Østfold TF

Rogaland TF

Sogn og Fjordane TF

Valgkomiteens innstilling

Ordfører

Ivar Hoff, Bergen TF

Varaordfører

Trond Grindheim, Bergen TF

Sak 10 e

NTFs valgkomité

Nåværende sammensetning

Leder

Anne Grethe Beck Andersen, Sør-Trøndelag TF

Kari Odland

Alder: 51 år

Utdanning: Cand.odont. Bergen 1981.

Praksis: Mil. tannlege 1981–82, ass. tannlege privat praksis 1982–85, privat praksis Bergen 1985–93, privat praksis Brussel, Belgia 1994–96, privat praksis Bergen 1996–.

Foreningsvirksomhet: Kasserer PTL Hordaland 1992–93, styremedlem PTL Hordaland 1998–99, nestformann PTL Hordaland

1999–01, styremedlem PTE 1998–2001, styremedlem Bergen TF 1999–2001, viseformann Bergen TF 2006–07, formann Bergen TF 2007–09, leder SNU 2004–5, medlem SNU 2006–09, medlem NTFs hovedstyre 2006–09.

Bernt Vidar Vagle

Alder: 45 år

Utdanning: Cand. odont. Bergen 1989.

Praksis: Offentlig ansatt i Sandnes 1989–1994. Privat praksis Sandnes 1989–.

Foreningsvirksomhet: I Rogaland tannlegeforening: Kursreferent 1991–93, informasjonsssekretær 1994–96, kurskontakt 1997–2000, leder av RTFs fagnvnd 2001–04 og leder RTF 2004–06. Varamedlem

NTFs hovedstyre 2008–.

Hildur Cecilie Søhoel

Alder: 53 år

Utdanning: Bioingeniør Bergen 1979, cand. odont. Bergen 1985, videreutdanning Kvalitetsutvikling for Helsetjenesten 1999.

Praksis: Div. offentlige vikariater i Hordaland 1985–86, privat praksis 1986, stipendiat Biokjemisk institutt og privat praksis deltid 1988–91, distriktstannlege/overtannlege/klinikkisjef Hardanger og Bergen

1993–2003, avdelingstannlege Universitetet i Bergen 2004–07, konstituert klinikkisjef Universitetet i Bergen 2007–.

Foreningsvirksomhet: Kasserer og leder OTL Hordaland 1994–99, sekretær Bergen TF 1999–2002, viseformann Bergen TF 2005–06, leder Bergen TF 2006–07, medlem NTFs hovedstyre 2006–.

Carl-Henrik Gullaksen

Alder: 47 år

Utdanning: Cand. odont. Oslo 1991

Praksis: Tannlegeoffiser 1991–93, Instr. UIO 1991–92. Privat praksis 1991–.

Foreningsvirksomhet: Styremedlem Praksiseierforeningen 2003–09, Styremedlem OTS 2007–08, leder OTF 2008–09.

Medlemmer

Asgeir Bårdsen, Bergen TF
Otto Førland, Haugaland TF
Gerd Marie Knudsen, Oslo TF
Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Innkomne forslag

Medlemmer

Anne Grethe Beck Andersen, Sør-Trøndelag TF

Foreslått av

Buskerud TF
Sør-Trøndelag TF

Asgeir Bårdsen, Bergen TF

Foreslått av

Buskerud TF
Bergen TF

Ole Tobias Dahl, Vest-Agder TF

Foreslått av

Vest-Agder TF

Otto Førland, Haugaland TF

Foreslått av

Buskerud TF

Gerd Marie Knudsen, Oslo TF

Foreslått av

Oslo TF
Buskerud TF

Sak 10 f

NTFs fagnemnd

Nåværende sammensetning

Leder

Inger-Johanne Nyland, Rogaland TF

Nestleder

Berit Øra, Sør-Trøndelag TF

Medlemmer

Ivar Parmann, Troms TF
Lars Einar Ulvestad, Oppland TF

Varamedlemmer

Kjell Thue, Sogn og Fjordane TF
Else Marie Sundgaard, Buskerud TF

Følgende forslag er innkommet

Leder

Inger-Johanne Nyland, Rogaland TF

Foreslått av

Bergen TF
Rogaland TF
Østfold TF

Nestleder

Berit Øra, Sør-Trøndelag TF

Foreslått av

Bergen TF
Rogaland TF
Sør Trøndelag TF
Østfold TF

Medlemmer

Christian Tønnessen, Rogaland TF

Foreslått av

Rogaland TF

Lars Einar Ulvestad, Oppland TF

Foreslått av

Østfold TF

Elsa Sundsvold, Troms TF

Foreslått av

Troms TF

Kjell Thue, Sogn og Fjordane TF

Foreslått av

Sogn og Fjordane TF

Østfold TF

Buskerud TF foreslår gjenvalg av alle.

Valgkomiteens innstilling

Leder

Inger-Johanne Nyland, Rogaland TF

Nestleder

Berit Øra, Sør-Trøndelag TF

Medlemmer

Kjell Thue, Sogn og Fjordane TF

Lars Einar Ulvestad, Oppland TF

Varamedlemmer

Ruth Kristin Gran, Vestfold TF

Mari Storrø, Romerike TF

Sak 10 g

Redaksjonskomité for NTFs Tidende

Nåværende sammensetning

Medlemmer

Jon E. Dahl, Oslo TF (leder etter konstituering)

Anders Godberg, Østfold TF

Malin Jonsson, Bergen TF

Varamedlemmer

Anne Beate Sønju Clasen, Oslo TF

Asgeir Bårdsen, Bergen TF

Innkommne forslag

Medlemmer

Anders Godberg, Østfold TF

Foreslått av

Østfold TF

Buskerud TF og Bergen TF foreslår gjenvalg

av alle.

Valgkomiteens innstilling

Medlemmer

Jon E. Dahl, Oslo TF

Anders Godberg, Østfold TF

Malin Jonsson, Bergen TF

Varamedlemmer

Anne Beate Sønju Clasen, Oslo TF

Asgeir Bårdsen, Bergen TF

Sak 10 h

NTFs kontrollkomité

Nåværende sammensetning

Medlemmer

Hanne M. Gaarder Almgren, Oslo TF

Thomas Sefranek, Nordland TF

Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Varamedlemmer *

Grethe Wergeland, Buskerud TF

Børre Skogstrand, Nordland TF

Hans Haugum, Nord-Trøndelag TF

Følgende forslag er innkommet

Medlemmer

Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Foreslått av

Sør-Trøndelag TF

Buskerud TF og Bergen TF foreslår gjenvalg

av alle.

Valgkomiteens innstilling

Medlemmer

Thomas Sefranek, Nordland TF

Hanne M. Gaarder Almgren, Oslo TF

Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Varamedlemmer *

Grethe Wergeland, Buskerud TF

Børre Skogstrand, Nordland TF

Hans Haugum, Nord-Trøndelag TF

* Personlige varamedlemmer, i rekkefølge

Sak 10 i

NTFs råd for tannlegeetikk

Nåværende sammensetning

Leder

Rita Tilley Wilberg, Romerike TF

Nestleder

Olav Kvitnes, Nordland TF

Medlemmer

Sisle Varegg Eide, Hedmark TF

Erling Iveland, Haugaland TF

Sturle Tvedt, Bergen TF

Varamedlemmer

Inger Johanne Johannessen, Sør-Trøndelag TF

Lise Kiil, Oslo TF

Morten Klepp, Rogaland TF

Følgende forslag er innkommet

Medlemmer

Sisle Varegg Eide, Hedmark TF

Foreslått av

Hedmark TF

Varamedlemmer

Inger Johanne Johannessen, Sør-Trøndelag TF

Foreslått av

Sør-Trøndelag TF

Morten Klepp, Rogaland TF

Foreslått av

Buskerud TF

Rogaland TF og Bergen TF foreslår gjenvalg

av alle.

Valgkomiteens innstilling

Leder

Rita Tilley Wilberg, Romerike TF

Nestleder

Olav Kvitnes, Nordland TF

Medlemmer

Sisle Varegg Eide, Hedmark

Inger Johanne Johannessen, Sør-Trøndelag TF

Sturle Tvedt, Bergen TF

Varamedlemmer

Ole Tobias Dahl, Vest-Agder TF

Lise Kiil, Oslo TF

Sak 10 j

NTFs ankenemnd for klagesaker

Nåværende sammensetning

Medlemmer

Bjørn Frode Hansen, Buskerud TF
Anders Kristoffersen, Nordmøre og Romsdal TF
Kirsten M. Høiland Øvestad, Rogaland TF

Varamedlem

Henning Lygre, Bergen TF

Innkommne forslag

Buskerud TF og Bergen TF foreslår gjenvalg av alle.

Valgkomiteens innstilling

Medlemmer

Sturla Eidsgård, Oslo TF
Bjørn Frode Hansen, Buskerud TF
Kirsten M. Høiland Øvestad, Rogaland TF

Varamedlem

Steinar Brekke, Haugaland TF

Sak 10 k

Leder av NTFs spesialistkomité

Det ble i 2006 vedtatt at leder av spesialistkomiteen skal velges av representantskapet. Tidligere har hovedstyret oppnevnt leder med personlig vararepresentant. Disse skal være allmennpraktiserende tannleger.

Nåværende sammensetning

Leder

Jan Line, Aust-Agder TF

Personlig vararepresentant for leder

Trond Strandenes, Aust-Agder TF

Innkommne forslag

Bergen TF foreslår gjenvalg av begge.

Valgkomiteens innstilling

Leder

Jan Line, Aust-Agder TF

Personlig vararepresentant for leder

Sissel Grønning Haram, Vestfold TF

Sak 10 l

Sykehjelpsordningen for tannleger

Nåværende sammensetning

Leder

Per Franck Næss, Oslo TF

Medlemmer

Aleidis Løken, Oslo TF
Odd Tveiterås Nesse, Bergen TF

Varamedlemmer

Karin Holmgard, Haugaland TF
Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF
Brit Ølstad, Oslo TF

Innkommne forslag

Medlem

Odd Tveiterås Nesse, Bergen TF
Foreslått av
Bergen TF

Varamedlemmer

Karin Holmgard, Haugaland TF
Foreslått av
Bergen TF

Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Foreslått av

Bergen TF
Sør-Trøndelag TF

Buskerud TF foreslår gjenvalg av alle.

Valgkomiteens innstilling

Leder

Aleidis Løken, Oslo TF

Medlemmer

Odd Tveiterås Nesse, Bergen TF
Svein Øksenholt, Sør-Trøndelag TF

Varamedlemmer

Karin Holmgard, Haugaland TF
Brit Ølstad, Oslo TF
Elsa Sundsvold, Troms TF

Sak 10 m

Norske tannlegers fond til tannlegevitenskapens fremme

NTFs nåværende representanter i fondets fagkomité

Medlemmer

Trond Telje, Oslo TF
Dag Ørstavik, Oslo TF (valgt til 31.12.2011)

Varamedlem

Erik Saxegaard, Oslo TF

Innkommne forslag

Buskerud TF og Bergen TF foreslår gjenvalg av alle.

Valgkomiteens innstilling

Medlem

Anne Skaare, Oslo TF

Varamedlem

Erik Saxegaard, Oslo TF

Sak 10 n

Tannlegeundervisningens fond

NTFs nåværende representanter i styret

Medlem

Kristin Klock, Bergen TF

Varamedlem

Liv Skartveit, Bergen TF

Innkommne forslag

Ingen forslag.

Valgkomiteens innstilling

Medlem

Kristin S. Klock, Bergen TF

Varamedlem

Liv Skartveit, Bergen TF

Sak 10 o

Revisor

NTF har i flere år benyttet statsautorisert revisor Ellen Amdal som foreningens revisor.

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

Ellen Amdal velges som NTFs revisor for 2010 og 2011.

Dette heftet blir i sin helhet publisert på NTFs nettsted, sammen med ytterligere saksdokumenter som nærmere angitt i teksten under den enkelte sak:
www.tannlegeforeningen.no
Velg: Organisasjonen – Representantskap – Aktuelt – Møtet 2009.

